NOTA VAN ZIENSWIJZEN

Omgevingsvisie Hoorn

December 2021

A. Inleiding

Het concept van de Omgevingsvisie Hoorn heeft ter inzage gelegen in de periode van 18 oktober tot en met 28 november 2021. De kennisgeving daarvan is gepubliceerd in het Gemeenteblad, in het Hoorns Nieuwsblad en op de website van de gemeente. Gedurende de termijn van terinzagelegging zijn één mondelinge en 26 schriftelijke zienswijzen binnengekomen.

In onderdeel B worden de zienswijzen samengevat en van een reactie voorzien. In onderdeel C volgt een integrale weergave van alle zienswijzen. Vanwege privacy zijn alle namen van personen, post- en mailadressen weggelaten. Deze gegevens zijn uiteraard wel bij de gemeente bekend. Namen van verenigingen en instanties worden wel genoemd.

B. Samenvatting zienswijzen en beantwoording

1. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner is positief over de visie, maar is van mening dat de gemeente meer moet inzetten op groen door het uitbreiden van bestaand groen en het aanbrengen van groenstroken in woonwijken. Ook vraagt deze inwoner hoe de gemeente ervoor wil zorgen dat de tuinen vergroend worden.

Reactie
Hoorn zet in op het vergroenen van de openbare ruimte. Enerzijds zal dit betekenen dat bestaande groenstructuren worden versterkt of uitgebreid, anderzijds zal op nieuw te ontwikkelen locaties groen onderdeel zijn van de planvorming. Het vergroenen van particuliere tuinen is veel lastiger. Dit is nadrukkelijk een gezamenlijke opgave. De gemeente zal proactief bewoners stimuleren om met vergroenen van hun tuinen aan de slag te gaan, door middel van een campagne of op een andere wijze. Dit kwam al aan de orde in paragraaf 4.5 van de Omgevingsvisie, maar dit zal dit in de tekst nog worden aangescherpt.

Aanpassingen visie
In de visie wordt nog eens (extra) benadrukt dat vergroenen een gezamenlijke taak is van gemeente en inwoners.

2. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner wil dat de gemeente in de visie rekening houdt met de leefbaarheid en gezondheid in de wijk Grote Waal. Vanwege de oplopende geluidshinder langs de wijk pleit deze inwoner samen met de belangengroep ‘Stop geluidsoverlast A7 Grote Waal’ voor een goed geluidsscherm langs de wijk.

Reactie
De Omgevingsvisie beschrijft de ontwikkelrichting van de fysieke leefomgeving op hoofdlijnen: welke keuzes moeten worden gemaakt voor een gezond leefklimaat? Er worden geen uitspraken gedaan over deelprojecten die onderdeel zijn van deze keuzes. In het kader van de ambitie om een gezondere omgeving te realiseren blijft Hoorn met Rijkswaterstaat samenwerken om te onderzoeken hoe en welke maatregelen kunnen worden genomen nabij de A7.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

3. Schriftelijke zienswijze van een ondernemer

Samenvatting zienswijze
Deze ondernemer is enthousiast over de 500 woningen die per jaar in Hoorn gebouwd zullen worden. Als makelaar wil hij of zij graag bijdragen aan de verkoop hiervan.

Reactie
Hoorn is geen projectontwikkelaar maar faciliteert marktpartijen om te bouwen aan onze stad. De Omgevingsvisie biedt ruimtelijke kaders voor ontwikkelingen in de toekomst. Initiatiefnemers kunnen contact zoeken met de gemeente. Deze initiatieven zullen vervolgens worden behandeld aan de Intaketafel. Dit komt aan de orde in paragraaf 6.5 van de Omgevingsvisie.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

4. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner is positief over de ambities van de Omgevingsvisie, maar heeft twijfels over de realisering. Vooral het realiseren van 12.000 woningen binnen de gemeentelijke grenzen lijkt niet realistisch. Hij/zij pleit er daarom voor om ook buiten de gemeentegrenzen te kijken. Ook ontbreekt een duidelijke marktanalyse van de woningmarkt. Daarnaast mist deze inwoner antwoord op de vraag hoe de aangegeven extra banen gerealiseerd zullen worden. Hij/zij vraagt aandacht voor ontwikkelingen die de komende twintig jaar op het bedrijfsleven af zullen komen als gevolg van bijvoorbeeld innovatie en verduurzaming. In het onderwijs is behoefte aan een betere verbinding tussen bedrijfsleven en onderwijs. In het algemeen mist deze inwoner een analyse over waar de stad nu staat en wat de sociaal-economische ontwikkelingen tot 2040 zullen zijn. Hij/zij komt op basis van de visie niet tot de conclusie dat de ambities gehaald zullen worden.

Reactie
De sociaal-economische ontwikkelingen en trends zijn opgenomen in de Contourennota die de basis vormt voor de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie beschrijft conform de wens van de raad de gemeentelijke ambitie, visie en ontwikkelrichting van de fysieke leefomgeving op hoofdlijnen. Op basis hiervan volgt een nadere uitwerking in programma's, gebiedsplannen en het Omgevingsplan (zie ook paragraaf 6.1 van de Omgevingsvisie). Ten aanzien van de 10.000 tot 12.000 woningen: voor zo'n 6.000 tot 7.000 woningen zijn er al concrete plannen. Voor het resterende deel moeten nog plannen worden uitgewerkt, maar daarvoor zijn er mogelijkheden op nieuwe locaties binnen de stad, dan wel transformatie van bestaande woongebieden. Uiteraard vraagt dat een zorgvuldige inpassing. Via een nog op te stellen kwalitatief toetsingskader worden plannen van initiatiefnemers beoordeeld; zie ook paragraaf 6.5 van de Omgevingsvisie.

De snelle groei van Hoorn in de jaren '70 en '80 heeft geleid tot een sterke vergrijzing en ontgroening van de bevolking op dit moment. Mede gelet op ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en werkgelegenheid is dit de reden om maatregelen te nemen om Hoorn voor de toekomst vitaal te houden. Hierbij wordt rekening gehouden met provinciaal en rijksbeleid, dat vooral uitgaat van binnenstedelijk bouwen. Dit biedt kansen en voordelen. Zo zijn er bijvoorbeeld efficiënte warmtenetten te realiseren, wordt de mobiliteit beperkt, wordt het omringende landschap gespaard en wordt het draagvlak voor tal van voorzieningen groter. Ook wordt geprobeerd om de stedelijke dynamiek te vergroten. Door jongeren te binden ontstaat dynamiek en geconcentreerde kennis die kan leiden tot innovatieve ideeën.

De oplossing voor het arbeidsmarktvraagstuk staat niet op zichzelf, het is een integrale opgave. Een combinatie van een goed vestigingsklimaat, aantrekkelijke werkgelegenheid, prettige en betaalbare woningen en voldoende ontwikkelmogelijkheden in het onderwijs biedt kansen om jongeren vast te houden en aan te trekken. Het gaat dus om de ‘Gouden driehoek’ van Werk, Onderwijs en Wonen (WOW). ‘Meer stad worden’ brengt in dit kader twee opgaven met zich mee: (1) toevoegen/uitbreiden van het aanbod van betaalbare huisvesting voor studenten en jonge professionals en (2) uitbreiden van de mogelijkheden voor hoger onderwijs. Dit biedt kansen om de krimp van de beroepsbevolking tegen te gaan. In samenwerking met de zorgsector en onderwijs zijn de eerste stappen in deze strategie al gezet en met succes. Er ligt een goede basis om hierop voort te bouwen.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

5. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner is op zich positief over de plannen in de Omgevingsvisie, maar het is allemaal ‘hoog over’. Hij/zij mist een financiële onderbouwing en meer gedetailleerde plannen. Ook mist deze inwoner risico-

analyses die kijken of de plannen haalbaar en realistisch zijn. Hij/zij zou graag mogelijke alternatieven in de visie willen zien voor het geval dat plannen tegenvallen.

Reactie
De Omgevingsvisie beschrijft conform de wens van de raad de gemeentelijke ambitie, visie en ontwikkelrichting van de fysieke leefomgeving op hoofdlijnen. Op basis hiervan volgt een nadere uitwerking in programma's, gebiedsplannen en het Omgevingsplan (zie ook paragraaf 6.1 van de Omgevingsvisie). Bij de verdere uitwerking komt ook de financiële onderbouwing aan de orde, een en ander in samenspraak met marktpartijen. Per gebied zal worden gekeken wat haalbaar en mogelijk is. Binnen de totale opgave is sprake van een zekere flexibiliteit, waarbij ontwikkelruimte en aantallen uitwisselbaar zijn, mocht dit gelet op (externe) ontwikkelingen nodig zijn.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

6. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner is positief over de nieuwbouwplannen. Hij/zij maakt zich echter zorgen dat woningen binnen de stad onbetaalbaar zijn voor gewone mensen en pleit er daarom voor om meer buiten de stad te bouwen. Ook adviseert deze inwoner om niet te veel in te zetten op ‘gasloos’. Ten eerste is dit duur en ten tweede moeten hiervoor eerst de woningen goed geïsoleerd worden. Hij/zij pleit er daarom voor om eerst in te zetten op goede isolatie van bestaande woningen.

Reactie
Hoorn heeft de ambitie om ‘inclusief’ te bouwen. Dat wil zeggen: woningen voor alle doelgroepen. Betaalbaarheid is daarbij een belangrijke overweging. Dat impliceert slim en strategisch bijbouwen, bijvoorbeeld om doorstroming op gang te brengen of om nieuwe woningen te realiseren die onze (nieuwe) inwoners vragen. Binnenstedelijk bouwen is hierbij de norm. Het omringende landschap blijft zo behouden (ook voor recreatie), maar binnenstedelijk bouwen biedt ook andere voordelen, onder meer op het gebied van duurzaamheid, mobiliteit en draagvlak voor voorzieningen.

Op nationaal en internationaal niveau zijn doelstellingen afgesproken op het gebied van het klimaat en specifiek ten aanzien van de uitstoot van CO_2. Hoorn en de regio hebben deze doelstellingen vertaald naar lokale ambities en doelen. Hoorn zal uiteindelijk (nagenoeg) zonder gas in de energiebehoefte moeten voorzien. Hoe en in welke (efficiënte) vorm, wordt nader uitgewerkt in het duurzaamheidsbeleid. Doel hiervan is om in 2040 een energieneutrale stad te zijn.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

7. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner vraagt zich af of er in Hoorn hoogbouw komt. Verder spreekt hij/zij zich uit tegen industrieterreinen aan de randen van de stad. Dit is strijdig met het behoud van groen en het stimuleren van een gezonde leefstijl. Hij/zij stelt tevens voor om groene daken te subsidiëren.

Reactie
Het zal in bepaalde gebieden mogelijk zijn om hoogbouw te realiseren. Dit wordt nader uitgewerkt in een aparte Intensiverings- en Hoogbouwvisie.

In de regio Westfriesland wordt in samenspraak met de provincie Noord-Holland onderzocht en bepaald of en waar bedrijventerreinen wenselijk zijn. Hierbij wordt efficiënt met de ruimte omgegaan. Zo worden oude bedrijventerreinen gerevitaliseerd/getransformeerd en mogen nieuwe bedrijventerreinen alleen worden gerealiseerd als voldaan wordt aan de Ladder voor Duurzame Verstedelijking waarbij nut en noodzaak moeten worden aangetoond.

Het vergroenen en gezonder maken van de leefomgeving in Hoorn is een van de ambities van de Omgevingsvisie. Dat kan de gemeente niet alleen. Naast wet- en regelgeving werken we aan een aanpak die mensen verder helpt in hun leven en die (kwetsbare) inwoners helpt om gezond te zijn. Familie en vrienden zijn hierin een belangrijke schakel. Met de Westfriese gemeenten gaan we kijken naar de natuur- en recreatiewaarden en de mogelijkheden van versterking hiervan. Daarbij wordt ook een verbinding gelegd met de andere opgaven die we regiobreed hebben, zoals duurzaamheid. Denk hierbij aan klimaatadaptatie, waterberging en opwek van onze duurzame energie.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

8. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner vindt de Omgevingsvisie een mooi en ambitieus stuk en let daarbij vooral op de duurzaamheidsambities. Hij/zij mist een plan hoe de gemeente om moet gaan met de stijging van de waterspiegel en de steeds beperktere afwateringsmogelijkheden van het IJsselmeer. Daarnaast mist hij/zij ambitie bij het bijdragen aan het vluchtelingenvraagstuk. De opvang van vluchtelingen verschaft werkgelegenheid en verjongt de bevolking. Tot slot pleit deze inwoner voor meer ambitie op het gebied van sociale voorzieningen, met name gelet op de vergrijzing.

Reactie
In regionaal verband is een klimaatstresstest gemaakt. Hiermee is inzicht verkregen in de mogelijke problemen die klimaatverandering met zich meebrengt voor Hoorn en de regio. Op basis van deze inzichten zal een uitvoeringsagenda klimaatadaptatie worden opgesteld om door te groeien naar een klimaatbestendige regio. Primair gaat het Rijk over afwatering van het IJsselmeergebied en andere grotere wateren. Hoorn is aangesloten bij de Agenda IJsselmeergebied 2050. Hierbij zijn onder andere Rijkswaterstaat, de provincie en het hoogheemraadschap betrokken.

Hoorn wil een inclusieve stad zijn en blijven. Bij de verdere groei van Hoorn, waarbij een meer stedelijke omgeving ontstaat, zullen de (sociale) voorzieningen voor iedereen dan ook mee moeten groeien. Dat is een belangrijke opgave voor de toekomst. Een inclusieve stad betekent ook dat er ruimte is voor alle doelgroepen (zie paragraaf 4.1 van de Omgevingsvisie). Daarmee worden onder meer ook tijdelijke werknemers en statushouders bedoeld. Over de opvang van vluchtelingen en statushouders worden afspraken gemaakt met Rijk en provincie.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

9. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Volgens deze inwoner bouwt Hoorn te veel appartementen en bouwen de regiogemeenten te veel vrijstaande en halfvrijstaande woningen. De gemeente Hoorn moet meer inzetten op de doorstroming van ouderen naar kleinere woningen. Ook pleit hij/zij voor één gemeente Westfriesland of in ieder geval voor meer samenwerking met de regiogemeenten bij de woningproblematiek.

Reactie
Met het vormen van één regiogemeente zullen bepaalde opgaven mogelijk makkelijker kunnen worden opgepakt, met meer regie en met meer financiële armslag. Aan de andere kant is onze regio divers. Elke gemeente bouwt naar behoefte en is complementair aan andere gemeenten binnen onze regio. Tussen de gemeenten vindt ook afstemming plaats. Voor Hoorn als stedelijk centrum betekent dat het realiseren van voorzieningen en woningen die passen bij de maat, schaal en identiteit van de stad. Sommige jongeren willen wonen in een stedelijke omgeving met veel voorzieningen, andere jongeren willen juist een woning met een tuin waar hun kinderen kunnen opgroeien. Sommige ouderen willen zo lang mogelijk hun tuin houden, andere ouderen willen graag verhuizen naar een appartement. Door het bijbouwen van specifieke woonmilieus willen we inspelen op alle woonwensen én de doorstroming op gang brengen. Op deze manier blijft Hoorn (en de regio) divers en vitaal. Het bijbouwen van woningen gebeurt met regie en met behulp van een nog op te stellen kwalitatief toetsingskader waar marktpartijen aan moeten voldoen (zie ook paragraaf 6.5 van de Omgevingsvisie).

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

10. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner is tegen nieuwe woonwijken, omdat het regenwater anders niet af kan stromen. Dat is in strijd met de ambitie van een klimaatadaptieve leefomgeving. Ook wordt door nieuwe woningen meer CO_2 uitgestoten.

Reactie
Buiten de (landelijke) woningnood heeft Hoorn te maken met ontgroening en vergrijzing van de bevolking. Hoorn, als voormalige groeikern, ontgroent en vergrijst sneller dan soortgelijke gemeenten. Om Hoorn vitaal te houden is het realiseren van nieuwe woningen noodzakelijk. Zo niet, dan heeft dit consequenties voor onder meer de voorzieningen en het sociale klimaat in de stad. Het bouwen van woningen gebeurt binnen de bestaande stad. Het buitengebied wordt op die manier gespaard. Het realiseren van deze woningen zal zo veel mogelijk duurzaam en klimaatadaptief gebeuren. De Omgevingsvisie gaat daar uitgebreid op in.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

11. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner ziet in de Omgevingsvisie te weinig terug van de vaarroutes door Hoorn die volgens een visie van 2016 aangelegd zouden moeten worden. In verband met de ontwikkelingen rond vergroening en duurzaamheid is dit een belangrijk thema om in de visie mee te nemen.

Reactie
De (nieuwe) vaarroutes worden op diverse plaatsen in de tekst genoemd (met name paragrafen 5.2 en 5.4). Ook op de kaarten zijn de huidige en te ontwikkelen vaarroutes terug te vinden. Bij verdere uitwerking in bijvoorbeeld gebiedsplannen worden deze vaarroutes bij de planvorming meegenomen.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

12. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner is ontevreden over de gemeente. Volgens hem/haar verspilt de gemeente regelmatig geld zonder er van tevoren goed over na te denken. Ook zorgt de gemeente niet goed genoeg voor de inwoners en worden er te veel luxe appartementen gebouwd.

Reactie
De gemeenteraad maakt voortdurend financiële afwegingen, met name bij het vaststellen van de begroting in het najaar. Daar wordt bepaald aan welke zaken het geld wordt besteed. Verder worden er in Hoorn niet alleen luxe appartementen gebouwd, maar ook grondgebonden en betaalbare woningen. De Omgevingsvisie gaat daar uitgebreid op in, bijvoorbeeld in paragraaf 4.1 onder het kopje ‘Woonmogelijkheden voor iedereen'.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

13. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner is tegen hoogbouw in de binnenstad en vóór het bouwen in een historische stijl. Hij/zij is bang dat door te veel sloop en hoogbouw het karakter van de stad verloren gaat. Dit heeft ook consequenties voor de aantrekkingskracht van Hoorn voor toeristen.

Reactie
De binnenstad van Hoorn heeft vele unieke kwaliteiten en is niet voor niets beschermd stadsgezicht. De kwaliteiten van de binnenstad worden ook expliciet benoemd in de Omgevingsvisie. Bij het bouwen in en rond de binnenstad wordt er goed op gelet dat de kwaliteit van de binnenstad niet (te veel) wordt aangetast. De voorbeelden die worden genoemd (de Skischans en de Toren) zijn uitgebreid beoordeeld door de Commissie voor Monumenten en Welstand. Uiteraard valt over de uitkomst te twisten, maar er wordt niet lichtzinnig omgegaan met bouwinitiatieven in en rond de binnenstad. De uitgangspunten voor hoogbouw worden nader uitgewerkt in de Intensiverings- en Hoogbouwvisie. Ook wordt er nog een kwaliteitstoets voor nieuwbouw ontwikkeld, waar bouwplannen aan moeten voldoen. Een goede inpassing in de omgeving maakt daar onderdeel van uit. Zie ook paragraaf 6.5 van de Omgevingsvisie.

Aanpassingen zienswijze
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

14. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner vraagt aandacht voor ‘pre mantelzorg wonen’: wonen voordat er zorg nodig is. Door bijvoorbeeld wonen in de achtertuin mogelijk te maken, wordt eenzaamheid opgelost en komen andere woningen vrij. Dit helpt bij de woningnood, ook voor starters. Deze inwoner vindt het daarnaast belangrijk om de gevolgen van vergrijzing goed mee te nemen in de visie. Hij/zij pleit voor het benutten van kennis en ervaring bij andere gemeenten.

Reactie
Hoorn heeft een opgave op het gebied van specifieke woonvragen en doelgroepen. Dat geldt onder meer voor ouderen, jongeren en vormen van begeleid wonen. De eerder door de raad vastgestelde Woonvisie gaat hier specifiek op in, maar in algemene zin komt dit ook in de Omgevingsvisie aan de orde (zie bijvoorbeeld paragraaf 4.1). De Omgevingsvisie zal verder worden uitgewerkt in programma's, gebiedsplannen en het Omgevingsplan (zie ook paragraaf 6.1 van de Omgevingsvisie). Aandacht voor

specifieke woonvormen maakt daar onderdeel van uit. Daarbij zal ook gebruik gemaakt worden van de expertise en ervaring die bij andere gemeenten aanwezig is. Om dat mogelijk te maken is Hoorn aangesloten bij de G40, een samenwerkingsverband van de grotere gemeenten in Nederland.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

15. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner vraagt de gemeente om de woonbehoefte van woonwagenbewoners in Hoorn, zoals nu opgenomen in de concept Omgevingsvisie, ook in de definitieve versie op te nemen. Ook wil deze inwoner in de Omgevingsvisie graag terug zien komen dat woonwagencultuur immaterieel cultureel erfgoed is. De woonwagencultuur staat op de immaterieel cultureel erfgoed goed lijst Nederland. De overheid heeft zich verplicht om bij te dragen aan een gunstig klimaat waarin immaterieel erfgoed kan gedijen.

Reactie
De woonbehoefte van woonwagenbewoners wordt in de Omgevingsvisie inderdaad genoemd (paragraaf 4.1). Dat betekent impliciet dat de woonwagencultuur als zodanig wordt erkend. De Omgevingsvisie beschrijft conform de wens van de raad de gemeentelijke ambitie, visie en ontwikkelrichting van de fysieke leefomgeving op hoofdlijnen. Bij verdere uitwerking van de Omgevingsvisie, bijvoorbeeld in gebiedsplannen of het Omgevingsplan, komen ook zaken als status van objecten en bescherming van (immaterieel) erfgoed aan bod.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

16. Schriftelijke zienswijze van de afdeling Hoorn/West-Friesland van de KNNV (Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging)

Samenvatting zienswijze
De KNNV is positief over de aandacht voor groen in de Omgevingsvisie. Toch mist de vereniging duidelijkheid over de gewenste kwaliteit van groen, de aard van het groen (zoals inheemse planten) en aandacht voor insecten, etc. Ook mist de KNNV een verwijzing naar de recent vastgestelde Groenvisie. Daarnaast heeft de KNNV een aantal heel concrete tekstvoorstellen (zie de letterlijke tekst in onderdeel C).

Reactie
De Omgevingsvisie is conform de wens van de raad een visie die de ambitie en ontwikkelrichting op hoofdlijnen aangeeft. De basis van de visie wordt gevormd door recent vastgesteld beleid, waaronder de Groenvisie. Dergelijke visies zijn op hoofdlijnen overgenomen in de Omgevingsvisie. Nadere uitwerking vindt plaats in programma's, gebiedsplannen en het Omgevingsplan. Daarbij wordt integraal naar alle opgaven gekeken, maar zal zeker ook aandacht worden besteed aan het groen: de kwaliteit van het groen, verbindingen tussen structuren, etc.

Of bij de nadere uitwerking in bijvoorbeeld gebiedsplannen met groennormeringen of percentages zal worden gewerkt is de vraag. Elk gebied kent immers zijn eigen kwaliteiten die om andere groene oplossingen vragen. Een kwalitatieve en groene openbare ruimte hangt niet altijd af van normeringen. Het gaat hierbij meer om de kwaliteit van groen in combinatie met andere (klimaatadaptieve) voorzieningen in de openbare ruimte, zowel boven- als ondergronds. Hoorn zet in op het meer verbinden van reeds bestaande groenstructuren en parken. Dit kan explicieter in de visie worden verwoord.

De gemeente zet in op het vergroenen van de openbare ruimte. Enerzijds betekent dit dat bestaande groenstructuren worden versterkt en/of uitgebreid, anderzijds zal op nieuw te ontwikkelen locaties groen onderdeel zijn van de planvorming. Tezamen draagt dit bij aan een gezonde en klimaatadaptieve omgeving. Het vergroenen van particuliere tuinen is veel lastiger. Dit is nadrukkelijk een gezamenlijke opgave. De gemeente zal proactief bewoners stimuleren om met vergroenen van hun tuinen aan de slag te gaan, door middel van een campagne of op een andere wijze. Dit kwam al aan de orde in paragraaf 4.5 van de Omgevingsvisie, maar dit zal dit in de tekst nog worden aangescherpt.

Aanpassingen visie
In de visie wordt nog eens (extra) benadrukt dat vergroenen een gezamenlijke taak is van gemeente en inwoners. Ook wordt de ambitie van het verbinden van de huidige groenstructuren en parken explicieter in de visie verwoord. Daarnaast zijn enkele concrete tekstvoorstellen (detailopmerkingen) overgenomen in de visie.

17. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Voor deze inwoner gaat kwaliteit boven kwantiteit bij de woningbouwopgave. Hij/zij is tegen verdere woningbouw en het aantrekken van steeds meer mensen. Hij/zij pleit voor het terugbrengen van groen in de stad en voor meer aandacht voor de cultuurhistorie van Blokker en Zwaag. Verder vraagt deze inwoner de gemeente om meer politieagenten op straat, onder meer om voor meer verkeersveiligheid te zorgen.

Reactie
Hoorn kent een aantal urgente opgaven. Zie hoofdstuk 4 van de Omgevingsvisie. Deze opgaven zijn complex en vragen om een kwalitatieve benadering. Het realiseren van nieuwe aantrekkelijke woningbouw voor verschillende doelgroepen en het faciliteren van werkgelegenheid zal met regie moeten worden opgepakt. Dit moet gepaard gaan met behoud en respect van de huidige kwaliteiten van Hoorn en dus ook de dorpen Blokker en Zwaag. Een nog nader op te stellen kwalitatieve toets die bouwinitiatieven weegt maakt onderdeel uit van deze gemeentelijke regie. Zie ook paragraaf 6.5 van de Omgevingsvisie.

Een leefbare en veilige stad maken bewoners gezamenlijk. Veiligheid valt of staat met een bepaalde mate van sociale cohesie. Ontmoeten in veilige openbare ruimte is hier onderdeel van. De visie zet hierop in, tezamen met andere aspecten op dit gebied, zoals verkeersveiligheid. Verder heeft de gemeente de ambitie om de huidige groenstructuren en parken meer met elkaar te verbinden. Dit kan nog explicieter in de Omgevingsvisie worden verwoord.

Aanpassingen visie
De ambitie van het verbinden van de huidige groenstructuren en parken wordt explicieter in de visie verwoord.

18. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner vindt de Omgevingsvisie te veel een ‘promopraatje’ voor de intensieve woningbouw in Hoorn. Hij/zij mist de onderbouwing van de plannen en ambities en heeft concrete vragen. Op grond van welke gegevens komt de gemeente tot de conclusie dat er 10.000 tot 12.000 woningen bijgebouwd moeten worden binnen de stadsgrenzen van Hoorn? Waarom kiest de gemeente voor intensieve bouw van appartementen als jonge gezinnen op zoek zijn naar eengezinswoningen? Op grond van welke gegevens wordt gesteld dat de gemeente een goede infrastructuur heeft? Op grond van welke cijfers is berekend dat de toename van woningen en de intensivering van bebouwde gebieden niet leidt tot een ongezond(er) leefklimaat? Op grond van welke visie en ideeën worden nu al afspraken gemaakt met nieuwe projectontwikkelaars? Ook mist deze inwoner een cijfermatige onderbouwing van het aantal ouderen dat

daadwerkelijk bereid is hun eengezinswoning voor een appartement te verlaten. Tenslotte adviseert hij/zij de gemeente om meer met de buurgemeenten samen te werken.

Reactie
In de eerder uitgebrachte Contourennota, die de basis vormt voor de Omgevingsvisie, staan de trends, ontwikkelingen en opgaven waar Hoorn voor staat verwoord. Hoorn heeft te kampen met een bovengemiddelde ontgroening en vergrijzing, omdat Hoorn in de jaren '70 en '80 zeer snel is gegroeid. Om de voorzieningen op peil te houden en een gezonde en vitale stad te blijven zijn maatregelen nodig. Een evenwichtige bevolkingsopbouw is voor de toekomst essentieel. Een van de opgaven is dan ook om meer evenwicht in de bevolkingsopbouw te realiseren. Door specifieke woonmilieus voor ouderen te realiseren dicht bij voorzieningen, probeert de gemeente de doorstroming op gang te brengen zodat eengezinswoningen vrijkomen voor starters en jonge gezinnen. Er zijn echter ook jongeren die liever in een appartement wonen, dicht bij de voorzieningen en levendigheid van de binnenstad. Ook daar proberen we in te voorzien. Zo proberen we aantrekkelijke en betaalbare woonmilieus voor iedereen te realiseren, met de juiste kwaliteit en op de juiste plek. Dit gaat samen met het realiseren van een aantrekkelijke, veilige en groene openbare ruimte waar ontmoeten centraal staat. Een aantrekkelijke openbare ruimte met de juiste voorzieningen draagt bij aan ‘buiten zijn’ en een gezond leefklimaat. Het realiseren van deze woonmilieus gaat hand in hand met het versterken en toevoegen van de juiste voorzieningen en een adequate infrastructuur. De recent vastgestelde Mobiliteitsvisie is daarom op hoofdlijnen overgenomen in de Omgevingsvisie.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

19. Mondelinge zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner stoort zich aan alle containers voor de deur, aanbouwen aan de voorgevel, dichtgezette brandgangen, rotzooi in tuinen, etc. Hij/zij wil graag meer woningen voor jongeren. Deze inwoner is erg enthousiast over de nieuwe woningen bij het Missiehuis (mooi ruim opgezet), maar veel minder over de plannen voor het Holenkwartier. Hij/zij houdt niet van hoogbouw. Kortom: hou het ruim, groen en netjes.

Reactie
De ambitie van een sociale, gezonde en veilige leefomgeving is duidelijk verwoord in de Omgevingsvisie (paragraaf 4.4). Het waarmaken van die ambitie, in de zin van het netjes houden van de directe woonomgeving, is een gezamenlijke opgave van gemeente en inwoners. Het bouwen van woningen voor jongeren (dan wel het bouwen voor andere doelgroepen, waardoor doorstroming op gang komt) is een van de centrale opgaven in de Omgevingsvisie. In algemene zin zullen nieuw te realiseren woningen moeten voldoen aan een aantal eisen en randvoorwaarden. Weging van bouwinitiatieven zal via een nog nader op te stellen kwalitatief toetsingskader gebeuren. Zie ook paragraaf 6.5 van de Omgevingsvisie. Goede openbare ruimte, als het ware het ‘cement’ van de stad, is essentieel bij de bouwopgave.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

20. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner is heel kritisch over de Omgevingsvisie. Ten eerste vindt hij/zij dat de woningnood niet alleen binnen de gemeentegrenzen moet worden opgelost. Ten tweede maakt deze inwoner zich zorgen over de snelheid waarmee de Omgevingsvisie is opgesteld. Hij/zij benadrukt dat door de nieuwe Omgevingswet meer verantwoordelijkheden bij de initiatiefnemer komen te liggen en de rol van de overheid beperkter wordt. Een zorgvuldig opgestelde visie is daarom nog belangrijker. Ook vindt deze inwoner dat

de visie en de impact ervan moeilijk door de burger te begrijpen is. De gemeente onthoudt inwoners essentiële informatie zoals onderliggende plannen, zodat inwoners de Omgevingsvisie niet goed kunnen beoordelen. Tegen deze achtergrond stelt deze inwoner 25 concrete vragen over woningbouw, mobiliteit, groen en veiligheid. Ook geeft hij/zij twee adviezen. In de eerste plaats: omdat het aantal bij te bouwen woningen een grote impact zal hebben op de bestaande wijken en inwoners, stelt deze inwoner voor om de komende jaren vaste ijkmomenten in te plannen om vast te stellen of Hoorn door de nieuwe bebouwing nog steeds leefbaar, veilig en groen is. Zo nodig zouden de visie en projecten op basis van de uitkomsten aangepast moeten worden. En het tweede advies: onderzoek goed of er bebouwingsmogelijkheden zijn buiten de gemeentegrenzen, in buurgemeenten of op het water.

Reactie
Ten aanzien van binnenstedelijk bouwen: dit biedt een aantal algemene voordelen en kansen voor Hoorn en de regio in het bijzonder. Met de keuze voor binnenstedelijk bouwen sluit Hoorn aan bij het provinciaal en rijksbeleid. Behoud van landschap voor natuur en recreatie, duurzame mobiliteit en gebundelde energievoorzieningen (denk aan warmtenetten) zijn algemene voordelen. Specifiek voor Hoorn en de regio gaat het daarnaast om vitaliteit en behoud van voorzieningen. Hoorn ontgroent en vergrijst bovengemiddeld. Om een vitale en leefbare stad te behouden zijn nieuwe woonmilieus gewenst die zorgen voor een evenwichtige bevolkingsopbouw. Een gezonde centrumstad is ook goed voor de regio.

Ten aanzien van verkeer en vervoer: met name onder jongeren is er een tendens om meer met het openbaar vervoer (OV) te reizen of om gebruik te maken van collectieve voorzieningen. Dat biedt kansen voor de toekomst. Randvoorwaarden daarvoor zijn onder meer nabijheid (korte afstand van de woning tot een mobiliteitsknooppunt), een goed openbaar vervoer netwerk met betrouwbare reistijden en goede fietsvoorzieningen. Door geconcentreerd te bouwen worden OV-lijnen rendabeler en kunnen er investeringen plaatsvinden aan deze OV-knooppunten.

Ten aanzien van de woningbehoefte en de verschillende doelgroepen: Hoorn kent, mede door de snelle groei vanaf de jaren ‘70, een homogene woningvoorraad en een onevenwichtige samenstelling van de bevolking. Door nieuwe aantrekkelijke woonmilieus voor jong én oud te realiseren, bevorderen we de doorstroming en trekken we tegelijkertijd nieuwe woonconsumenten aan. Betaalbaarheid is daarbij een belangrijk criterium (volgens het huidige beleid: 30% goedkoop, 30% middelduur en 40% duur). Het gaat dus niet alleen om doorstroming van (veelal) ouderen naar een andere woning, maar ook om het toevoegen van nieuwe woonmilieus, zodat de bevolkingssamenstelling gevarieerder wordt. Elke woonconsument, jong of oud, heeft zijn specifieke wensen. De een kiest voor nabijheid van voorzieningen of wil geen tuinonderhoud, de ander verkiest vrij uitzicht of nabijheid van groen. In Hoorn willen we deze keus voor (toekomstige) inwoners vergroten en verbreden, zodat de samenstelling van de bevolking gevarieerder wordt. Wij verplichten niets voor wat betreft de woonkeuze. Door middel van een nog nader op te stellen kwalitatieve toets zullen nieuwbouwplannen worden getoetst of deze bijdragen aan de ambities zoals verwoord in de Omgevingsvisie (zie ook paragraaf 6.5).

Ten aanzien van de snelheid waarmee de Omgevingsvisie is opgesteld: de basis voor de visie was al gelegd met het raadsbesluit ‘Meer stad worden’ (juni 2019) en recent vastgesteld beleid zoals de Groenvisie, de Woonvisie en de Mobiliteitsvisie. We zijn dus niet vanuit het niets begonnen. Dat maakte het mogelijk om in relatief korte tijd een visie te kunnen schrijven, zonder dat dit ten koste gaat van de zorgvuldigheid. Juist vanwege de integraliteit van de opgaven en de beoogde kwaliteit willen wij een sterke regie op de ruimtelijke ontwikkelingen van onze stad. We gaan daarom werken met een Intaketafel waar alle (bouw)initiatieven worden besproken. Via een nog op te stellen kwalitatieve toets wordt integrale regie gevoerd op de ruimtelijke ordening van Hoorn en wordt een weging gemaakt of plannen bijdragen aan de gestelde doelen uit de Omgevingsvisie. Buiten de gestelde doelen uit de visie zullen nog nader op te stellen (kwalitatieve) criteria toegevoegd worden aan deze toets. Zie ook paragraaf 6.5 van de Omgevingsvisie.

Ten aanzien van de communicatie met de inwoners: we hebben ons best gedaan om een visie te schrijven die zo duidelijk mogelijk is. Dat wil zeggen: redelijk compact, in begrijpelijke taal, een goede samen-

vatting, etc. Rond de terinzagelegging is bovendien een filmpje verspreid via de gemeentelijke website en social media. Het gaat (conform de wens van de raad) wel om een visie op hoofdlijnen. Deze hoofdlijnen krijgen nog een verdere uitwerking in programma's, gebiedsplannen en het Omgevingsplan. Diverse plannen zijn al in uitvoering of in voorbereiding (Poort van Hoorn, Holenkwartier, Rozenbuurt, etc.). Die worden niet (allemaal) concreet genoemd in de Omgevingsvisie, maar kennen hun eigen communicatietraject. Veel andere plannen zijn nog niet concreet of nog helemaal niet bekend. Dat geldt met name voor plannen die pas na 2030 worden gerealiseerd.

Ten aanzien van de bouw van nieuwe woningen, groen en voorzieningen: de zienswijze gaat er ten onrechte van uit dat er 5.000 nieuwe woningen komen in Hoorn-Noord en het Venenlaankwartier. Op de kaart in paragraaf 4.1 van de Omgevingsvisie is te zien dat het om 1.800 tot 3.300 nieuwe woningen gaat. Er is dus sprake van een bepaalde bandbreedte, waarbinnen de raad later nog keuzes kan maken. De bouw van nieuwe woningen gaat in principe niet ten koste van groen. Sterker nog: bij gebiedsontwikkeling wordt waar mogelijk nieuw groen toegevoegd. Waar toch groen moet verdwijnen, wordt dat elders gecompenseerd. Datzelfde geldt voor voorzieningen als onderwijs, detailhandel en sport: deze moeten meegroeien met de bevolking. Bij gebiedsontwikkeling en concrete plannen moet hiermee rekening worden gehouden. Bij transformatie van bestaande buurten (sloop en nieuwbouw) wordt integraal gekeken naar de kwalitatieve woningbehoefte (aan welk type woningen is behoefte), energievoorziening, groen, klimaatadaptatie, parkeren, etc. Dat is een ingewikkelde opgave, maar dat is wel de ambitie zoals die is verwoord in de Omgevingsvisie. Uiteraard worden de inwoners bij deze opgave betrokken. De ambitie is dat iedereen erop vooruit gaat en dat Hoorn een betere stad wordt. Het gaat dan bijvoorbeeld om het toevoegen van groen of om het toevoegen van voorzieningen, waar deze nu ontbreken. We kunnen vast niet iedereen tevreden stellen, maar we gaan in ieder geval het gesprek aan.

Ten aanzien van mobiliteit: de recent vastgestelde Mobiliteitsvisie gaat net als de Omgevingsvisie uit van een forse groei van de stad. De Omgevingsvisie is een visie op hoofdlijnen, waarin per beleidsveld is aangegeven wat de koers voor de toekomst is. Eerder vastgestelde visies (zoals de Groenvisie, de Woonvisie én de Mobiliteitsvisie) zijn op hoofdlijn overgenomen. Voor woningbouw zijn in de Omgevingsvisie bandbreedtes per gebied aangegeven. Dat wordt verder uitgewerkt in programma's, gebiedsplannen en het Omgevingsplan (zie paragraaf 6.1 van de Omgevingsvisie). Ook het aspect mobiliteit wordt daarin meegenomen, met aandacht voor parkeren, verkeersveiligheid, capaciteit van wegen, openbaar en collectief vervoer, etc. Ten aanzien van de specifieke vraag over de fietstunnel Koepoortsweg: op de kaart staat een pijl met de aanduiding ‘verbeteren langzaam verkeerroutes'. In dit geval slaat dat op de verbinding tussen de wijk Risdam en Hoorn-Noord. Deze ambitie is overgenomen uit de Mobiliteitsvisie. Het kan gaan om een verbetering van de huidige route (bestaande fietstunnel), maar ook andere opties kunnen eventueel worden onderzocht.

Ten aanzien van de specifieke vraag over veiligheid: functiemenging leidt er juist toe dat er gedurende de hele dag mensen aanwezig zijn en er dus juist meer (sociale) veiligheid is c.q. wordt gevoeld. Bij gebiedsontwikkelingen zoals het Holenkwartier en de Poort van Hoorn wordt dus zo veel mogelijk uitgegaan van functiemenging.

Tot slot de twee concrete adviezen. In paragraaf 6.1 van de Omgevingsvisie wordt aangegeven dat de visie eens in de vier jaar wordt geëvalueerd, de eerste keer twee jaar na vaststelling (2024). Dat kan aanleiding zijn op de Omgevingsvisie geheel of gedeeltelijk aan te passen. Met de regio en de provincie wordt voortdurend overlegd over woningbouw, verkeer en vervoer, duurzaamheid, etc. Op dit moment leidt dit overleg tot een keuze voor binnenstedelijk bouwen. In de toekomst kan dit anders komen te liggen, maar daar zijn momenteel geen aanwijzingen voor.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

21. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner waardeert de mooie presentatie en het uitgebreide proces bij het opstellen van de visie. Ook is hij/zij blij dat in de visie aandacht is voor groen, voor betere verlichting op fiets- en wandelpaden en voor een beter openbaar vervoer. Deze inwoner vindt wel dat er te veel auto's zijn in de binnenstad van Hoorn en vraagt of dit niet anders kan door een (gedeeltelijk) autovrije binnenstad.

Deze inwoner spreekt zich uit tegen elektrische auto's omdat de productie niet milieuvriendelijk is en omdat het huidige elektriciteitsnet het niet aankan. Ook vreest hij/zij dat Hoorn zijn karakter verliest door te veel hoogbouw. Draait het niet te veel om geld? Deze inwoner vraagt ook aandacht voor groen en water. Tenslotte hoopt hij/zij dat er nog voldoende winkels overblijven, ondanks het ombouwen van winkels naar woningen.

Reactie
De Mobiliteitsvisie, die recent door de raad is vastgesteld, gaat uit van meer ruimte voor de voetganger en de fietser in de binnenstad. Deze ambitie is overgenomen in de Omgevingsvisie. Concrete maatregelen zijn een kwestie van verdere uitwerking. Elektrische auto's zijn inderdaad niet de enige oplossing voor een duurzame mobiliteitstransitie. In het algemeen wordt gestreefd naar schone vervoersmiddelen die geen CO_2 uitstoten, maar er spelen meer factoren mee.

Het realiseren van hoogbouw is zeker geen kwestie van geld. Hoogbouw is vaak duurder en lastiger te realiseren dan laagbouw. Er moeten nu eenmaal veel nieuwe woningen worden gebouwd en er zijn goede redenen om een groot deel daarvan te bouwen binnen 1.200 meter van de beide stations. Hoogbouw is zeker niet overal de norm. Waar hoogbouw is toegestaan en aan welke voorwaarden hoogbouw moet voldoen, wordt nader uitgewerkt in de Intensiverings- en Hoogbouwvisie. Behoud van het karakter van de binnenstad speelt daarin een belangrijke rol. En wat de binnenstad betreft: er worden inderdaad winkels getransformeerd tot woningen. Dat is mede het gevolg van de opkomst van winkelen via internet. Daardoor komen er steeds minder fysieke winkels. Dat is (helaas) een trend die de komende jaren verder zal doorzetten. Desondanks zullen er altijd winkels in de binnenstad blijven, aangevuld met horeca, ambachtelijke bedrijven, ateliers en musea, dienstverlening, etc. De binnenstad blijft zodoende een aantrekkelijk verblijfsgebied.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

22. Schriftelijke zienswijze van de Vereniging Oud Hoorn

Samenvatting zienswijze
Oud Hoorn is positief over het participatietraject van de Omgevingsvisie en over de gesprekken die zijn gevoerd over de toekomst van de stad. Oud Hoorn ziet het echter als een gemis dat het brede palet aan sectorale visies slechts beperkt is opgenomen in de Omgevingsvisie, waardoor de Omgevingsvisie minder krachtig is geworden. Daarnaast is de visie te weinig innovatief en bestaat vooral uit een opsomming van bestaand beleid. Er lijkt sprake te zijn van een afstand tot de beleving van de bewoners en de visie is te algemeen en te weinig specifiek voor Hoorn. De visie heeft volgens Oud Hoorn veel aandacht voor het toerisme en minder aandacht voor de bewoners. Ook komen bepaalde sociale en maatschappelijke aspecten in de visie te weinig naar voren. Oud Hoorn vindt het een gemis dat de Omgevingsvisie de identiteit van de stad en de dorpen niet verder ontwikkelt en beschermt, in samenhang met de sectorale beleidsvisies – voor bezoekers én inwoners van Hoorn. Oud Hoorn wenst meer aandacht voor de regierol die de gemeente moet vervullen om meer stad te worden. Zonder een steviger rol zullen de geformuleerde doelen niet bereikt kunnen worden. Verder gaat Oud Hoorn uitgebreid in op concrete tekstpassages en hun ideeën hierover (tekstvoorstellen en detailopmerkingen; zie de integrale zienswijze in onderdeel C).

Algemene reactie
De zogenaamde Contourennota, die aan de basis heeft gelegen van de Omgevingsvisie, gaat uitgebreid in op de trends, de ontwikkelingen en de opgaven waar Hoorn voor staat. Conform de wens van de raad is de Omgevingsvisie zelf een compacte visie op hoofdlijnen. Beleid dat kort geleden door de raad is vastgesteld (zoals de Groenvisie, de Woonvisie en de Mobiliteitsvisie), is op hoofdlijnen opgenomen in de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie geeft zodoende in algemene zin antwoord op de opgaven waar Hoorn als stad voor staat. Dit wordt verder uitgewerkt in programma's, gebiedsplannen en het Omgevingsplan. Het gaat dan onder meer om concrete maatregelen, toegespitst op gebieden of thema's. Zie ook paragraaf 6.1 van de Omgevingsvisie.

Ten aanzien van de regierol die Oud Hoorn bepleit: de gemeente start in 2022 met een zogenaamde Intaketafel. Aan deze tafel worden alle (bouw)initiatieven besproken. Door middel van een kwalitatieve toets wordt integrale regie gevoerd op de ruimtelijke ordening van Hoorn en wordt een weging gemaakt of plannen bijdragen aan de gestelde doelen uit de Omgevingsvisie. Daarnaast zullen nog nader op te stellen (kwalitatieve) criteria worden toegevoegd aan deze toets. Zie ook paragraaf 6.5 van de Omgevingsvisie.

Een van de opgaven waar Hoorn aan gaat werken is een sociale, gezonde en veilige leefomgeving (zie paragraaf 4.4 van de Omgevingsvisie). Iedereen moet kunnen meedoen in Hoorn. In het fysieke domein impliceert dit een goede bereikbaarheid van voorzieningen en het behoud van een gezond woon- en leefklimaat. Een aantrekkelijke woonomgeving is hier een belangrijk onderdeel in. Aantrekkelijke woningen met een goede openbare ruimte, als randvoorwaarde voor ontmoeting, zijn daarbij een vereiste. Dit geldt voor geheel Hoorn. De wijken rondom de binnenstad worden daarom niet gezien als alleen maar een locatie voor verdichting. Hier worden woonmilieus en voorzieningen toegevoegd die de wijken (en de stad als geheel) versterken. Hierbij wordt met respect gekeken naar de morfologie en de structuur van de bestaande wijken en de binnenstad. Dat is de stip op de horizon.

Reactie op overige opmerkingen
Op een aantal detailopmerkingen die niet terugkomen in de algemene reactie wordt hieronder nader ingegaan.

- Is Hoorn nog wel centrumstad van de regio?
Hoorn vervult een centrale functie voor de Westfriese regio op het vlak van onder andere onderwijs, werkgelegenheid, zorg, cultuur en ontspanning en voert mede via gemeenschappelijke regelingen taken uit voor de regio. Om als regio vitaal te blijven heeft een regio een kloppend hart nodig, als metafoor van een gezond hart in een gezond lichaam. Dat is ook een centraal thema in de Provinciale Omgevingsvisie (onderdeel 'Sterke kernen, sterke regio's'). Het niet meer goed functioneren van een centrumgemeente heeft voor de gehele regio grote gevolgen – niet alleen ruimtelijk, maar ook sociaal en economisch. Een centrumstad kan niet zonder ommeland, de regio kan niet zonder centrumstad. Een centrumstad die zich niet ontwikkelt, boet in op vitaliteit en levensvatbaarheid waarbij achteruitgang dreigt. Dat heeft het verleden uitgewezen, ook in Hoorn.

- De verhouding sociale huur en dure bouw wordt niet gehaald
Bij nieuwbouw van woningen hanteert de gemeenteraad al lange tijd het 30-30-40 principe: 30% goedkoop, 30% middelduur, 40% duur. Ter vergelijking: de huidige woningvoorraad bestaat uit ongeveer 45% goedkope woningen. In bepaalde wijken is het aandeel goedkoop (of juist het aandeel duur) over- of ondervertegenwoordigd. Het doel, zoals ook omschreven in de Woonvisie, is meer balans in de hele stad. Met andere oorden: de opgave is gemengde wijken, met een gemengde bevolkingssamenstelling. Dit zorgt voor een betere sociale cohesie en een beter draagvlak voor voorzieningen in de wijk. Per gebied wordt gekeken welke woningen (en welke voorzieningen) op welke locatie moeten worden toegevoegd. Dat wordt verder uitgewerkt in onder meer de gebiedsplannen (zie ook paragraaf 6.1 van de Omgevingsvisie).

- Het spoor is slechts een beperkte hindernis, de werkelijke hindernis is de Provincialeweg; de ambitie om de Provincialeweg om te vormen tot een stadsstraat wordt gemist
De Provincialeweg werkt inderdaad als een barrière in de stad. Een aantal jaren geleden is de maximum snelheid teruggebracht tot 70 km/h en is de Provincialeweg binnen de bebouwde kom gebracht. Maar daarmee is de barrière natuurlijk niet verdwenen. De raad heeft er destijds bewust voor gekozen om de maximum snelheid niet verder te verlagen tot 50 km/h. Ook ideeën om de Provincialeweg deels verdiept aan te leggen hebben het niet gehaald, met name vanuit kostenoverwegingen. In de Mobiliteitsvisie is wel de ambitie uitgesproken om de routes voor langzaam verkeer vanuit de wijken naar de binnenstad te verbeteren, met name waar deze de Provincialeweg kruisen. Deze ambitie is overgenomen in de Omgevingsvisie (zie met name de betreffende pijlen op de Visiekaart). Er zijn inmiddels concrete plannen voor een ongelijkvloerse kruising voor langzaam verkeer ter hoogte van het Keern. Ook bij toekomstige plannen voor de Hof van Hoorn zullen de mogelijkheden worden onderzocht om de barrièrewerking van de Provincialeweg te verminderen. Kortom, omvorming tot een echte stadsstraat met een snelheid van 50 km/h is voorlopig niet aan de orde. Binnen de huidige randvoorwaarden wordt echter wel gezocht naar mogelijkheden om de barrièrewerking te verminderen.

- Bij de Hoornse opgaven is te veel aandacht voor het toerisme en te weinig aandacht voor de vraag hoe de andere bedrijvigheid, die voor veel meer werkgelegenheid zorgt, versterkt en uitgebreid kan worden
De werkgelegenheid in Hoorn wordt gekenmerkt door veel arbeidsplaatsen in het midden- en kleinbedrijf. Deze werkgelegenheid willen we behouden en versterken. Ook wordt ingezet op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid. Het bieden van kansen voor jongeren is daarbij cruciaal. Door jongeren te binden ontstaat dynamiek en geconcentreerde kennis die kan leiden tot innovatieve ideeën.

De oplossing voor het arbeidsmarktvraagstuk staat niet op zichzelf, het is een integrale opgave. Een combinatie van een goed vestigingsklimaat, aantrekkelijke werkgelegenheid, prettige en betaalbare woningen en voldoende ontwikkelmogelijkheden in het onderwijs biedt kansen om jongeren vast te houden en aan te trekken. Het gaat dus om de ‘Gouden driehoek’ van Werk, Onderwijs en Wonen (WOW). ‘Meer stad worden’ brengt in dit kader twee opgaven met zich mee: (1) toevoegen/uitbreiden van het aanbod van betaalbare huisvesting voor studenten en jonge professionals en (2) uitbreiden van de mogelijkheden voor hoger onderwijs. Dit biedt kansen om de krimp van de beroepsbevolking tegen te gaan. In samenwerking met de zorgsector en onderwijs zijn de eerste stappen in deze strategie al gezet en met succes. Er ligt een goede basis om hierop voort te bouwen.

- Dat de kansen voor aardwarmte worden onderzocht, is een vreemde formulering: die kansen zijn al lang bekend
Geothermie en warmte uit oppervlaktewater en afval (TEO en TEA) zijn oplossingen om te voorzien in warmte via warmtenetten. Die potentie is inderdaad al enige tijd bekend. We zijn aan het onderzoeken welke bron, waar en in welke mate op een efficiënte manier gebruikt kan worden. Dit vereist samenwerking met (markt)partijen, zowel op stads- als regioniveau. Regie houden is daarbij hard nodig, juist om een lappendeken aan energiemaatregelen vanuit verschillende bronnen te voorkomen en dus efficiency te verliezen.

- Hoorn probeert al jaren tevergeefs aan te schuiven bij de Metropoolregio Amsterdam (MRA)
Hoorn maakt bestuurlijk gezien geen onderdeel uit van de MRA, maar behoort wel tot het dagelijks systeem van de MRA (het zogenaamde ‘daily urban system'). Hoorn werkt daarom wel degelijk samen met het Rijk, de provincie Noord-Holland en de MRA aan integrale opgaven van de regio. Gezamenlijk wordt onder meer gewerkt aan het programma Bereikbare Steden, de Hoornse Lijn en de Verstedelijkingsstrategie van de MRA. In dat kader zijn Alkmaar en Hoorn de belangrijkste stedelijke knooppunten in de regio Noord-Holland Noord. Ze vormen als het ware het voorportaal van en naar de andere gemeenten in de regio.

De Hoornse Lijn is een samenwerkingsverband waarbij integraal naar de noordelijke as van de MRA wordt gekeken (de spoorlijn Amsterdam-Hoorn): hoe kan deze as op het gebied van wonen, werken en recreëren verder worden versterkt? Bereikbare Steden is een gezamenlijk onderdeel van de Uitvoerings-

agenda Samen Bouwen aan Bereikbaarheid en het MRA-programma Bouwen en Wonen. Er worden veel nieuwe woningen in de MRA gebouwd, waarvan een groot deel in de stadsharten van Almere, Haarlem, Hilversum, Hoofddorp, Lelystad, Purmerend en Zaanstad. Buiten de MRA wordt ook gekeken naar verdichtingsmogelijkheden in Alkmaar en Hoorn. Daarbij gaat het niet alleen om aantallen: nieuwe woningen moeten goed, betaalbaar, gevarieerd, klimaatbestendig en duurzaam zijn – en dat in een aantrekkelijke stedelijke omgeving met optimale bereikbaarheid en voldoende werkgelegenheid. We hebben de ambitie om deze nieuwe woningen zo veel mogelijk te realiseren in bestaand stedelijk gebied, in de buurt van bestaande OV-knooppunten. Zo beperken we de groei van het woon-werkverkeer, verkleinen we de afstanden die mensen afleggen, maken we optimaal gebruik van de bestaande infrastructuur en blijft landelijk gebied behouden. En we creëren daarmee aantrekkelijke, levendige stadscentra, met voorzieningen op loop- en fietsafstand.

Aanpassingen visie
Een aantal detailopmerkingen en concrete tekstsuggesties zijn verwerkt in de Omgevingsvisie.

23. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Volgens deze inwoner ontbreekt een integrale visie op behoud van erfgoed of inzet van erfgoed voor een beleefbare stad. De versterking van cultuurhistorische waarden zou uitgangspunt moeten zijn, waarbij oog is voor samenhangende ensembles van onroerend en roerend erfgoed. Hij/zij pleit ervoor de Omgevingsvisie in deze zin aan te passen. Ook mist deze inwoner een koppeling met de Erfgoedvisie waarin een aantal meer of minder concrete voornemens worden genoemd. Verder heeft hij/zij nog twee heel concrete opmerkingen. (1) In paragraaf 5.2 (Uitgangspunten per gebiedstype – Historisch centrum) ontbreekt de verbinding met het water en de schepen in het historisch lint dat stad en haven verbindt. De kwaliteit van het ensemble van historische gebouwen, bruggen en schepen in het historische lint vragen specifieke aandacht en verdere ontwikkeling. En (2): de kaart van pagina 50 kent de aanduiding 'cultuurhistorische waarde: water'. Zowel de binnenhaven als de buitenhaven zouden hierin moeten worden opgenomen.

Reactie
Conform de wens van de raad is de Omgevingsvisie een globale visie op hoofdlijnen. Eerder vastgesteld beleid is op hoofdlijnen overgenomen in de Omgevingsvisie. Dat geldt ook voor de Erfgoedvisie, waarvan dus niet alle details zijn overgenomen. Behoud en versterking van de cultuurhistorische waarden, met name in de binnenstad, is echter wel degelijk uitgangspunt van de Omgevingsvisie. Dit kan explicieter in de visie worden verwoord.

Aanpassingen visie
In de Omgevingsvisie wordt nadrukkelijker aangegeven dat behoud en versterking van cultuurhistorische waarden uitgangspunt is. Ook de kaart op pagina 50 wordt zodanig aangepast, dat de binnenhaven en de buitenhaven de aanduiding ‘cultuurhistorische waarde: water’ krijgen.

24. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner vindt dat de Omgevingsvisie veel goede ambities omvat, maar dat sommige zaken (meer) aandacht behoeven.

Ten eerste mist deze inwoner in de Omgevingsvisie de nodige ambitie bij het versterken van de historische blauwe structuur. Hij/zij adviseert de gemeente om bestaande historische waterlopen landschappelijk te versterken en te herstellen waar deze verloren zijn gegaan. Ook adviseert deze inwoner een vaarroutenetwerk te ontwikkelen voor kleine bootjes binnen Hoorn, met aansluiting op het regionale netwerk. Hij/zij verwijst in deze context naar de visiekaart vaarroutes Hoorn van 2016. Deze inwoner pleit verder

voor het realiseren van groene wandelroutes langs de wateren die de parken, kinderboerderijen en de kustlijn onderling verbinden. Ook benadrukt hij/zij de positieve effecten van deze maatregelen voor de klimaatadaptatie.

Ten tweede pleit deze inwoner ervoor het beschermd stadsgezicht uit te breiden. Het gaat dan vooral om de vooroorlogse stadsuitbreidingen langs de lanen en rond de Eikstraat en J.D. Pollstraat.

Ten derde adviseert deze inwoner om wijken met een eigen identiteit te ontwikkelen. Om in Hoorn een diversiteit aan woon- en werkmilieus te kunnen bieden, is het belangrijk van iedere wijk het eigen karakter te bepalen en te versterken: een eigen identiteit op basis van ontstaansgeschiedenis, stedenbouwkundig karakter en sociale opbouw. Hij/zij geeft vervolgens een concreet voorstel voor een indeling van de stad en stelt verder voor om de Poort van Hoorn tot aparte wijk te benoemen.

Tenslotte heeft deze inwoner nog een aantal kleinere tekstuele suggesties.

Reactie
Ten aanzien van het versterken van de historische blauwe structuur: deze waterstructuren zijn een belangrijk element in de opbouw van onze stad en hebben ook een functie ten aanzien van de klimaatverandering (waterberging). Bij verdere uitwerking van de Omgevingsvisie in gebiedsplannen zal hier aandacht voor zijn. Dat geldt ook voor het verbinden en/of versterken van het vaarroutenetwerk en klimaatadaptieve maatregelen. De (nieuwe) vaarroutes worden op diverse plaatsen in de tekst genoemd (met name paragrafen 5.2 en 5.4). Ook op de kaarten zijn de huidige en te ontwikkelen vaarroutes terug te vinden. Bij verdere uitwerking in bijvoorbeeld gebiedsplannen worden deze vaarroutes bij de planvorming meegenomen.

Ten aanzien van uitbreiding van het beschermd stadsgezicht: cultuurhistorische kwaliteiten worden in geheel Hoorn beschermd. Juist deze kwaliteiten maken een stad aantrekkelijk en divers. Het extra beschermen van delen van Hoorn-Noord, door deze op te nemen in het beschermd stadsgezicht, vinden wij niet de oplossing. Deze extra bescherming zou belemmerend kunnen werken voor ontwikkelingen die op zichzelf wenselijk zijn.

Ten aanzien van het ontwikkelen van duidelijk herkenbare wijken met een eigen identiteit: de Omgevingsvisie is een globale visie op hoofdlijnen, conform de wens van de gemeenteraad. Dit wordt nader uitgewerkt in programma's, gebiedsplannen en het Omgevingsplan. In de Omgevingsvisie wordt een eerste aanzet gegeven voor een typologie van de verschillende wijken en de woon- en werkmilieus die daar een plek kunnen krijgen. Dat zal verder worden uitgewerkt in verschillende gebiedsplannen per wijk.

Ten aanzien van de overige suggesties: deze worden overgenomen, waar het gaat om onvolkomenheden in de tekst of op de kaarten. Dat gaat bijvoorbeeld om de wegnummers (pagina 15), de voorzieningen zoals genoemd op pagina 21, de treinfrequentie in de spits (pagina 35), kleine correcties aan het kaartmateriaal (pagina's 48, 50 en 54), het feit dat de lanen later zijn ontstaan dan de linten (pagina 49).

Aanpassingen visie
Een aantal detailopmerkingen en concrete tekstsuggesties zijn verwerkt in de Omgevingsvisie.

Samenvatting aanvulling zienswijze
Deze inwoner vraagt in een aanvulling van de zienswijze meer aandacht voor kunst in de openbare ruimte. Landschapskunst is belangrijk om wijken een eigen identiteit te geven, om de stad aantrekkelijk te maken, om je onderweg te oriënteren en als route om langs te lopen. Hij toont voorbeelden waar Hoorn in het verleden heeft ingezet op kunst, waardoor diverse wijken hun eigen karakteristiek hebben gekregen. Het verdichten van de woningbouw in de stad zou ook gepaard moeten gaan met het verdichten en versterken van deze bestaande identiteiten en het toevoegen van kunst in wijken die nu onderbedeeld zijn.

Reactie
Bij het ontwikkelen van woonmilieus in bestaande wijken wordt gekeken naar de huidige identiteit van de wijk. Soms kan dat betekenen dat ontbrekende woningtypologieën moeten worden toegevoegd, om het bestaande aanbod te versterken. Daarbij wordt uiteraard ook naar de kwaliteit van de openbare ruimte gekeken. We zetten hierbij in op openbare ruimte die buiten functionele voorwaarden ook ontmoeten centraal stelt. Kunst in relatie met bestaande elementen in de buurt/wijk kan hier een onderdeel van zijn om openbare ruimte aangenamer te maken en te verfraaien.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze aanvulling niet worden aangepast.

25. Schriftelijke zienswijze van de provincie Noord-Holland

Samenvatting zienswijze
De provincie is positief over de opbouw van de Omgevingsvisie, met oog voor verschillende schaalniveaus. De provincie adviseert om de Omgevingsvisie goed af te stemmen op de provinciale Omgevingsverordening NH2022 die tegelijk met de Omgevingswet in werking zal treden en die invloed heeft op de beleidskeuzes in de Omgevingsvisie Hoorn. Ook doet de provincie de suggestie om de Omgevingsvisie beter af te stemmen op regionale afspraken zoals de Regionale Detailhandelsvisie Westfriesland, het Woonakkoord Westfriesland en de Verstedelijkingsstrategie van de MRA. Verder geeft de provincie concrete (tekst-)voorstellen met betrekking tot wonen, detailhandel, bedrijven, kantoren en werkgelegenheid, duurzame mobiliteit, landschappen, RES/Energie en ruimtelijke kwaliteit, waterplanten en durfsporten.

De provincie ziet enige frictie tussen de nieuw op te stellen detailhandelsvisie van de regio Westfriesland en de Omgevingsvisie Hoorn voor wat betreft de functiemenging in de Hof van Hoorn. In de Omgevingsvisie is er sprake van functiemenging. In de toekomstige detailhandelsvisie van de regio is functiemenging hier niet gewenst. De provincie vraagt daarom de gemeente waar de PDV-locaties dan heen moeten. Ook zet de provincie vraagtekens bij het verplaatsen van supermarkten naar locaties buiten het centrum. Dit is volgens hen strijdig met het doel om het centrum aantrekkelijk voor bezoekers te houden. De provincie adviseert om de Omgevingsvisie beter af te stemmen op de detailhandelsvisie van Westfriesland.

De provincie vindt het een gemiste kans dat de denk- en visiegrens van de Omgevingsvisie ophoudt bij de gemeentegrens. De provincie adviseert een bredere context in de visie op te nemen. Ook stelt de provincie een aantal concrete vragen aan de gemeente. Bijvoorbeeld: in de visie is aangegeven dat het aantal woningen dat de gemeente wil bouwen is afgestemd in de regionale woningbouwprogrammering. Klopt dat inderdaad? En zijn de afspraken uit het Woonakkoord met betrekking tot Hoorn uitgevoerd en zijn de resultaten daarvan verwerkt in de Omgevingsvisie?

Reactie
Algemeen: de Omgevingsvisie Hoorn is volledig in lijn met de Omgevingsvisie NH2050 van de provincie Noord-Holland. Te zijner tijd zullen wij in overleg treden met de provincie over de samenhang van de Omgevingsvisie Hoorn en de nieuwe Omgevingsverordening NH2022. De Omgevingsvisie Hoorn is bovendien in overeenstemming met ander provinciaal en regionaal beleid op het gebied van wonen, detailhandel, etc. Waar nodig wordt dat hieronder nader toegelicht. Conform het advies van de provincie wordt op pagina 14 (Regionale samenwerking) een verwijzing opgenomen naar de Verstedelijkingsstrategie van de MRA.

Ten aanzien van het onderdeel wonen: conform de suggestie van de provincie wordt een verwijzing naar de Woonagenda opgenomen. Dit betreft provinciaal beleid: de Woonagenda is de opvolger van de provinciale Woonvisie. De provincie doet verder een concreet alternatief tekstvoorstel voor de alinea over het programma Bereikbare Steden (pagina 14). Deze suggestie is overgenomen.

De provincie adviseert verder om niet (alleen) te verwijzen naar de Woondeal Noord-Holland Noord, maar ook (of juist) naar het Woonakkoord Westfriesland. De Omgevingsvisie gaat in eerste aanleg over de opgave in Hoorn zelf. Het gaat bij de opgave in Hoorn niet alleen om aantallen, maar ook om kwalitatieve aspecten. Het alleen noemen van aantallen geniet niet onze voorkeur, maar een verwijzing naar het Woonakkoord Westfriesland (met enkele hoofdlijnen) zal worden toegevoegd. De provincie vraagt of het aantal nieuwe woningen in Hoorn is afgestemd in de regionale woningbouwprogrammering. Dat is inderdaad het geval. Ten aanzien van de afspraken die met betrekking tot Hoorn zijn vastgelegd in het Woonakkoord: deze zijn nog niet allemaal uitgevoerd, maar de Omgevingsvisie is in ieder geval in overeenstemming met het Woonakkoord.

Ten aanzien van de relatie tussen enerzijds de kwalitatieve aspecten van nieuwbouw en anderzijds uitspraken in de Omgevingsvisie over een gezonde leefomgeving, klimaatadaptatie en circulair en natuurinclusief bouwen: de gemeente zal in een nog op te stellen kwalitatieve woningbouwtoets criteria gaan formuleren op kwalitatief gebied. Duurzaamheid speelt daarin een belangrijke rol. Dit kwalitatief toetsingskader wordt ingezet bij de Intaketafel, waar initiatieven worden beoordeeld. Op deze manier wordt integrale regie gevoerd op de ruimtelijke ordening van Hoorn en wordt een weging gemaakt of plannen bijdragen aan de gestelde doelen uit de Omgevingsvisie. Zie ook paragraaf 6.5 van de Omgevingsvisie.

Ten aanzien van de Hof van Hoorn: op dit moment wordt gedacht aan behoud van de huidige functie (perifere/grootschalige detailhandel), aangevuld met woningen. Reguliere detailhandel is daarmee niet in beeld, zodat de plannen naar verwachting niet in strijd zijn met het regionale detailhandelsbeleid.

Ten aanzien van een mogelijke verplaatsing van supermarkten uit de binnenstad: in principe betreft dit alleen de supermarkt die momenteel in het stationsgebied is gevestigd. Voor deze supermarkt bestaan concrete plannen voor verplaatsing, in het kader van de Poort van Hoorn. Deze plannen zijn bij de provincie bekend. Ook voor het overige is er naar ons oordeel geen sprake van strijd met het provinciale of regionale detailhandelsbeleid.

Ten aanzien van de opmerkingen van de provincie over bedrijventerreinen: de terreinen Hoorn80, Westfrisia en Zevenhuis zijn primair bedoeld voor (zware) bedrijvigheid en daar zijn dan ook geen woningen voorzien (zie de kaart in paragraaf 4.1). Overige bedrijventerreinen kunnen onder voorwaarden (gedeeltelijk) worden getransformeerd. Dat wordt duidelijk in de Omgevingsvisie aangegeven. De provincie vraagt ook wat wordt bedoeld met ‘economische kansen die zich voordoen in de schil rondom de binnenstad'. In de betreffende tekst staat duidelijk dat het hier met name gaat om de zogenaamde kenniseconomie (‘next economy'). Deze ‘nieuwe’ economie gedijt beter in en rond de binnenstad dan op bedrijventerreinen aan de rand van de stad. Dit moet natuurlijk nader worden uitgewerkt. Daarmee is een begin gemaakt in de plannen voor de Poort van Hoorn.

De provincie doet de suggestie om het toevoegen van 3.200 banen iets te nuanceren. Deze suggestie nemen we over. Verder adviseert de provincie om aan te geven hoe de gemeente dit denkt te realiseren. Het realiseren van extra banen is een complexe opgave. Voor een deel groeit de werkgelegenheid automatisch mee met de groei van de bevolking. Denk bijvoorbeeld aan werkgelegenheid in de detailhandel en de zorg. Voor een ander deel ligt de oplossing in het vergroten van de stedelijke dynamiek. Dat is in overeenstemming met het ‘kloppend hart principe’ uit de Omgevingsvisie NH2050 van de provincie. Door jongeren te binden, ontstaat dynamiek en geconcentreerde kennis die kan leiden tot innovatieve ideeën. De oplossing voor het arbeidsmarktvraagstuk staat niet op zichzelf, het is een integrale opgave. Een combinatie van een goed vestigingsklimaat, aantrekkelijke werkgelegenheid, prettige en betaalbare woningen en voldoende ontwikkelmogelijkheden in het onderwijs biedt kansen om jongeren vast te houden en aan te trekken. Het gaat dus om de ‘Gouden driehoek’ van Werk, Onderwijs en Wonen (WOW). ‘Meer stad worden’ brengt in dit kader twee opgaven met zich mee: (1) toevoegen/uitbreiden van het aanbod van betaalbare huisvesting voor studenten en jonge professionals en (2) uitbreiden van de mogelijkheden voor hoger onderwijs. Dit biedt kansen om de krimp van de beroepsbevolking tegen te gaan. In samenwerking met de zorgsector en onderwijs zijn de eerste stappen in deze strategie al gezet en met succes. Er ligt een goede basis om hierop voort te bouwen.

De provincie pleit er verder voor om een aantal zaken met betrekking tot economische ontwikkeling nader te concretiseren. De Omgevingsvisie is echter een globale visie op hoofdlijnen, conform de uitdrukkelijke wens van de gemeenteraad. Waar nodig wordt een en ander op een later moment nader uitgewerkt in programma's, gebiedsplannen en het Omgevingsplan. Het advies om de Omgevingsvisie concreter te maken wordt daarom niet overgenomen.

Ten aanzien van verkeer en vervoer: in paragraaf 4.3 staat de zin ‘Ook houden we bij nieuwe ontwikkelingen (zoals woningbouwprojecten) rekening met het mogelijke verkeer dat dit met zich meebrengt'. De provincie adviseert om in dit kader ook werklocaties en voorzieningen te noemen. Deze suggestie is overgenomen. Verder wordt de N307 een paar keer abusievelijk N207 genoemd. Dit is hersteld.

Ten aanzien van duurzaamheid: de provincie mist een opmerking dat bedrijventerreinen kunnen bijdragen aan energiebesparing en opwek van duurzame energie. Daar zet de gemeente immers op in, samen met de Omgevingsdienst en de stichting Energieneutrale Bedrijventerreinen. Een dergelijke zinsnede is toegevoegd.

Ten aanzien van landschap en ruimtelijke kwaliteit adviseert de provincie om dieper in te gaan op het ommeland van Hoorn. De Omgevingsvisie gaat echter primair over het grondgebied van de gemeente Hoorn, met een scherpe blik naar de regio Noord-Holland Noord en daarbuiten. Daarbij komt dat het een globale visie op hoofdlijnen is, conform de wens van de gemeenteraad. Onze opgaven en de opgaven van de overige gemeenten op het gebied van wonen, werken, natuur, recreatie en duurzaamheid vergen ruimte. Wij zijn ons er zeer van bewust dat dit samenwerking vereist, meer dan ooit. Deze opgaven zullen we dan ook met de regio en de provincie op moeten gaan pakken. Hoe houden we Hoorn en de regio aantrekkelijk en hoe passen we onze opgaven kwalitatief goed in? Eerste verkennende gesprekken hierover zijn of worden gestart met de provincie.

Tenslotte heeft de provincie een aantal detailopmerkingen over waterplanten (Markermeer) en de locaties van durfsporten langs het waterfront. Deze mate van detail past echter niet in de opzet van de Omgevingsvisie.

Aanpassingen visie
De Omgevingsvisie is op enkele punten aangepast, in lijn met het bovenstaande. Het gaat met name om de volgende punten:
- het opnemen van een verwijzing naar de Verstedelijkingsstrategie van de MRA;
- het opnemen van een verwijzing naar de Woonagenda van de provincie Noord-Holland;
- het aanpassen van de alinea over het programma Bereikbare Steden;
- het opnemen van een verwijzing naar het Woonakkoord Westfriesland;
- het nuanceren van het uitgangspunt betreffende het toevoegen van 3.200 banen;
- een kleine toevoeging in paragraaf 4.3 (benoemen van werklocaties en voorzieningen);
- het corrigeren van een wegnummer (N307 in plaats van N207);
- het toevoegen van een zinsnede dat bedrijventerreinen veel kunnen bijdragen aan duurzaamheid.

26. Schriftelijke zienswijze van Cumela Nederland

Samenvatting zienswijze
Cumela Nederland is de brancheorganisatie van ondernemers in de groen-, grond- en infrasector. De cumelabedrijven vervullen een belangrijke rol in het realiseren van de Omgevingsvisie. Denk aan de aanleg, het behoud en de versterking van natuur, landschap, openbaar groen en de daarmee samenhangende economie en duurzaamheid. Cumela Nederland verzoekt de gemeente om het bestaansrecht van de aangesloten bedrijven te erkennen en om qua omgevingswaarden inpassing te geven aan de opgaven en ontwikkelingen die voor de bedrijven relevant zijn. Cumela Nederland vraagt de gemeente om mogelijkheden te creëren om bestaande bedrijfslocaties te kunnen ontwikkelen en uitbreiden, alsmede nieuwvestiging mogelijk te maken. Een goede bereikbaarheid is voor de bedrijven van groot belang.

Cumela Nederland wil in toekomst graag participeren bij de verdere uitwerking van de ambities van de Omgevingsvisie. Cumela Nederland verzoekt de gemeente om samen te kijken naar reële mogelijkheden om het grondgebied van de gemeente veiliger, mooier en beter te maken.

Reactie
De bedrijven in deze sector spelen inderdaad een belangrijke rol bij het realiseren van de ambities uit de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie gaat echter niet specifiek in op bijvoorbeeld de vestigingscondities van deze bedrijven (inclusief bereikbaarheid). De Omgevingsvisie is immers een globale visie op hoofdlijnen, conform de wens van de raad. Nadere uitwerking volgt in programma's, gebiedsplannen en het Omgevingsplan. Uiteraard hoort ook bij die nadere uitwerking een participatietraject. Cumela Nederland wordt uitgenodigd om van die mogelijkheid gebruik te maken.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

27. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Samenvatting zienswijze
Deze inwoner is kritisch over de Omgevingsvisie. Ten eerste is hij/zij bang dat het groene, historische karakter van Hoorn-Noord zal worden aangetast door de vele woningen die daar gebouwd zullen worden. Ook het monumentale en unieke karakter van Hoorn dreigt door de intensivering beschadigd te worden. Daardoor zou ook de aantrekkingskracht van Hoorn voor nieuwe bewoners minder worden. Als er bijgebouwd moet worden, dan passend bij de omgeving. Ook benadrukt deze inwoner dat er buiten de ring nog ruimte voor ontwikkeling is. Dit zou zelfs een positief effect kunnen hebben op de verbinding tussen de binnenstad en de overige wijken.

Verder benadrukt deze inwoner het belang van groen in de stad voor leefbaarheid en klimaatadaptatie. Hij/zij pleit daarom voor het vergroenen van wijken. Deze inwoner denkt niet dat Hoorn jongeren kan binden door dure appartementen bij te bouwen. Ook twijfelt hij/zij aan het nut van het bouwen van appartementen voor ouderen om het woningprobleem op te lossen, aangezien veel ouderen niet bereid zijn om te verhuizen. Hij/zij verwijst naar een onderzoek van het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) waaruit blijkt dat juist het bouwen van eengezinswoningen bij zou dragen aan de oplossing voor de woningnood – niet het bouwen van appartementen.

Deze inwoner is ook kritisch over de indeling van de intensiveringzones. Te veel hoogbouw langs de Provincialeweg zou leiden tot een verdere tweedeling van Hoorn. Ook past de aanduiding ‘Gemengd stedelijk’ niet bij het kleinstedelijk karakter van Hoorn-Noord. Deze inwoner ziet ook een strijdigheid met de visie voor Hoorn-Noord uit 2017 waarin Hoorn-Noord als kleinstedelijk woonmilieu gedefinieerd is. Hij/zij heeft vervolgens concrete voorstellen voor de onderbreking van de intensiveringszones. Hij/zij is verder van mening dat een koersverandering als het ontwikkelen van de ‘Binnenstad XL’ meer inspraak van burgers verdient. Ook heeft deze inwoner twijfels over de mobiliteitsaanpak binnen de ring, omdat maar een klein deel van de bevolking daadwerkelijk gebruik maakt van deelauto’s.

Deze inwoner geeft het advies om woningen buiten de ring of buiten de gemeentegrenzen te realiseren en om hiervoor samen te werken met de buurgemeenten. Ook zou de gemeente de mogelijkheden op de Schelphoek of Hoorn80 opnieuw moeten verkennen. Hij/zij vraagt de gemeente waarom ondanks de woningnood prioriteit gegeven wordt aan een bedrijventerrein op een dermate aantrekkelijke locatie.

Reactie
Het zoekgebied voor de 10.000 tot 12.000 woningen betreft de hele stad. Daarvan moet ruim de helft worden gerealiseerd binnen 1.200 meter van de beide stations, in lijn met rijks- en provinciaal beleid. Voor zo'n 6.000 tot 7.000 woningen zijn al plannen in uitvoering of in voorbereiding. Denk bijvoorbeeld aan de Bangert en Oosterpolder, de Poort van Hoorn (inclusief Pelmolenpad), het Holenkwartier, de Rozenbuurt, etc. Voor de resterende 4.000 of 5.000 woningen zijn waarschijnlijk nog voldoende locaties te

vinden. Denk bijvoorbeeld aan de zone Dampten-Berkhouterweg, de locatie van de voormalige gevangenis, de Hof van Hoorn, diverse kleinere locaties binnen bestaande wijken, etc. De totale opnamecapaciteit van Hoorn-Noord/Venenlaankwartier wordt in de Omgevingsvisie ingeschat op 1.800 tot 3.300 nieuwe woningen. Dat is inclusief het Holenkwartier (en de locatie van de sauna), de zone langs de Provincialeweg waar mogelijk ruimte beschikbaar komt, locaties waar Intermaris denkt aan verdichting en het gebied rond de Eikstraat waar ruimte beschikbaar komt door uitplaatsing van scholen. Voor alle gebieden is een bepaalde bandbreedte opgenomen, zodat de gemeenteraad bij verdere uitwerking van de Omgevingsvisie (in gebiedsplannen of het Omgevingsplan) nog keuzes kan maken. Het is dus niet gezegd dat het maximale aantal van 3.300 woningen in Hoorn-Noord/Venenlaankwartier gehaald wordt. In alle gevallen moet nieuwbouw passend zijn in de omgeving, met respect voor het karakter van een wijk. Bovendien moet worden voldaan aan eisen op het gebied van groen, parkeren, klimaatadaptatie, etc. Dat geldt voor Hoorn-Noord/Venenlaankwartier, maar ook voor de binnenstad, de linten en alle andere wijken. Juist de historische kwaliteiten maken Hoorn tot een aantrekkelijke stad en geven Hoorn zijn specifieke identiteit. Dat wordt in de Omgevingsvisie nadrukkelijk onderschreven. Ontwikkelingen die worden gerealiseerd moeten deze kwaliteiten dan ook versterken. Overigens is het concept van de ‘Binnenstad XL’ al geïntroduceerd in de Binnenstadsvisie die de raad in 2016 heeft vastgesteld.

Eén van de opgaven waar Hoorn voor staat is het vergroenen van de (openbare) ruimte (zie paragraaf 4.5 van de Omgevingsvisie). Openbare ruimte moet uitnodigen tot ontmoeten, sociaal veilig zijn en ruimte bieden aan klimaatadaptieve maatregelen. Bij het ontwikkelen van nieuwe woonmilieus wordt rekening gehouden met (het verbinden van) groenstructuren. Het vergroenen van de bestaande stad is echter niet alleen een gemeentelijke opgave. Wij willen actief met onze inwoners aan de slag om tuinen te vergroenen. Door binnenstedelijk te bouwen kunnen we ook het omringende landelijke gebied behouden. Dat is een opgave die we samen met andere Westfriese gemeenten oppakken.

Ten aanzien van het bouwen voor doelgroepen (jongeren en ouderen) en het type woningen: Hoorn kent een homogene woningvoorraad. Dat wil zeggen: vanaf de jaren '70 zijn er vooral rijtjeswoningen gebouwd. De bevolkingssamenstelling is mede door de bovengemiddelde ontgroening en vergrijzing ook minder divers geworden. Door nieuwe woonmilieus toe te voegen die interessant zijn voor meerdere doelgroepen proberen wij Hoorn diverser te maken, zowel qua woningvoorraad als qua samenstelling van de bevolking. We zetten hierbij in op een mix van goedkope, middeldure en dure bouw. Elke doelgroep heeft specifieke wensen. Het gaat dus niet alleen om het bevorderen van de doorstroming, maar ook om het aanbieden van woonmilieus die Hoorn niet of weinig in de beschikbare voorraad heeft. Woningen met een tuin blijven gewild, maar bijvoorbeeld appartementen met een collectief buiten of een ruim balkon dicht bij voorzieningen zijn ook aantrekkelijk voor zowel ouderen als jongeren.

Binnenstedelijk bouwen heeft voor Hoorn en voor de regio een aantal voordelen. Het zorgt voor het vergroten van de vitaliteit van de stad en er is meer draagvlak voor voorzieningen. De samenstelling van de bevolking wordt meer divers en we kunnen een aantal (landelijke) opgaven het hoofd bieden. Zo kan er efficiënt worden gekeken naar de energievraag in de vorm van warmtenetten en kan het openbaar vervoer netwerk worden versterkt. Een compacte stad is bovendien goed voor de bescherming van het omliggende landschap. Een belangrijk deel van de woningbouwopgave wordt gerealiseerd binnen de invloedssfeer van de stations. Maar ook buiten de 1.200 meter zone rond de stations worden woningen toegevoegd. Juist ook door toevoegingen in alle wijken willen wij nieuwe woonvormen realiseren om de wijken leefbaar te houden en de wijkvoorzieningen en wijkcentra meer draagvlak te geven. Overigens wordt er ook in de andere Westfriese gemeenten gebouwd. Zowel kwantitatief (aantallen woningen) als kwalitatief (type woonmilieus) vindt afstemming plaats met de andere gemeenten: stedelijke woonmilieus in Hoorn, meer dorpse woonmilieus in de andere gemeenten.

Veel elementen van de Omgevingsvisie worden nog nader uitgewerkt in programma's, gebiedsplannen en het Omgevingsplan. Conform de wens van de raad is de Omgevingsvisie een globale visie op hoofdlijnen. Bij de verdere uitwerking is uiteraard ook weer inspraak mogelijk. Het gaat dan bijvoorbeeld om concrete plannen voor Hoorn-Noord/Venenlaankwartier (en andere wijken), het vormgeven en inrichten van de intensiveringszones en de zone langs de Provincialeweg, etc. Ten aanzien van de intensiverings-

zones is aangesloten bij de zones uit de Intensiverings- en Hoogbouwvisie. Dat er in deze zones tot een bepaalde hoogte hoogbouw is toegestaan, betekent nog niet dat overal in deze zone zulke hoge gebouwen zullen komen. Ook dat is een kwestie van nadere uitwerking (met mogelijkheid van inspraak), waarbij ook rekening moet worden gehouden met groen, openbare ruimte, klimaatadaptatie, parkeren, ruimtelijke inpassing, etc.

Ten aanzien van mobiliteit: juist door te bouwen bij OV-knooppunten wordt autoafhankelijkheid (deels) gereduceerd. Het autogebruik en bezit van auto's in (middel)grote steden is beduidend minder dan het autogebruik en bezit in meer landelijke gebieden. Bij verdere planvorming wordt uiteraard ook gekeken naar de (auto)bereikbaarheid. Tenslotte ten aanzien van bedrijventerreinen: in de Omgevingsvisie wordt de keuze gemaakt om geen woningbouw toe te staan op de bedrijventerreinen Hoorn 80, Westfrisia en Zevenhuis. Op andere (voormalige) bedrijventerreinen is wel een (gedeeltelijke) transformatie mogelijk (Hof van Hoorn, Oude Veiling, Gildenweg, Lageweg). Met de kennis van nu zou een bedrijventerrein als Hoorn80 wellicht niet op die plek worden aangelegd, maar de situatie is nu eenmaal zo gegroeid. Het verplaatsen van zo'n bedrijventerrein dan wel het transformeren van zo'n gebied gaat gepaard met zeer hoge kosten en veel onzekerheid voor bedrijven. Bovendien heeft een stad als Hoorn nu eenmaal behoefte aan ontwikkelruimte voor bedrijven. Daarom is de keuze gemaakt om de terreinen Hoorn80, Westfrisia en Zevenhuis als bedrijventerrein te behouden.

Aanpassingen visie
De visie zal naar aanleiding van deze zienswijze niet worden aangepast.

C. Integrale weergave van de zienswijzen

1. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Positief. Maar, hoe zorg je dat tuinen vergroenen? Belasting heffen? Belonen? Verder vooral inzetten op groen. Bv het MAK uitbreiden, maar ook bv groenstroken aanbrengen in woonwijken tussen stoep en weg.

2. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Ik hoop dat de gemeente in hun visie ook rekening houdt met de leefbaarheid en de gezondheid van de bewoners van de Grote Waal. Ondanks dat wethouder S. Bashara hier mee bezig is. Al jaren strijdt de belangengroep “Stop geluidsoverlast A7 Grote Waal” voor een deugdelijk geluidsscherm langs de wijk. Vanwege de steeds maar oplopende verkeersherrie langs de wijk. De actie is in 2016 volmondig ondersteund door de gemeenteraad en er is nog steeds niks gebeurd. De RWS wil hier kennelijk niet aan meewerken, dus ik zou graag willen zien dat de gemeente Hoorn hier toch ruimte voor vrijmaakt. Al is het met een gezamenlijke inspanning.

3. Schriftelijke zienswijze van een ondernemer

Ik ben vol enthousiast om te lezen dat er 500 woningen per jaar bij komen in onze prachtige stad Hoorn. Hoe kan ik als makelaar deelnemen aan de verkoop van deze prachtige nieuwbouwwoningen? Moet ik hiervoor met een projectontwikkelaar van de gemeente aan tafel?

4. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Met veel interesse de omgevingsvisie gelezen en veel waardering van de ambities voor 2040. Ambities die waargemaakt moeten worden en waar nu reeds een begin mee moet worden gemaakt. Met andere woorden: waar staat de stad nu? En wat zijn de sociaal-economische ontwikkelingen en tendensen in de komende jaren cq tot 2040? Dat maakt de nota niet duidelijk.

Een goed uitgangspunt is dat de wereld niet ophoudt bij onze gemeentegrenzen maar tegelijkertijd wil de raad/college de concretisering van de ambities binnen de gemeentelijke grenzen realiseren. "Er is weinig ruimte in onze gemeente die nog niet gebruikt wordt", zo wordt gesteld in de visie. Wanneer alleen wordt gekeken naar de ambities op het gebied van woningbouw, het creëren van aantrekkelijke groene, duurzame, waterrijke woonmilieus die anticiperen op de vragen uit de markt cq de diverse doelgroepen en daarbij behorende voorzieningen dan is het niet realistisch om 12.000 woningen binnen de huidige gemeentelijke grenzen te realiseren. Terzijde mag worden verwezen naar een recent onderzoek van het Economisch Instituut van de Bouw (september 2021) waarin duidelijk wordt aangegeven waar behoefte aan is de komende jaren om daardoor o.a. de doorstroming op de woningmarkt te stimuleren. Voorliggende visie mist een duidelijke marktanalyse tot 2040. Er wordt nog te veel uitgegaan van inzichten uit het verleden en te weinig out of the box helaas.

Alleen al in Zwaag/Blokker moeten er volgens de visie 600-1200 woningen worden gebouwd: waar? Geef in de visie aan met inachtneming van de ambities groen, duurzaam, waterrijk etc. waar deze woningen gerealiseerd kunnen worden in de dorpen Zwaag/Blokker en dat deze woningen anticiperen op de vraag vanuit de markt in de komende jaren: maak dat eens zichtbaar de inwoners als voorbeeld.

Hoorn wordt ook meer stad door meer banen, zo wordt gesteld, 3200 banen? Hoe? Door acquisitie cq het aantrekken van bedrijven van buiten Hoorn cq de regio? Kijk nog eens naar het failliet van de "overloop van bedrijven" in de 70-er/80-er jaren. Ook hier wordt node gemist inzicht in de ontwikkelingen van het bedrijfsleven in Hoorn richting 2040 als gevolg van innovatie, verduurzaming maar ook welke bedrij-

ven/branches hebben in 2040 weinig of geen toekomst meer en wat betekent dat voor de werkgelegenheid. Voorbeeld: het is niet uitgesloten dat op bedrijventerreinen in de (nabije) toekomst - ook in Hoorn - er sprake zal zijn van "verticale tuinbouw" Maak daar eens een innovatief speerpunt van. Tenslotte ligt Hoorn in de Greenport Noord-Holland Noord.

Het uitroepen van hoger beroepsonderwijs is te gemakkelijk. Nee, we hebben onderwijs nodig dat anticipeert op de tendensen/ontwikkelingen in het bedrijfsleven maar ook bijvoorbeeld in de gezondheidszorg. Dat hoeft geen hoger onderwijs te zijn in de klassieke betekenis maar bijvoorbeeld bedrijfs- en organisatie-opleidingen al dan niet geprivatiseerd: innovatie in het onderwijs!

De visie overziende leidt m.i. tot de conclusie dat Hoorn op de gepresenteerde manier niet in staat zal zijn mensen aan zich te binden zoals voorgesteld en voldoende (nieuwe) banen zal creëren als gevolg van het inzetten van oude inzichten.

Uiteraard is dit de eerste opzet en laten we over 2 jaar kijken waar Hoorn staat cq over 4 jaar en kijk ook eens naar uw aanpak.

5. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Het is nog erg hoog over. Op zich staan er goede, enthousiaste en ambitieuze plannen in maar ik mis wel bijvoorbeeld de financiële onderbouwing en de meer detail plannen. Verder zijn het naar mijn idee allemaal best case scenario's en zou er ook een goede risk analyse moeten komen of deze plannen haalbaar en realistisch zijn. Wat zijn de mogelijke alternatieven als er zaken tegenvallen. Dat mis ik wel een beetje.

6. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Prima om te horen dat er veel gebouwd gaat worden. Echter waarom alleen stedelijk bouwen, dit zorgt voor dure woningen die onbetaalbaar zijn voor de gewone werknemer. Bouw meer in het groen er is nog grond genoeg in het buitengebied. Hierdoor kan men betaalbare huizen bouwen.

Laat Hoorn niet zoveel geld uitgeven aan gasloos wonen. Buiten dat dit duur is, werken de systemen alleen maar in uiterst goed geïsoleerde woningen. Besteed dit geld om alle bestaande woningen zoveel mogelijk te isoleren.

7. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Ik zie op diverse collages hoogbouw opgenomen, terwijl deze bij collage 4 en 5 ontbreken. Wat is de visie: wordt er nu wel of niet aan hoogbouw gedacht?

Verder vind ik het bouwen binnen de stadsgrenzen om groen te behouden prima, mits er geen industrieterreinen in het groen voor in de plaats komen. Ik zie steeds meer 'blokkendozen' aan de randen van steden ontstaan, hoe strookt dit met behoud van groen? (Jammer ook van dat 'vreetplein' met verlichte toren bij Bangert Oosterpolder, hoe strookt dit met stimuleren van een gezonde leefstijl? Is de gemeente hier gezwicht voor het geld?)

Meer groen is prima, mits het goed onderhouden wordt. Misschien een idee om groene daken ook te subsidiëren?

Meer bos voor recreatie i.p.v. (zware) industrie naar de rand van de stad. Aan de randen van de stad wonen ook mensen.

8. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Een mooi ambitieus stuk. Het zijn hoofdlijnen en e.e.a. behoeft uitwerking en accenten dienen te worden gelegd. Ik ben vooral blij met de ambities op het gebied van duurzaamheid. CO_2 neutraal zijn in 2040 is hoofdzaak. Wat ik hier vind ontbreken is een idee hoe om te gaan met de voorspelde verhoging van de waterspiegel en de steeds meer beperkte afwateringsmogelijkheden van het IJsselmeer. Het is m.i. zaak dit nu al op de agenda te plaatsen daar de voorspellingen nu worden bijgesteld. Het lijkt me niet alleen een zaak van het waterschap en het rijk. Ook zie ik graag meer ambitie bij het bijdragen aan het vluchtelingenvraagstuk. De opvang van deze zeer kwetsbare doelgroep verschaft werkgelegenheid en je verjongt de bevolkingspopulatie. Tot slot graag meer ambitie om de sociale voorzieningen die zijn gekort weer op peil te krijgen, gelet op de vergrijzing hard nodig. Daarnaast zijn ‘goede' sociale voorzieningen basis voor veiligheid, inclusie en participatie en vergroten ze de kwaliteit van leven in een stedelijk domein.

9. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Ik vind het een nogal utopische visie. De wens van veel mensen is niet om op 10 hoog naar de wereld te kijken, maar gewoon huisje/boompje beestje met je eigen rijtjeshuis met een tuintje.

Om dit te realiseren zou naar mijn mening in een toekomstvisie horen te staan dat gemeente Hoorn streeft naar opheffing en het realiseren een regiogemeente zo groot als Westfriesland. Dat zorgt voor een grote professionele organisatie die ook een vuist kan maken tegen projectontwikkelaars die er met zakken geld vandoor gaan.

Nu onttrekken omliggende gemeente zich aan hun verplichting om te bouwen voor hun jongeren (die gaan naar Hoorn) en bouwen ze vrijwel uitsluitend twee onder een kap en vrijstaande huizen. Met een regiogemeente kan je gezamenlijk de woningproblematiek oplossen en ook meer invloed hebben op de provinciale beslissingen.

Tenslotte is het naar mijn mening beter om nadrukkelijker in te zetten op de doorstroming van ouderen uit hun te grote huizen naar een voor een leeftijd passende en betaalbare woning.

10. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Citaat: "Dit heet een ‘klimaatadaptieve leefomgeving’. Hiervoor is het belangrijk dat er meer groen en water komt in plaats van stenen in onze woonwijken, bedrijventerreinen en de oude binnenstad." Juist ja, de gemeente zegt het dus zelf al: geen nieuwe woonwijken alsjeblieft. Anders kan het regenwater niet weg. Door steeds meer woningen te bouwen, voldoet Hoorn niet aan het terugdringen van de CO_2 uitstoot. Meer woningen bouwen betekent meer CO_2 uitstoot. Dus meteen stoppen! En zoals bijvoorbeeld het plan Rozenbuurt, daar zou een mini natuurgebiedje niet misstaan. Goed voor de opname van CO_2 en voor de ecologische waarde. Daar scoor je pas punten mee, gemeente Hoorn!

11. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Ik wil reageren op een klein onderdeel van de concept omgevingsvisie.
Ik heb een tijdje geleden een lange termijn plan gelezen van de gemeente Hoorn. Ik kan dit nog terugvinden op https://hoorn.nieuws.nl/2016/11/23/varen-door-hoorn/. Wel was er toen volgens mij meer informatie, maar het sprak mij erg aan dat er vaarroutes door Hoorn aangelegd zouden worden. Dit is natuurlijk iets voor de lange termijn (net als de concept omgevingsvisie). In de concept omgevingsvisie zie ik hier bijzonder weinig van terug terwijl denk ik momenteel vergroening en duurzaamheid een groot thema is. Wordt hier nog wel iets aan gedaan?

12. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Hierbij deze wil ik mijn mening geven over de gemeente heb eerder ook gereageerd maar kreeg geen antwoord denk zelf even na dat jullie doen dat jullie zo capabel zijn maar niet omdat zie eerder project heel veel kosten gemaakt met de rotondes nu weer afbreken en opnieuw. gaan herstellen kip zonder kop en wat nu voor batig voor tot 2040 moet gemeente zo zien is geld verspillen gemeenten weten zelf niet wat ze moeten doen omplaats bewoooners te helpen met de ellende wat de overheid veroorzak ga eerst goed na denken er lopen aanvragen voorTonk hulp maar gemeente Hoorn heeft scheid eraan voor jullie eigen belang meer niet jullie willen alleen luxe apparaturen

13. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Zo'n 40 jaar geleden woonde ik in Zaandam en heb ik gezien dat de binnenstad waar ik opgroeide op genadeloze wijze met de sloopkogel is verwoest. De bestuurders hadden in de jaren 70 geen oog voor de mooie ietwat verwaarloosde binnenstad en wilde, zo vlak bij Amsterdam, mee in de vaart der volkeren. Dit is nooit meer goed gekomen, alles wat er nu staat is sfeerloos, karakterloos en triest. Midden in het centrum een kantoorgebouw van 20 verdiepingen neerzetten voor Albert Heijn, nu gehuurd door de RABO en alle straten eromheen wegslopen. Hoe gek moet je zijn. Dit is maar één voorbeeld, van de vele die ik kan geven.

Nu Hoorn binnenstad. Ik zie ook in Hoorn centrum detonerende nieuwbouw, ik noem er twee, de z.g. Skischans en vooral de Toren. Waarom op die plek en niet Bangert Oosterpolder. Is daar overleg geweest met de Vereniging Oud Hoorn of waren die te druk met stadswandelingen? Ik hoop dat in de omgevingsvisie geen hoogbouw komt en gebouwd gaat worden in een historische stijl, want er zijn niet veel mensen/toeristen die zich vergapen aan eigentijdse wereldarchitectuur. Je kunt de kip met de gouden eieren (toerisme) slachten, maar dan loopt het met Hoorn net zo af als met de Zaanstreek. Daar heb je alleen de Zaanse Schans en dat heb je na een uurtje wel gezien.

14. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Een heel belangrijk punt wat al heel veel gemeenten doen, is het pre mantelzorg wonen. Al wonen voor dat er zorg nodig is. Het gaat hier vaak voor tussen de 5 of 15 jaar. Wonen met ouders in de achtertuin, zorg dichtbij, eenzaamheid opgelost en veiliger wonen. Een chalet of bijgebouw. Zo komen er veel woningen vrij, om woningnood tegen te gaan. Veel senioren zouden kleiner willen wonen, maar er zijn geen kleinere woningen die bereikbaar zijn voor hen.

De vergrijzing gaat veel harder dan men aanneemt, onbetaalbaar gaat dit worden in de zeer nabije toekomst. En vooral, dit gaat zeker gebeuren in zeer korte tijd, dus goed om dit onmiddellijk mee te nemen in de toekomst van een moderne stad als Hoorn. Mooi zou het zijn om eens contact op te nemen met gemeenten die dit al doen. Ik zou zeker met raadsleden eens naar deze gemeenten af reizen om eens te horen hoe dit bevalt.

Hartelijk dank voor deze wijze om mee te denken of praten over onze eigen toekomst in de stad Hoorn.

Latere aanvulling:
Dit zou in Hoorn zeker wenselijk zijn voor senioren die kleiner willen wonen. Er zouden voor andere bewoners of STARTERS woningen vrijkomen. Vooral met de vergrijzing die er op zeer korte tijd aan zit te komen.

15. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Ik stuur u deze email naar aanleiding van de concept omgevingsvisie. Heb als woonwagenbewoner uit Hoorn mijn inbreng gegeven en deelgenomen aan de online bijeenkomst toekomst Hoorn van woensdag 14 april 2021. Aangegeven dat er ook gedacht dient te blijven worden aan de woonbehoefte van ons woonwagenbewoners in Hoorn in de toekomst.

Verder zou ik graag nadrukkelijk aangegeven zien dat de woonwagencultuur immaterieel cultureel erfgoed is in de omgevingsvisie. De woonwagencultuur staat namelijk op de immaterieel cultureel erfgoed goed lijst Nederland. De overheid heeft zich verplicht om bij te dragen aan een gunstig klimaat waarin immaterieel erfgoed kan gedijen.

Bron:
https://www.immaterieelerfgoed.nl/nl/woonwagencultuur

Gemeenten, provincies en immaterieel erfgoed – Link:
https://www.immaterieelerfgoed.nl/nl/gemeenteenprovincie

Hier wordt aangegeven dat: ‘Bovendien zullen zij moeten nadenken over de voor januari 2021 geplande Omgevingswet waarin ook de omgang met cultureel erfgoed in onze leefomgeving wordt geregeld. Voor het ontwikkelen van de omgevingsvisies kan immaterieel erfgoed een belangrijke rol spelen.’

Onze woonbehoefte is nu opgenomen in de concept omgevingsvisie, nu vraag ik u nadrukkelijk om ons woonwagenbewoners en onze woonbehoeften in de definitieve versie ook op te nemen en de woonwagencultuur als immaterieel cultureel erfgoed ook op te nemen in de omgevingsvisie. De woonwagencultuur staat op de immaterieel cultureel erfgoed goed lijst Nederland. De overheid heeft zich verplicht om bij te dragen aan een gunstig klimaat waarin immaterieel erfgoed kan gedijen.

Zie graag een reactie en ontvangstbevestiging van u tegemoet.

16. Schriftelijke zienswijze van de KNNV (Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, afdeling Hoorn/West-Friesland)

Geacht college,

Hartelijk dank voor de door u opgestelde Omgevingsvisie Hoorn. Het is een lijvig document geworden met onder andere veel aandacht voor groen.

Toch hebben we nog wel enkele opmerkingen over het veelvuldig in het document genoemde woord groen. Waarbij wij overigens het gewenste groen (Is er gedacht aan b.v. inheemse bomen, struiken en kruiden? Denk daarbij tevens aan de zo noodzakelijke insecten zoals vlinders) en de gewenste (te bereiken) kwaliteit missen.

In het algemeen kan gesteld worden dat we het noemen van de in 2019 opgestelde Groenvisie+ 2019-2029 missen. In het hele document staat geen enkele verwijzing naar deze visie. In de Groenvisie zijn verbindingen die bij de Grote Waal en Zevenhuis (onder andere via De Strip) aansluiten op de NNN niet aangegeven. Deze verbindingen zijn van groot belang voor de biodiversiteit.
Op de kaarten, pagina's 52 en 54, staan wel (de ook in de Groenvisie+ 2019-2029) aangegeven te versterken groenverbindingen maar de overige in de groenvisie aangegeven verbindingen kunnen we niet terugvinden.

Op pagina 19 valt te lezen dat: "De gemeente Hoorn kenmerkt zich door deze bijzondere blauw-groene omgeving, zoals de singels en de ligging met de haven aan het Markermeer, het Julianapark, wijkparken, recreatiegebied De Hulk en MAK Blokweer." Hierbij missen wij het "Landje van Naber".

Op pagina 21 staat: "Meer voorbeelden van groen-blauwe elementen en plekken zijn het Julianapark, MAK Blokweer, De Hulk, de wijkparken en de toekomstige ontwikkeling van het stadsstrand." Ook hier missen wij het "Landje van Naber".

Op pagina 25 wordt gesproken van "groenere tuinen, straten en pleinen." We missen hier een percentage (en hopen dat hier niet alleen gras wordt bedoeld) en de manier waarop dit bereikt gaat worden (zie ook onze opmerkingen over de tekst op pagina 43).

Op pagina 29 wordt gesproken over bedrijventerreinen met veel groen, maar wat is veel groen, ook hier is het zinvol om een percentage aan te geven.

Op Pagina 33 staat: "We passen de inrichting van de straat aan, zodat er meer ruimte komt voor langzaam verkeer en groen (bijvoorbeeld voor bomen en struiken)." Zie hierover onze onderstaande opmerkingen.

Op pagina 43 staat het volgende aangegeven: "We planten nieuw groen, zoals bomen, struiken en heesters en versterken de bestaande bomenlanen en parken/plantsoenen in de stad." Dit is een mooi streven maar, enige tijd geleden zijn er veel struiken en heesters verwijderd in verband met een bezuinigingsmaatregel. Het is dus te hopen dat het nieuwe groen niet alleen aangebracht wordt maar ook goed onderhouden (Kleur Keur) gaat worden en er voldoende middelen voor gereserveerd worden. Bij het planten van nieuw groen wijzen wij u erop dat het belangrijk is om inheems plant- en zaaimateriaal te gebruiken.

Op pagina 43 wordt ook aangegeven dat u de bewoners bewust wilt maken van het belang van groen, dat is natuurlijk prachtig maar het verwijderen van enkele tegels en die te vervangen door groen is niet voldoende. Er zal aangegeven moeten worden in hoeverre een tuin verhard mag worden en welke maatregelen de gemeente gaat invoeren om dit ook werkelijk te bereiken (riooltax?). Vervolgens wordt aangegeven dat er ook groene daken aangelegd moeten worden maar het is wel een lastige opgave om dit te combineren met zonnepanelen.

Op pagina 43 is vervolgens te lezen dat het belangrijk is om aan een goede waterberging en –afvoer te werken en dat het hele rioolsysteem straks (wanneer?) is losgekoppeld. Dit is een mooi voornemen, maar is dit wel realistisch en voldoende onderzocht. In de oude binnenstad waar de binnenriolering gemengd uitgevoerd is, is het pas bij complete renovatie van het pand en de binnenriolering mogelijk om dit te doen.

Op pagina 49 staat "De bestaande parken, sportvoorzieningen, waterwegen en natuurgebieden zijn van groot belang voor mens, dier en plant. De grotere parken, sloten, en groengebieden zijn verschillend en bieden verschillende mogelijkheden voor gebruik. Denk daarbij bijvoorbeeld aan 'avontuurlijk' spelen, sporten, wandelen, varen en stadslandbouw." Niet alleen de bestaande voorzieningen zijn van belang maar de verbindingen tussen deze gebieden zijn nog van groter belang voor de biodiversiteit.

Op pagina 53 staat onder Groene en blauwe verbindingen: "Langs deze lijnen zetten we ons ook extra in om meer groen toe te voegen." Zie hiervoor onze eerdere opmerking over de tekst op pagina 49.

17. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Stop met bouwen! Kwaliteit boven kwantiteit. Eerst werken aan het terugbrengen van groen: parken, natuurgebieden, de tuinen van de familie Balk op de Koewijzend. Bij de laatste is respectloos omgegaan met dit cultuurhistorische fruitbedrijf, door er woningen op te gaan bouwen. Overigens heeft de gemeente Hoorn geen enkel begrip voor de inwoners van Blokker en Zwaag, van oudsher fruitdorpen. Alles is platgegooid en vol met huizen gebouwd. Er werd echt nergens naar gekeken, laat staan rekening mee gehouden. Dan werken aan de veiligheid en het heropvoeden van de burgers. Meer blauw op straat terugbrengen. Respect afdwingen. Meer surveillance, zodat fietsers het licht op hun fiets maken en weer zichtbaar zijn. Zodat automobilisten hun richting weer aangeven bij het afslaan. Zodat mensen zich weer veiliger voelen op straat en in hun woning.

De maat is vol, gemeente Hoorn. De leefbaarheid is sterk achteruitgegaan. Net zoals het kabinet maar mensen binnen blijft slepen, doet de gemeente hieraan mee. Meer, meer en nog meer mensen. Meer, meer en nog meer woningen. Voel eens aan je hoofd! Dat kan toch niet?? Als ik een stukje wil gaan wandelen in het groen, moet ik eerst door verschillende woonwijken voor ik bij een stukje groen ben. Eenmaal daar ben ik dan snel uitgewandeld, want groot is het niet. En dan weer naar huis, met auto's die langs me heen razen.

18. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Algemeen: een zeer lovend en 'wollig' stuk. Vol herhalingen, aannames en promo praatjes om de toename van intensieve woningbouw in Hoorn goed te praten.

De inhoud van het stuk roept bij mij de volgende vragen op:
- Op grond van welke cijfers c.q. welke onderbouwing komt de gemeente Hoorn tot de conclusie dat er 10.000 tot 12.000 woningen bijgebouwd moéten worden binnen de stadsgrenzen van Hoorn?
- Welk onderzoek ligt ten grondslag aan de keuze van de te bouwen projecten?

- Terecht wordt er gesteld dat Hoorn vergrijst net als de rest van Nederland.
- Terecht wordt er gesteld dat Hoorn aantrekkelijk gemaakt moet worden voor jonge gezinnen.
Waar komt dan de visie vandaan om juist te kiezen voor intensieve bouw met meerdere woonlagen en/of voor hoogbouw? Jonge gezinnen willen – terecht – eengezinswoningen. Jonge mensen willen huizen die toekomstbestendig zijn. Huizen die waar voor hun geld bieden. Inwoners van Hoorn die al jaren op wachtlijsten staan willen graag aan een huis geholpen worden, niet aan een klein of duur appartement. Ook een onderbouwing met concrete cijfers over hoeveel ouderen de keuze maken of zullen maken om van hun eengezinshuis in een appartement te trekken is m.i. nodig om een juiste afweging te maken.

Op grond van welke harde gegevens stelt de gemeente dat onze gemeente een goede infrastructuur kent?
- Een infrastructuur die de toename van verkeersbewegingen aankan die ontstaat door het bijbouwen van zo veel woningen.
- Een infrastructuur die zwaarder belast wordt bij de gewenste toename van het aantal bedrijven.
- Een infrastructuur die nu al de aan- en afvoer van passagiers via het spoor en de bus niet aan kan. Denk hierbij aan de overvolle treinen die dagelijks vertrekken richting de Randstad.

Op grond van welke cijfers is berekend dat de toename van woningen en de intensivering van bebouwde gebieden niet leidt tot een ongezond(er) leefklimaat.
- Een ongezonder leefklimaat milieutechnisch. Een toename van verkeer leidt tot een hogere CO_2 uitstoot.
- Een ongezonder leefklimaat door meer verstedelijking en meer 'versteniging'. Minder groen, grotere opwarming, meer problematiek met de waterhuishouding.
- Een ongezonder leefklimaat in veiligheid. Meer hoogbouw, meer industrie en hoogbouw samen, minder sociale controle, meer anonimisering, minder overzicht.

Op grond van welke visie en ideeën worden nu al afspraken gemaakt met nieuwe projectontwikkelaars? De inkt van vorige concept visiedocumenten is nog niet droog of de gemeente lijkt al toestemming te geven voor een volgend plan met woonlagen tot twintig hoog. Waar in de visie op hoogbouw stellig wordt beschreven: ‘acht lagen is de norm…’ wordt in de pers al gesproken over een volgend plan met ‘grote hoogtes’.

Kortom, ook dit visie document roept zeer veel vragen op. Is deze gemeente Hoorn, door zijn unieke ligging, wel geschikt voor deze ambitie. Moet de gemeente Hoorn juist niet realistisch zijn om zichzelf en vooral zijn inwoners te beschermen. Dat getuigt van visie en goede gemeenschapszin. Het is niet en nooit te laat om terug te keren op te haastig genomen stappen. Het is niet en nooit verkeerd om buurgemeenten om hulp te vragen.

19. Mondelinge zienswijze van een inwoner

Ik stoor mij aan alle containers voor de deur en aan bouwsels aan de voorgevel. Ook stoor ik mij aan dichtgezette brandgangen, rotzooi in de tuinen, etc. Ten aanzien van woningbouw: graag meer woningen voor jongeren. Ik ben erg enthousiast over de nieuwe woningen bij het Missiehuis: mooi ruim. In tegenstelling tot bijvoorbeeld het Holenkwartier. Hoogbouw vind ik verschrikkelijk. Kortom: hou het ruim, groen en netjes.

20. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Hoorn heeft met de omgevingsvisie een document geschreven dat inhoudelijk vrijwel niet gaat over de omgeving van Hoorn maar alleen over Hoorn zelf. Ik vind het een grote fout van de staat, provincie en Hoorn om de woning problematiek vooral binnenstedelijk op te lossen.

Woningnood niet alleen binnenstedelijk oplossen
Ik vind dat de woningproblematiek niet alleen binnen de gemeentegrenzen opgelost moet worden. Nederland heeft nog ruimte genoeg, te meer omdat we te veel koeien in Nederland hebben. Wordt Nederland een land met lege weilanden en overbevolkte steden? Ik zie hier meer een tunnelvisie dan omgevingsvisie.

Vraag 1: Mijn eerste vraag is daarom, hoelang is deze tunnel nog? Hoeveel en hoelang denkt de gemeente nog binnen de gemeentegrenzen te willen doorbouwen? Als er in Nederland nog weer 1 miljoen woningen nodig zijn, gaan deze dan ook weer binnen de gemeentegrenzen gebouwd worden?

Een reden die verder aangevoerd wordt door u, is dat vanwege meer reizen met OV en minder met de auto, er vlak bij het station gebouwd moet worden. Maar ondanks dat de benzineprijzen enorm zijn gestegen, nemen de files alleen maar toe.

Vraag 2: Hoe denkt u de Nederlander uit de auto te gaan krijgen?

U wilt vooral appartementen voor ouderen gaan bouwen die eengezinswoningen verlaten voor jonge gezinnen. En u wil bouwen voor jongeren.

Vraag 3: Wat is de kans dat de migratie van ouderen van bestaande jaren 70 eengezinswoningen naar appartementen achterblijft bij de prognose, waardoor er straks teveel appartementen en te weinig eengezinswoningen zijn? Hoeveel procent van de ouderen moeten verhuizen om het plan te doen slagen? Wij kennen ook zeer veel ouderen die helemaal niet willen verhuizen.

Vraag 4: Of is dat het doel van de overheid of een consequentie: gezinnen verplicht laten wonen in appartementen en niet in de gewenste eengezinswoningen?

Vraag 5: Realiseert u zich dat de nieuwbouw in veel gevallen duurder is voor ouderen dan hun bestaande eengezinswoning (met name bij huur)? Hoe ziet u dat en hoe denkt u daar mee om te gaan?

Vraag 6: Als de verhuizing van het aantal ouderen achterblijft bij het idee dat u heeft, heeft de gemeente ingeschat wat een tekort aan eengezinswoningen (nu en) in de toekomst betekent voor het prijsniveau van deze woningen?

Vraag 7: Zou een consequentie kunnen zijn, dat jonge gezinnen juist wegtrekken uit Hoorn, omdat er voor hen geen geschikte woningen zijn en dat de gemeente dus haar doel niet gaat behalen?

Vraag 8: Wat gaan de prijzen van de appartementen voor jongeren worden en hoeveel m^2 woonoppervlak krijgen ze daarvoor? Ik krijg de indruk dat bij de huidige projecten de prijzen hoog zijn en het aantal m^2 laag. Kortom, de periode dat jongeren er zullen wonen, zal klein zijn; omdat in mijn ogen wonen met meer dan 1 persoon op 40 m^2 niet comfortabel is. Hoe ziet u dat?

Haastige spoed is zelden goed
De visies zijn relatief snel tot stand gekomen.

Vraag 9: Bent u niet bang dat hier gaat gelden: “haastige spoed is zelden goed”?

Veel gemeentes nemen juist meer tijd. En mij lijkt het ook belangrijk een zorgvuldige visie op te leveren:

- Een visie gaat verder dan de aankomende gemeenteraadverkiezingen. Een visie die voor de aankomende verkiezingen moet zijn afgerond, getuigt in mijn ogen meer van opportunisme dan visie.

- Na het ingaan van de nieuwe omgevingswet, wijzigt het proces van projectontwikkeling. Meer verantwoordelijkheden komen bij de initiatiefnemer te liggen. De rol van de overheid wordt beperkter. Onvolkomenheden in de visie zullen tijdens projectontwikkeling en -uitvoering moeilijker te repareren zijn door de gemeente; eenmaal rijdende treinen (die de verkeerde kant opgaan), zijn moeilijk af te remmen/corrigeren.

Vraag 10: Maakt u zich als gemeente geen zorgen dat u minder grip gaat krijgen op de projecten en zou het dan verstandig zijn om een solide basis te hebben in de vorm van een breed gedragen visie?

De visie is moeilijk door de burger te begrijpen
De visie zal de lading dekken wat betreft de (verborgen) plannen (lees aantal nieuwe woningen) van de gemeente. Echter het visie document gaat om deze plannen heen, terwijl de gemeente en projectontwikkelaars daar al lang mee bezig zijn. De gemeente onthoudt de bewoners dus van essentiële informatie om het document goed te kunnen beoordelen. De visie is daarmee dus eigenlijk een formeel op te leveren document door de gemeente en voor de gemeente/projectontwikkelaars, maar geen document voor de bewoners van de gemeente Hoorn. Die kennen de onderliggende plannen niet en kunnen daarom de impact van de omgevingsvisie niet goed beoordelen.

Bovendien vanwege de snelheid in de totstandkoming van de visie, doet de gemeente er te weinig aan om de burger hier te helpen. One pagers of andere hulpmiddelen zoals filmpjes wil de gemeente niet maken (ondanks voorstellen in de gemeenteraad). Vandaar mijn vragen en met name voor de wijken Venenlaankwartier en Hoorn-Noord waar het gaat het om 5000 nieuwe woningen:

Vervanging eengezinswoningen door appartementen
Vraag 11: Hoeveel gaat gebouwd worden op plekken van bestaand groen?

Vraag 12: Welke faciliteiten waaronder de Vredenhof sporthal gaan verdwijnen ten gunste van woningbouw. En waar moeten de scholen die daar nu sporten, dan gaan sporten?

Vraag 13: Hoeveel bestaande bebouwing wordt afgebroken wat nu 1 gezinswoningen zijn en vervangen door appartementen.

Vraag 14: Hoeveel van de nieuwbouw zal nog eengezinswoning zijn?

Vraag 15: Bent u zich eigenlijk wel bewust van de enorme impact op de huidige bewoners? Dit gaat niet om een beetje inschikken. Hoeveel onvrede onder de huidige bewoners van deze wijken verwacht u en wat gaat u daaraan doen?

Vraag 16: Wat gaat u voor de bestaande bewoners doen, zodat zij in de toekomst nog op een normale wijze kunnen wonen in deze volgebouwde stadse wijken?

Vraag 17: Ter beeldvorming: hoeveel van de ambtenaren betrokken bij de totstandkoming van deze visie wonen in deze wijken?

Verkeer en mobiliteit
Vraag 18: Waarom weet de gemeente in de omgevingsvisie wel te benoemen hoeveel woningen er bij moeten komen, maar niet in de mobiliteitsvisie hoe het extra verkeersaanbod aan te pakken op een gelijk concreet niveau (meer autoverkeer, fietsverkeer etc.)?

Vraag 19: Is de gemeente zich er bewust van dat als er meer mensen komen met relatief minder auto's, het absolute aantal auto's en daarmee verkeersbewegingen nog steeds kan toenemen? Wat gaat de gemeente hieraan doen om verkeersinfarcten en onveilige situaties te voorkomen?

Vraag 20: Heeft de gemeente ingeschat dat door het realiseren van weinig parkeerplekken bij de nieuwbouw er parkeeroverlast in andere delen van de wijken kan plaatsvinden?

Vraag 21: Kan het openbaar vervoer de extra vraag wel aan, als straks een groot deel van de bevolking met het OV naar het werk gaat?

Groen
Vraag 22: In hoeverre gaat de gemeente echt zorgen voor meer groen in de wijken als er ook meer gebouwd gaat worden? Tot nu toe heeft de gemeente de plicht om 1,3 boom per huis te planten verzaakt. Een regel opgelegd door de gemeenteraad, maar klakkeloos naast zich neergelegd door wethouders, ambtenaren en projectontwikkelaars.

Vraag 23: Waarom weet de gemeente in de omgevingsvisie wel te benoemen hoeveel woningen er bij moeten komen, maar in de groenvisie niet hoe het nieuwe groen in de nieuwbouwwijken wordt gerealiseerd? Er wordt in de groenvisie vooral verwezen naar bestaand groen maar niet naar het nieuwe groen dat er moet komen; groen dat moet zorgen voor een goede leefbaarheid, aangename temperatuur en voorkoming van wateroverlast. Heel simpel geredeneerd: het groen gaat er op achteruit. Tuintjes van eengezinswoningen die verdwijnen, komen slechts ten dele terug als openbaar groen. Groene stroken langs de provinciale weg worden bebouwd. Als u dat anders ziet, kunt u dat dan concreet maken?

Bovendien, groen tegen de gevel is wat anders dan groen waar je tussendoor kan lopen. Ik ben namelijk geen geveltoerist evenals de meeste inwoners van Hoorn.

Veiligheid
Vraag 24: Door functievermenging zijn delen van wijken waar bedrijven zijn, 's avonds leeg. Dit zou tot dead spots (en hangplekken) kunnen leiden met negatieve consequenties voor de veiligheid. Hoe denk de gemeente dit te voorkomen?

Fietstunnel Koepoortsweg
Vraag 25: Waarom staat er steeds in alle visies een rechtstreekse fietsverbinding getekend tussen de Koepoortsweg en de Geldelozeweg?

Advies
1. Omdat het aantal bij te bouwen woningen enorm is en grote impact zal hebben op de bestaande wijken en inwoners, stel ik voor dat de gemeente ijkmomenten inbouwt in de komende jaren om vast te stellen of Hoorn door alle nieuwe bebouwing nog wel steeds leefbaar, veilig en groen is. En zo nodig de visie en projecten daarop aan te passen.

2. Onderzoek serieus ook bebouwing buiten de gemeentegrenzen. Bespreek met de provincie andere mogelijke oplossingen, zoals een treinstation in Oosthuizen i.c.m. met meer woningen in die plaats, bebouwen op het water (drijvend maar ook een soort IJburg) en meer woningen in Koggenland.

21. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Wat mij opvalt is dat het een mooi gemaakte presentatie is en dat er een uitgebreid proces aan vooraf is gegaan.

Ik ben blij dat er staat dat er voldoende groen gaat komen, en er betere verlichting op fiets- en wandelpaden komt. En het openbaar vervoer wordt verbeterd.

Mijn nicht kwam laatst bij mij op bezoek. Zij vond dat er erg veel auto's in de Hoornse binnenstad waren. Zou dat niet anders kunnen? Een autovrije binnenstad. Met alleen toegang met een kaartje van de winkelier om een zwaar of groot product op te halen? Electrische auto's zijn helemaal niet goed voor het milieu. Het produceren ervan niet. En ons huidige elektriciteitsnet kan het ook niet aan. Zo zijn er nog wel meer redenen op te noemen.

Ik snap dat er voldoende betaalbare woningen moeten komen. Maar ik ben bang dat met al dat bouwen, we straks ons kleine binnenstadje op de kaart moeten gaan zoeken met een vergrootglas. En het is gewoon zonde om Hoorn zo vol te bouwen. Hoorn kenmerkt zich door, dat als je aan komt rijden, er bijna geen hoge flats te zien zijn. Ik krijg een benauwd gevoel bij dit concept. Er staat dat er veel nieuwe woningen moeten worden gebouwd. Het gaat toch niet alleen om het geld? Van groen en water krijgen we zuurstof.

Ik zie dat er tegenwoordig best veel winkels omgebouwd worden tot woningen. Ik hoop dat er genoeg winkels overblijven, zodat het een gezellig rondje blijft, zoals op zaterdag met de markt erbij. Dat zou volgens mij het mooiste zijn.

Ik wens u succes.

22. Schriftelijke zienswijze van de Vereniging Oud Hoorn

De omgevingsvisie is veelbelovend en inspirerend gestart, met een ruime mogelijkheid om mee te denken. Verschillende leden van de Vereniging Oud Hoorn hebben enthousiast meegedaan met deze sessies en bijeenkomsten. Het was goed om met grote gedifferentieerde groepen te discussieren over de toekomst van de stad. Vooral in de groepen die de toekomst van ons erfgoed bespraken was er een grote mate van overeenstemming. We kunnen spreken van een frisse start. Op basis van deze frisse start heeft de vereniging een stuk geschreven, de omgevingsvisie in 10 punten. Hiermee willen we een bijdrage aan de Omgevingsvisie – Hoorn 2040 leveren. Deze visie is mede een leidraad onder deze reactie op de concept omgevingsvisie.

Na de veelbelovende start waren we benieuwd naar welke meerwaarde de omgevingsvisie ons kan brengen en waar de gemeente Hoorn de belangrijkste stippen op de horizon zal leggen. Een studiegroep binnen onze vereniging, welke ook heeft deelgenomen is de uitdaging aangegaan en heeft de omgevingsvisie van de gemeente Hoorn bestudeerd vanuit de kernwaarden van onze vereniging. Alhoewel wij de integraliteit van de omgevingsvisie niet kunnen negeren hebben wij vooral gekeken naar de visie voor zover deze gerelateerd kan worden aan de oude stad, de lanen en de linten. Daar de lanen en linten verweven zijn met de wijken van de stad ontkomen we er niet aan om op een aantal punten breder te reageren.

Onze reactie hebben we opgebouwd in een samenvatting en daarna een behandeling per hoofdstuk.

Samenvatting
Allereerst zijn ons enkele interessante paragrafen opgevallen m.b.t. vergroening, inclusiviteit en fietsbereikbaarheid. De gemeente heeft er vooralsnog voor gekozen om het brede palet aan sectorale visies slechts beperkt te integreren, waardoor de visie in termen van de omgevingswet veel minder krachtig is geworden. De visie lijkt daarnaast op een grote afstand van Hoorn en van onze stadgenoten geschreven te zijn. Deze omgevingsvisie is nog te weinig innovatief. Ook kent de visie veel algemeenheden die op veel gemeenten van toepassing kunnen zijn en is vooral een opsomming van bestaand beleid.

In de visie is veel aandacht voor de kansen bij het toerisme en weinig aandacht voor de bewoners in hun directe woonomgeving. Het gaat om een overall visie, dat betekent niet dat de Grote Waal, Risdam, Kersenboogerd, Bangert en Oosterpolder, Blokker en Zwaag vooral behandeld kunnen worden als verdichtingslocatie. Vernieuwend aan de omgevingswet is dat de sociale en maat

schappelijke sectoren een duidelijke positie kunnen innemen. Over het geheel is van een stip op de horizon te weinig sprake.

De omgevingsvisie is bij uitstek het instrument om beleidsmatig de dragende identiteit van de stad en de dorpen, de historische lijnen in de oude stad, de lanen en de linten te beschouwen en integraal verder te ontwikkelen en te beschermen in samenhang met de sectorale beleidsvisies. Niet alleen voor de bezoekers maar vooral voor onze eigen inwoners. Helaas vult deze omgevingsvisie deze belangrijke taak onvoldoende in.

De vraag moet zijn hoe identificeer je een stad? Aan de mensen, aan de gebouwen of aan beide? Onze historische omgeving zegt vaak veel over de inwoners van de stad. Het zijn de mensen die op basis van hun ideeën, inzichten en idealen met elkaar deze leefomgeving hebben gemaakt waarin zij goed gedijen. Zoals de stad door de eeuwen heen is veranderd, zijn ook haar inwoners veranderd. Maar sommige gedeelde waarden blijken verrassend constant. De constante is dat Hoorn altijd een stad is geweest waar de mensen oog voor elkaar, voor kwaliteit en voor ontspanning hebben. Dat zijn waarden die we graag willen behouden.

Er is nog te weinig aandacht voor de regierol die de gemeente moet vervullen om meer stad te worden. Als die rol niet steviger wordt dan zullen de doelen, voor zover geformuleerd, niet bereikt worden.

Interessant zijn de kaarten die gebruikt zijn en die over elkaar gelegd kunnen worden om te zien waar in welke wijk iets gebeurt en wat.

In het navolgende zullen wij bij enkele hoofdstukken reageren op de voor Oud Hoorn belangrijke items.

Hoofdstuk 2 Hoorn in de regio
Onder Werken en Voorzieningen is het volgende geformuleerd:

> *"In de oude binnenstad van Hoorn werken we aan een aantrekkelijke stad, toekomstgericht maar met groot respect voor het verleden. De vele bezienswaardigheden bieden kansen voor toerisme. Hoorn is de hoofdstad van Westfriesland".*

De binnenstad is een bij de wet aangewezen beschermd stadsgezicht. In bovenstaande omschrijving wordt de hoog monumentale waarde verkleind tot een bezienswaardigheid voor de passanten. Over de hoofdstad van Westfriesland komen wij in het volgende hoofdstuk terug.

Hoofdstuk 3 De Hoornse Kwaliteiten
Bij de Hoornse kwaliteiten vragen een aantal statements om een verdieping.

> *"De rijke, oude cultuur is nog duidelijk zichtbaar in de eeuwenoude straten en pleinen met kenmerkende monumentale panden. Voorbeelden hiervan zijn het Statenlogement, de Waag, het Statencollege voor het Hollands Noorderkwartier (nu het Westfries museum), de kantoren van de VOC en WIC, de vele pakhuizen, de Noorderkerk, Oosterkerk en Oosterpoort. En ook het havengebied geeft nog steeds een duidelijk beeld van Hoorn tijdens de Gouden Eeuw."*

Ons beschermde stadsgezicht omvat een uniek, vrijwel gaaf, middeleeuws stratenpatroon. Bij de kenmerkende monumentale waarden denken we vooral aan dat het totaal bestaat uit de som der delen, de gevelwanden en sferen die de straten, grachten, havens en pleinen op de bewoners en de bezoekers achterlaten. Daarbovenop komen als kers op de taart de grote monumenten, zonder taart heeft de kers geen waarde, zonder de kers is er nog steeds een taart.
We hadden verwacht dat de het beleid gericht zou zijn op versterking van deze waarden. Met bijvoorbeeld uitspraken als het verbeteren van de kwaliteit van de openbare ruimte, het verder beperken van langdurig geparkeerde auto's in en rond de binnenstad, het meer gecamoufleerd stallen van fietsen, het voorbereiden van de stad op een samenleving zonder gas en fossiele verbrandingsmotoren.

Door de monumentale binnenstad in een adem te noemen met Lappendag en Carnaval Zwaag lijkt het alsof de schrijvers slechts van grote afstand naar de stad hebben gekeken. Blokker wordt ook geroemd om zijn carnaval, daar hebben wij nooit veel van gemerkt. Ook de eigen cultuur per dorp en hun eigen zeer rijk verenigingsleven zijn waarden om te koesteren. Het lijkt of de bewoners van de dorpen minder geïndividualiseerd zijn dan de stadse bewoners. Worden de dorpen dan beter en rijker wanneer deze stadser worden? En wat betekent dat dan voor de verdichtingsplannen in de dorpen. Zoals we in onze omgevingsvisie in 10 punten schreven, maak de stad stadser en houdt de dorpen dorps. Dit geldt zowel voor de gebouwde omgeving als hun eigen cultuur.

Wijken als de Grote Waal, Risdam, Kersenboogerd, Bangert en Oosterpolder en niet te vergeten Blokker en Zwaag schijnen geen noemenswaardige kwaliteiten te hebben om in de visie genoemd te worden, terwijl de meerderheid van onze bewoners in deze wijken wonen.

> *"Hoorn is als centrumstad het kloppend hart van de regio Westfriesland. "*
> *"Hoorn is dé winkelstad en het uitgaanscentrum van Westfriesland."*

Misschien is dit een wens of een nieuwe stip op de horizon, maar op dit moment wordt het zo in ieder geval niet door de Westfriezen ervaren en ook niet door de Horinezen. Hoorn is de afgelopen 25 jaar steeds minder de hoofdstad van oostelijk Westfriesland geworden. Hoorn heeft volgens de Raad van Openbaar Bestuur geen of slechts een beperkte centrumfunctie (NHD 20 oktober 2021, pagina 7).

Hoofdstuk 4 De vijf Hoornse opgaven

> *"We zijn een 'complete stad' waar niet alleen gewoond wordt. Er is namelijk ook voldoende werk, zorg en onderwijs en er zijn voldoende voorzieningen om van het leven te genieten."*

Een bruisende levendige binnenstad die een rijke schakering aan functies herbergt is gebaat bij onderwijs en werkgelegenheid op hbo-niveau en het vasthouden van de studerende jeugd. De werkgelegenheid is in Hoorn nog steeds onevenwicht opgebouwd, er is een groot tekort aan arbeidsplaatsen op HBO-niveau en daarboven. In een complete stad gaan niet dagelijks ongeveer 10.000 werkenden voor hun werk naar het noordelijk deel van de Randstad. Hoorn ijvert al jaren om HBO-onderwijs naar de stad te krijgen, deze ambitie blijkt nu los gelaten te zijn, er is naar nu blijkt voldoende onderwijs. Er is slechts beperkt hoger onderwijs in Hoorn. Zonder uitbreiding van het hoger onderwijs en zonder een dependance van een universiteit zal het tegengaan van het wegtrekken van 18-jarigen die hoger onderwijs gaan volgen, en dat zijn er steeds meer lastig blij-

ven. Woonruimte scheppen zal zeker mensen terug halen omdat de komende jaren in Amsterdam helemaal geen plek is, maar dit blijven forenzen.

Per wijk is een woningbouwprognose gemaakt zonder de locaties te noemen. Juist voor de binnenstad, de linten en de lanen is het belangrijk om te benoemen of er sprake is van verdichting of slechts bijvoorbeeld het nog veel meer inzetten op wonen boven winkels. De historische kwaliteit van deze gebieden is gebaat bij deze helderheid.

> *"Ook zoeken we de verbinding tussen oude en nieuwe delen van de stad. Deze is nu beperkt, doordat de binnenstad aan de rand van de stad ligt en het spoor een hindernis vormt voor inwoners om het stadscentrum te bezoeken."*

Het spoor is slechts een beperkte hindernis, de werkelijke hindernis is de Provincialeweg. De ambitie om de Provincialeweg om te vormen tot een stadsstraat als stip op de horizon wordt hier gemist. In een ander hoofdstuk wordt gedacht aan ongelijkvloerse kruisingen, een meer afgewogen visie is noodzakelijk om de relatie tussen de binnenstad en de overige wijken te kunnen versterken.

Bij de Hoornse opgaven is er dominant veel aandacht voor het toerisme maar helaas weinig over hoe de andere bedrijvigheid, die voor veel meer werkgelegenheid zorgt, versterkt en uitgebreid kan worden.

> *"We behouden de elementen die kenmerkend zijn voor Hoorn (tijdens de Gouden Eeuw). Denk aan de historische gebouwen, de eeuwenoude straten en pleinen en de bomenlanen en stadsparken. Waar elementen verloren zijn, brengen we deze terug. Een mooi voorbeeld hiervan is het terugbrengen van de oude singels."*

Het betreft hier een beschermd stadsgezicht met een hoog monumentale waarde, de rol van de binnenstad gaat veel verder dan alleen de Gouden Eeuw. Het stratenpatroon is middeleeuws en het grootste deel is jonger dan de Gouden Eeuw. Daarnaast worden er geen elementen in z'n algemeenheid teruggebracht en er zijn ook geen plannen om de oude singels terug te brengen. Iets wat Oud Hoorn overigens heel graag zou zien. Voor ons mag dit één van de stippen op de horizon zijn.

De term huiskamer van de stad lijkt tegenwoordig op van alles van toepassing te zijn, eerst de Oosterkerk toen het Kerkplein en de Rode Steen en nu ook op de binnenstad als geheel. Het aantal verschillende functies is de afgelopen decennia sterk afgenomen. Het winkelareaal neemt af, de horeca neemt toe en ook het aantal woningen. Ook de onderliggende diversiteit neemt nauwelijks toe, tenzij elke negotie tot functie wordt verheven. Voor leuke andere functies is geen economische ruimte. Hier wreekt zich het eerdergenoemde gebrek aan hbo-onderwijs en banen. Iedere vrijkomende vierkante meter levert op de woningmarkt in deze tijd veel meer geld op.

Door het veranderende bezoek aan de binnenstad, de binnenstad als uitje/beleving, vraagt dat een geheel andere aanpak met de focus op een kwalitatieve hoogwaardige openbare ruimte waar kansen liggen voor de bestaande bedrijven als nieuwe kleine aantrekkelijke functies. Zonder een helder economisch plan, met een goede regie vanuit de gemeente, komen er geen leuke galeries, kleine bedrijfjes en vergelijkbare functies.

Het plaatje met de voetganger en fietser sluit aan bij hetgeen wij beschreven hebben bij de Provincialeweg als werkelijke hindernis. De verbindingen voor die weggebruikers kunnen altijd beter (veiliger, sneller, aantrekkelijker). Hoorn is een fietsstad bij uitstek draag dat ook uit.

"De verschillende centrumfuncties zijn nu namelijk nog te veel verspreid over de stad."

Tien jaar geleden heeft Oud Hoorn al tevergeefs gepleit om het winkelgebied langzaam in te snoeren. Gelukkig wordt ons pleidooi nu serieus genomen.

"Wel liggen er kansen om leegstaande bijzondere gebouwen, zoals kerken en oude pakhuizen, voor een nieuwe functie te gebruiken. "

De kerkgebouwen zijn allemaal voorzien van een nieuwe functie en oude niet meer in gebruik zijnde pakhuizen zijn niet meer te vinden. Dit zijn loze kreten op basis van een gebrek aan kennis van de stad.

"Er komt in het straatbeeld meer ruimte voor fietsers en voetgangers en minder ruimte voor de auto, maar we houden de autobereikbaarheid op peil. Het is belangrijk om in Hoorn te zorgen voor goede fiets- en voetpaden, met een duidelijke route en uitstraling."

"We maken een inhaalslag op het gebied van lopen, fietsen en openbaar vervoer en de fietser en/of voetganger wordt dus op veel wegen belangrijker dan de auto."

Duidelijke taal en een duidelijk visie die wij van harte toejuichen. De consequenties voor de oude stad zijn helaas verscholen in wollige taalgebruik m.u.v. de Rode loper naar het Oostereiland. Wij missen hier heldere termen als een autoluwe binnenstad. Maar ook goede fietsenstallingen ontbreken bij deze noodzakelijke veranderingen.

"Het blijft natuurlijk belangrijk om een goed bereikbaar wegennet voor de (elektrische) auto te hebben. Hiervoor pakken we enkele knelpunten in de infrastructuur aan, zodat de verkeersstromen verbeteren. Denk bijvoorbeeld aan een nieuwe toegangsweg naar de binnenstad en het stadsstrand. "

Er wordt in dit hoofdstuk eerst gepleit voor minder ruimte voor de auto om vervolgens te pleiten voor een nieuwe toegangsweg naar de binnenstad en het stadsstrand. Die twee aspecten gaan niet samen. Wees eerlijk, benoem hier de Carbasiustunnel en de kansen die deze biedt om de singelstructuur, het Keern en het Noorder bastion te verbeteren, maar ook dat de bezoekende auto aan de randen van de stad blijven.

"Ook onderzoeken we de kansen die er liggen op het gebied van aardwarmte."

Een merkwaardige formulering, de kansen op het gebied van aardwarmte zijn al lang bekend. Het gaat nu om het invoeren waarbij het verduurzamen van erfgoed een eigen benadering vraagt. Overigens mag de focus meer op uitvoering en minder op plannen maken worden gelegd. Het doel om veel zonnepanelen te plaatsen is ver weg met de huidige regelgeving, Liander beperkingen en huidige implementatiekracht van de gemeente.

"We gaan dan ook aan de slag met het vergroenen van de openbare ruimte in de gemeente Hoorn."

Dit spreekt ons zeer aan, we zijn benieuwd hoe dat vorm gaat krijgen. Bij het vergroenen van de binnenstad, lanen en linten missen wij de opgave om dit binnen het historisch kader te verwezenlijken.

Hoofdstuk 5 Visie in kaart

"Kortom, Hoorn is een krachtige centrumstad omringd door het prachtige Westfriese landschap en is onderdeel van het Amsterdamse stedelijke systeem."

Hoorn probeert al jaren tevergeefs aan te schuiven bij de metropoolregio Amsterdam. Bij het prachtige Westfriese landschap missen wij datgene wat wel in het hoogbouwbeleid staat dat we voorzichtig met hoogbouw moeten omgaan om dit open landschap te beschermen. Zie hiervoor ook ons10 punten plan.

"Functiemenging is hierbij ook een belangrijk thema. Door de mate van menging te verhogen verminderen we de afstand van verplaatsingen tussen wonen, werken en winkelen, dragen we bij aan een gedeeld gebruik van infrastructuur."

Een uitstekend uitgangspunt. Bij de Rozenbuurt wilde het college daaraan echter niet meewerken. Vanwaar deze omwenteling? De omgevingsvisie is doordesemd met menging van functies. De Kersenboogerd is vanuit het begin opgezet om dat vorm te geven, het is helaas nooit gelukt. Behoudens thuis werken lijkt dit een vorm van wensdenken.

"We willen 'radicaal vergroenen'."

Uitstekend, ook in ons 10 punten plan verwijzen we naar de in het verleden veel groenere binnenstad.

"Het is ook van belang dat we ervoor zorgen dat de sociale en maatschappelijke voorzieningen zoals bijvoorbeeld gezondheidscentra, scholen, culturele centra en buurthuizen, meegroeien met het aantal inwoners, werknemers, scholieren en bezoekers."

Teleurstellend dat de visie op een reeks belangrijke voorzieningen in één zin worden gepropt. De visie op de voorzieningen legt het qua gewicht af op het bij herhaling bespreken van het toerisme. Er hoort meer aandacht voor de bewoners te zijn en minder voor de bezoekers. Wat goed is voor de bewoners is ook goed voor de bezoekers hoort het adagium te zijn. In principe hoort deze laatste zin voor alles te gelden. In een voor de bewoners, leefbare, kwalitatief hoogwaardige openbare ruimte met de nadruk op de eigenheid van de stad en haar historisch volgt de toerist automatisch.

Aan het einde van de visie zijn we bij 5.3 eindelijk aanbeland, bij de bestaande stad. Het is teleurstellend hoe de visie hier niet wordt ingevuld. De kaart op pagina 52 is daarentegen wel weer interessant maar geeft weinig houvast, zelfs geen stip op de horizon.

"Deze ontwikkelingen zijn fors, we bieden ruimte voor een behoorlijk aantal nieuwe woningen. In dit karaktervolle gebied is hierbij zorgvuldigheid benodigd. We hanteren hier daarom een 'ja, mits-benadering' omtrent de bouw van extra woningen, maar de 'ja-mitsbenadering'"

Het zou voor de stad, voor de wijk en voor de wijkbewoners veel beter zijn als de gemeente hier de regiefunctie veel zwaarder aanzet en invult met de nadruk op de eigenheid van de stad.

Het kaartmateriaal in het hoofdstuk is van een prachtige kwaliteit, interessant om de kaarten bestaande stad, ontwikkelingen en kwaliteiten op elkaar te leggen. De toekomst zal leren of de kaarten werkelijk visie ondersteunend zijn. Overigens is juist op het ene stukje "oud land" tussen Koewijzend en Westerblokker een stukje groen verdwenen.

Hoofdstuk 6 Werken met de Omgevingsvisie
Over twee jaar een nieuwe en hopelijk vooral een meer voldragen en uitgekristalliseerde omgevingsvisie.

"Daarnaast willen we in de toekomst sneller beslissingen nemen, integraler werken en nog transparanter."

Het zou interessant zijn hoe de beoogde verbeteringen tot stand kunnen worden gebracht, de huidige problemen in de organisatie zijn talloos en lijken de afgelopen paar jaar kwalitatief en kwantitatief niet meegegroeid te zijn bij een groeiende ambitie.

Bij de rollen van de gemeente staat als visie helaas niet opgetekend dat de gemeente streeft naar een veel sterkere en dominantere regie positie bij de grootstedelijke projecten op het terrein van de stedelijke ontwikkeling en de woningbouw.

"In de Omgevingsvisie van Hoorn zijn heldere ambities beschreven."

Wat Oud Hoorn betreft zijn sommige ambities helder, maar veel is gehuld in nevelen en wollig taalgebruik. Wij missen heldere en ook duidelijk toetsbare uitgangspunten, zodanig dat de gemeenteraad ook zijn controlerende taak kan uitvoeren.

23. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Met veel interesse kennisgenomen van de concept omgevingsvisie Hoorn. Graag zend ik u hierbij mijn zienswijze.

1. De Hoornse historie en historische elementen in de stad worden op diverse plaatsen benoemd in de visie. Een integrale visie op behoud van het erfgoed of inzet van het erfgoed voor een beleefbare stad ontbreekt echter. Terwijl dit juist een speerpunt zou moeten zijn. Versterking van de cultuurhistorische waarden zouden uitgangspunt moeten zijn, waarbij oog is voor samenhangende ensembles van onroerend en roerend erfgoed. Zoals bijvoorbeeld de samenhang van plek, gebouwen, bruggen en schepen. De omgevingsvisie zou hierop aangepast moeten worden met een nadrukkelijkere visie op behoud en versterking van de rijke cultuurhistorische elementen.

2. Een koppeling met de erfgoedvisie van de gemeente Hoorn ontbreekt. Toch staan hierin diverse min of meer concrete voornemens die passend zijn binnen de omgevingsvisie.

3. Onder hoofdstuk 5 (Uitgangspunten per gebiedstype - Historisch centrum) ontbreekt de verbinding met het water en de schepen in het historisch lint dat stad en haven verbindt. De kwaliteit van het ensemble van historische gebouwen, bruggen en schepen in het historische lint vragen specifieke aandacht en verdere ontwikkeling.

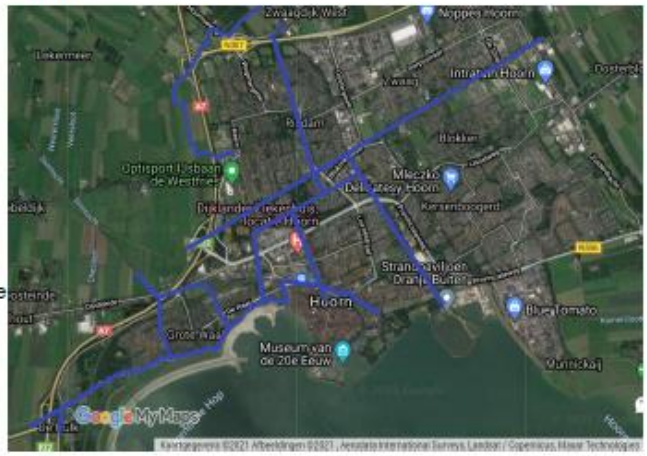
4. Op de Kaart van pagina 50 is aangeduid 'cultuurhistorische waarde: water'. Zowel de binnenhaven als de buitenhaven zouden hierin moeten worden opgenomen.

24. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Met belangstelling heb ik de concept-Omgevingsvisie Hoorn gelezen. Er staan veel mooie ambities in. Toch zijn er enkele zaken die ontbreken of in ieder geval uitdrukkelijker aandacht behoeven. Tot slot heb ik aan het einde nog een overzicht met kleinere correcties en suggesties.

Versterken historische blauwe structuur

Hoorn heeft naast het buitenwater van het Markermeer ook een belangwekkende historische structuur van binnenwater. De Kromme Leek en de aangelegde hoofdafwateringen (de Wijzenden) zijn de oudste historische structuren, die als eerste aangelegd zijn bij de ontginning van de veengebieden in West-Friesland. Ze vormden de basis om daarna de bewoningsassen (Gouwen/Tochten) en kavelsloten te kunnen realiseren.
Ook de ringsloot Waalsloot, de Alkmaarder Trekvaart, de Medemblikker Trekvaart en de Vijfsteden Trekvaart hebben een grote historische waarde.

In de Omgevingsvisie zou een belangrijke ambitie voor de historische waterlopen moeten zijn:

- bestaande wateren landschappelijk versterken en herstellen waar ze verloren gegaan zijn;
- een vaarroutenetwerk ontwikkelen voor kleine bootjes en kano's binnen Hoorn, met aansluiting op het regionale netwerk (actualisatie van het collegebesluit visiekaart vaarroutes Hoorn van november 2016);
- langs de wateren realiseren van groene wandelroutes die de Hoornse parken, kinderboerderijen, de kustlijn en het Drachterveld onderling verbinden;
- benutting van de mogelijkheden in het kader van de klimaatverandering (benutten als waterberging, tegengaan hittestress en tegengaan bodemdaling door verdroging).

Beschermd stadsgebied uitbreiden

In de Omgevingsvisie wordt meermaals – uiteraard terecht – gewezen op het belangwekkende monumentale en historische karakter van de binnenstad. Het centrale deel is in 1970 door het rijk aangewezen als beschermd stadsgezicht. In 1998 is dit uitgebreid tot het gehele gebied binnen de singels, en het eerste deel van de Koepoortsweg (tot de spoorwegovergang) en het station. In 2009 heeft het rijk in de beleidsbrief Modernisering Monumentenzorg uit 2009 besloten zelf geen nieuwe beschermde gebieden meer aan te wijzen. Dit wordt aan gemeenten overgelaten, die dit kunnen borgen in de eigen ruimtelijke plannen. Naar verwachting zal de Erfgoedwet in 2022 opgaan in de Omgevingswet. De Omgevingsvisie van de gemeente vormt daarmee een belangrijk instrument om historische waardevolle gebieden te beschermen. Naast het door het rijk aangewezen beschermde stadsgezicht (linker afbeelding) is het wenselijk in Hoorn ook het stadsgezicht van de fraaie vooroorlogse stadsuitbreidingen langs de lanen (Draafsingel, Koepoortsweg, Venenlaan, Drieboomlaan, Tweeboomlaan) en rond de Eikstraat/JD Pollstraat te beschermen (tweede afbeelding). Hier staan – zeer terecht – ook zeer veel gemeentelijke monumenten.

Stads- en woonwijken met eigen identiteit ontwikkelen

De Omgevingsvisie heeft als een van de hoofddoelen aantrekkelijke stads- en woonwijken. Dit is uiteraard een prima ambitie. Maar het is in de Omgevingsvisie niet duidelijk geconcretiseerd, terwijl de Omgevingsvisie wel een belangrijk kader vormt voor toekomstige ontwikkelingen. Om in Hoorn een diversiteit aan woon- en werkmilieus te bieden, is het belangrijk van iedere wijk het eigen karakter te bepalen en dit de komende decennia te versterken.

Daarom twee voorstellen:

1) Benoem de Poort van Hoorn/Buitenstad tot aparte wijk

In deze wijk zullen de komende decennia de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van wonen (ca. 3500-5000 woningen), werken en (boven)regionale voorzieningen (inclusief bijvoorbeeld hotels, bibliotheek) plaatsvinden, naast de al vele bestaande voorzieningen op het gebied van winkelen (Hof van Hoorn), zorg (Dijklander ziekenhuis), onderwijs (Newton, d'Ampte, Clusius, Horizon, Ida Gerhardt) en toerisme/uitgaan (Van der Valk, Vue, Het Park, Stoomtram).
De Poort van Hoorn/Buitenstad zal daardoor samen met de historische Binnenstad het centrum van Hoorn gaan vormen. Het aanwijzen van dit gebied tot eigen wijk maakt het ook gemakkelijker met de omwonenden te overleggen over de vele bouw- en infastructuurprojecten die hier plaats zullen gaan vinden.

Wenselijk is met PostNL te overleggen dat deze nieuwe wijk Poort van Hoorn/Buitenstad de nog ongebruikte postcode 1626 krijgt. Iedere wijk binnen de woonplaats Hoorn heeft een aparte postcode (1621=binnenstad, 1622=Grote Waal, 1623=Venenlaankwartier, 1624=Hoorn-Noord, 1625=Risdam/Nieuwe Steen, 1627=Hoorn 80, 1628=Kersenboogerd). Voortzetting van dit systeem is in het belang van statisch onderzoek en prognoses door bijvoorbeeld het CBS en ABF, en draagt bij aan de eigen identiteit van de wijk (1629 is ook nog ongebruikt, en zou benut kunnen worden voor de Nieuwe Steen als dit als aparte wijk gezien wordt). Ook Zwaag (1689) en Blokker (1695) hebben op dit moment al eigen postcodes.

2) Benoem in Hoorn duidelijk herkenbare wijken met ieder een eigen identiteit

Verschillende gebieden in Hoorn hebben allemaal hun eigen ontstaansgeschiedenis, stedenbouwkundig karakter en zelfs sociale opbouw. Het is wenselijk dat deze wijkkarakteristieken de komende decennia versterkt en doorontwikkeld worden.

1) Binnenstad:
historisch centrumstedelijk, hoge dichtheden, levendig, menging wonen en kleinschalige (boven)regionale voorzieningen (winkels, zakelijke dienstverlening, toerisme en uitgaan), vooral kleinere huishoudens.

2) Poort van Hoorn/Buitenstad:
modern centrumstedelijk, hoge dichtheden, hoogbouw, levendig, menging wonen (3500-5000 woningen) en grootschalige (boven)regionale voorzieningen (winkels, zorg, sport, onderwijs, toerisme, cultuur en uitgaan), kantoren, vooral kleinere huishoudens; Van Aalstweg en Berkhouterweg/Dampten

ontwikkelen zich tot gemengd woon-, werk- en winkelgebied.

3) De Lanen (Hoorn-Noord/Venenlaankwartier): stedelijk met kleinschalige vooroorlogse structuur tegen binnenstad, stadsvernieuwingsopgave naar noorden en oosten met potentie voor hoge dichtheden inclusief hoogbouw (toevoeging 2000-3500 nieuwe woningen), menging wonen en wijkgebonden voorzieningen (geen centraal wijkcentrum), beperkt (boven)lokale voorzieningen (sport, onderwijs, uitgaan, hotels), vooral kleinere huishoudens; transformatie Holenkwartier tot stedelijk woongebied met voorzieningen.

4) Grote Waal:
groenstedelijk met van oost naar west afnemende dichtheden en hoogtes, beperkte stadsvernieuwingsopgave Planetenbuurt, rustig wonen voor gezinnen en oudere huishoudens, wijkgebonden voorzieningen geconcentreerd in de Grote Beer.

5) Risdam:
groenstedelijk als uitdrukkelijke overgang naar dorps, groen-blauwe stedenbouwkundige opzet met handhaving van oude dorpse verkavelingsstructuur en kavelsloten van Zwaag, vooral veel ruime eengezinswoningen, rustig wonen voor gezinnen, ouderenhuisvesting vooral langs Blokmergouw en Zwaagmergouw en bij wijkcentra, wijkgebonden voorzieningen geconcentreerd in De Huesmolen en Korenbloem.

6) Nieuwe Steen:
West: bestuurscentrum, lokale dienstverlening in quartaire sector en kantoorfuncties in tertiaire sector, appartementen op locatie van verouderde kantoren;
Oost: eengezinswoningen, geen eigen wijkvoorzieningen, op langere termijn doorontwikkeling tot zuiver woongebied.

7) Hoorn 80:
bedrijventerrein gericht op zwaardere industrie en logistiek, beperkte vernieuwing nodig; de Schelphoek watergebonden activiteiten.

8) Kersenboogerd:
groenstedelijk, buiten-centrum-stedelijk rond station, rustig wonen voor gezinnen, kleinere huishoudens in centrumgebied, beperkte stadsvernieuwingsopgave jaren '80-buurten, typische (trein)forenzenwijk, wijkgebonden voorzieningen geconcentreerd in centrumgebied en Stan Kentonhof/Glenn Millerhof; transformatie Verlengde Lageweg en Lepelaar van werken naar wonen.

9) Blokker (inclusief Bangert en Kloosterhout/Blokweer):
dorps wonen in ruime groene setting, veel ruime eengezinswoningen, appartementen in parken, rustig wonen voor gezinnen en ouderen, wijkgebonden voorzieningen geconcentreerd in De Beurs en langs centraal deel Westerblokker; afbouwen nieuwbouwwijk Bangert; transformatie Gildenweg naar wonen. Kans voor treinstation aan einde De Strip?

10) Zwaag (inclusief Bangaerde en Oosterpolder):
dorps wonen in ruime groene setting, voornamelijk eengezinswoningen, rustig wonen voor grotere huishoudens, wijkgebonden voorzieningen geconcentreerd in wijkcentrum Hollandse Cirkel en langs centraal deel Dorpsstraat; bouw Rozenbuurt. Herontwikkeling De Oude Veiling tot wonen/werken?

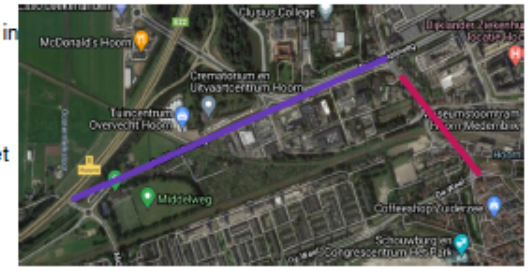
11) Westfrisia/Zevenhuis
modern bedrijventerrein, ruime opzet, goed bereikbaar, distributie/logistiek/groothandel en fabricage, handel in ABC-goederen en bouwmaterialen/ sanitair/keukens.

Overige kleine opmerkingen/suggesties

- blz. 15: hier staat de N207 benoemd als Westfrisiaweg. Dat moet zijn de N307. De N247 en N506 horen ook thuis in de opsomming van belangrijke wegverbindingen naar de omgeving.
- blz. 16: hier wordt gesproken ober het ontbreken van hoger onderwijs. Hoorn heeft echter wel HBO-opleidingen aan het Clusius College. Uiteraard kan dit nog veel beter, maar er is een basis.
- blz. 19: hier staat 'een schouwburg'. Er kan beter gesproken worden over theaters/podia om niet alleen recht te doen aan schouwburg Het Park, maar ook aan theater Het Pakhuis en Manifesto.
- blz. 21: ook hier wordt gesproken over een schouwburg. Daarnaast over een zwembad: Hoorn heeft drie zwembaden: Waterhoorn, De Wijzend en zwemschool Schermer. Bij de opsomming van regionale voorzieningen zouden de middelbare scholen (Tabor College, Atlas College, Ida Gerhardt, De Spinaker en Praktijkschool), het Horizon College (MBO) en het Clusius College (agrarisch

VMBO, MBO en HBO) ook niet mogen ontbreken.

- blz. 33: het is de moeite waard om te onderzoeken of er een station Blokker kan komen aan de zuidkant van De Strip, in combinatie met de herontwikkeling van Gildenweg. Het aantal nieuwbouwwoningen in de Bangert samen met de oostkant van de Kersenboogerd en Oosterblokker biedt potentie. De norm van de NS is minimaal 1000 extra reizigers per dag door een nieuw station.
- blz. 35: hier staat dat de IC-spits in 2021 geschrapt is. Dat was een covid19-maatregel. Deze treinen rijden weer; in de dienstregeling 2022 ook, al wordt de spits waarin de extra treinen rijden wat korter.
- blz. 35: aantal vertrekmomenten bus laag. Dat klopt, er zijn nu veel lijnen met een lage frequentie. Hier zou de ambitie mogen staan om te kiezen voor een kleiner aantal lijnen met hogere frequenties langs snelle routes met prioriteit voor de bus.
- blz. 48 en 50 (kaarten): er staat een niet-bestaande laan door het buurtje Westerhout in Blokker. Daar staat tegenover dat de Berkhouterweg (van Berkhout tot Keern) en het Keern naar de Noorderpoort wel middeleeuwse lintstructuren zijn, en ontbreken. Het is wenselijk van het Keern het oude tracé (aangepast vanwege aanleg spoorweg) te herstellen als dit een langzaamverkeersroute wordt (na aanleg Carbasiusweg), en te voorkomen dat hier hoge bebouwing langs komt die niet past bij het historische karakter.

- Op dezelfde kaarten en blz. 52 de binnenstad niet doortekenen over het Julianapark/hertenkamp. Dit zijn belangrijke groenvoorzieningen.
- Blz. 49: de linten (inclusief Holenweg en Koepoortsweg) stammen uit de vroegste geschiedenis van Hoorn (middeleeuwen), maar de lanen zeker niet. De Drieboomlaan, Tweeboomlaan en Venenlaan zijn in 1598 aangelegd als wandellanen. De Nieuwe Weg (nu Provinciale weg tussen Koepoortsweg en Westerblokker) stamt uit 1668. De Kolenbergstraat in Blokker is 19e eeuws en de Krijterslaan en Pastoor Nuijenstraat in Zwaag 20e eeuws. De linten hebben dus een veel grotere historische waarde dan de (dorps)lanen, waaraan ook geen woonbebouwing met monumentale waarde staat .
- blz. 50: de Ida Gerhardt Academie ontbreekt als onderwijslocatie. Het is bovendien handig om op de kaart onderscheid te maken tussen middelbaar onderwijs en basisscholen, ziekenhuizen/verpleeghuizen en belangrijke publiekstrekkers (zwembaden, bioscopen, podia, musea) toe te voegen. Tevens mag het stadsstrand Schelphoek ook wel gemarkeerd worden, want het nieuwe stadsstrand is niet het enige.
- blz. 52: de term klein-stedelijk hoort niet bij steden met meer dan 27.500 huishoudens (landelijke woningtypologie), maar wel centrum-stedelijk. Het stedelijk gebied zou niet over parken (Wilhelminaplantsoen, 't Spragerpark, Blauwe Berg) en de atletiekbaan heen getekend moeten worden.
- Blz. 59: als ketenpartners zou ik ook benoemen: Liander (energietransitie), ProRail (spoorontwikkeling), Rijkswaterstaat (corridor A7), provincie Flevoland (verantwoordelijk voor Markermeer), onderwijspartijen, en de grote zorginstellingen (Dijklander, De Omring, Wilgaerden).

Latere aanvulling op de zienswijze:

Helaas buiten de deadline voor inzending reacties, bedacht ik me dat ik nog een belangrijk onderdeel vergeten ben, en dat is in de Omgevingsvisie aandacht vragen voor kunst in de openbare ruimte. Landschapskunst is heel bepalend: om de stad op de kaart te zetten als aantrekkelijke toeristische bestemming voor cultuurliefhebbers; om als vierde element – naast architectuur, groen en blauw - de wijken een eigen herkenbare identiteit te geven; om je onderweg te oriënteren; als route om langs te lopen.

Hoorn heeft in het verleden al diverse periodes sterk ingezet op kunst, waardoor diverse wijken al hun eigen karakteristiek hebben:
- Binnenstad met historisch relevante beelden (zoals Velius) en de kunstroute Westerdijk;
- Grote Waal met de (rotonde)kunst met grote objecten;
- Kersenboogerd met de kunstzuilen;
- de nieuwste buurten in Zwaag met de kunstbruggen;
- poëziebankjes langs de Westfriese Omringdijk.

Binnenstad

Grote Waal

Kersenboogerd

Zwaag

Westfriese Omringdijk

Het verdichten van de woningbouw in de stad zou ook gepaard moeten gaan met het verdichten en versterken van deze bestaande identiteiten, en het toevoegen van kunst in de nu qua kunst onderbedeelde wijken (de Lanen, Risdam, Hoorn80 en Westfrisia/Zevenhuis).

25. Schriftelijke zienswijze van de provincie Noord-Holland

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hoorn
Postbus 603
1620 AR HOORN

Gedeputeerde Staten
Uw contactpersoon
M.N.H. Levering
BEL/RO

Telefoonnummer +31235145246
leveringm@noord-holland.nl

Verzenddatum

26 november 2021

Kenmerk
1745286/1745294

Uw kenmerk

Betreft: Zienswijze ontwerp Omgevingsvisie Hoorn

Geacht college,

Op 1 november 2021 informeerde u ons over het ontwerp van de Omgevingsvisie Hoorn dat u ter inzage had gelegd. De reactietermijn sluit op 28 november 2021.

In een eerder stadium hebben wij u input gegeven op de Contourennota Omgevingsvisie Hoorn. Deze Contourennota heeft u vastgesteld en gebruikt voor dit ontwerp van de Omgevingsvisie Hoorn.

Graag geven wij u complimenten voor de stap die u met deze visie heeft gezet. Ons inziens ziet de opbouw van de visie er goed uit, waarbij oog is voor de verschillende schaalniveaus. Wij hebben onze zienswijze onderverdeeld in een algemeen deel en in de bijlage onze reactie/adviezen m.b.t. het ontwerp van de Omgevingsvisie Hoorn.

Algemeen

Momenteel wordt gewerkt aan de opvolger van de provinciale Omgevingsverordening NH2020; de Omgevingsverordening NH2022. Deze zal tegelijk in werking treden met de Omgevingswet, naar verwachting op 1 juli 2022.

De reikwijdte van de provinciale Omgevingsverordening kan direct en indirect invloed c.q. werking hebben op de voorgenomen beleidskeuzes in de Omgevingsvisie Hoorn. Ons advies is om de Omgevingsvisie Hoorn in ieder geval op die punten in overeenstemming te brengen met de Omgevingsverordening (en ander provinciaal beleid, zoals onze Omgevingsvisie NH2050).

Ook zijn er beleidskeuzes gemaakt in regionaal verband (of daar wordt aan gewerkt), zoals de Regionale detailhandelsvisie Westfriesland en het Woonakkoord Westfriesland. Ons advies is om na te gaan of uw visie daarmee strookt, zodat dit goed op elkaar aansluit. Wij noemen dat hier omdat wij een (mogelijke) discrepantie zien tussen de gewenste ontwikkeling van de Hof van Hoorn en de Regionale detailhandelsvisie Westfriesland.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Uw Omgevingsvisie in het perspectief van provinciaal en landelijk beleid

Een duidelijke verbetering ten opzicht van uw Contourennota is de toevoeging van het regionale deel. Daarin is de link gelegd met onze Omgevingsvisie en de NOVI. Wij adviseren om op pag. 14 nog een verwijzing toe te voegen naar de Verstedelijkingsstrategie MRA Rijk-regio. Hierin wordt onderschreven dat er in toenemende mate een functionele relatie bestaat op de A7 corridor Amsterdam-Hoorn. Tevens wordt in het Verstedelijkingsconcept MRA een verwijzing gemaakt naar Bereikbare steden. Hoorn staat er met een afbeelding ook in opgenomen.

Verdere reactie/adviezen in de bijlage

Voor onze verdere reactie/adviezen verwijzen wij u naar de bijlage in deze brief. We hebben hiervoor gekozen om deze zienswijze overzichtelijk te houden.

Afsluitend

Wij verwachten dat onze reactie/adviezen u zullen helpen om uw Omgevingsvisie duidelijker en concreter te maken. En (nog) meer in lijn te brengen met het geldende, of in ontwikkeling zijnde, regionale en provinciale beleid.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen,

Sectormanager Ruimtelijke Ontwikkeling

Mw. S. van der Meij

Deze brief is digitaal vastgesteld en daarom niet ondertekend.

BIJLAGE

Onze reactie/adviezen m.b.t. het ontwerp van de Omgevingsvisie Hoorn

Wonen	• Bij provinciaal beleid, adviseren wij u nog de Woonagenda noemen. • Bij regionale samenwerking, heeft het onze voorkeur om de afspraak uit het woonakkoord Westfriesland aan te houden (en niet de woondeal Noord-Holland Noord). Oftewel: jaarlijks minimaal 900 woningen bouwen in de regio Westfriesland, streven naar 16.000 woningen in zachte plannen tot en met 2030 en voortdurend te streven naar een planvoorraad van circa 130% ten opzichte van de woningbehoefte voor de komende vijf jaar, om zo jaarlijks tot voldoende woningbouwproductie te kunnen komen. • In de visie is aangeven dat het aantal woningen dat de gemeente in Hoorn wil bouwen, is afgestemd in de regionale woningbouwprogrammering. Klopt dat inderdaad? • De tekst wonen bij winkels zien wij graag met ons afgestemd. • De tekst over bereikbare steden kan ons inziens duidelijker worden geformuleerd: *Bereikbare Steden* *Nergens in Nederland is de druk op de woningmarkt zo hoog als in de MRA. Daarom bouwen we in korte tijd veel nieuwe woningen. Een groot deel van de nieuwe woningen gaat gebouwd worden in de stadsharten van de metropoolregio. Dit zijn (hoog)stedelijke gebieden rondom centraal gelegen openbaar vervoersknooppunten. Het gaat om zeven stadsharten in de MRA en twee net daarbuiten: Almere, Alkmaar, Haarlem, Hilversum, Hoorn, Hoofddorp, Lelystad, Purmerend en Zaanstad. Via Bereikbare Steden, een gezamenlijke aanpak van het Rijks- en regioprogramma Samen Bouwen aan Bereikbaarheid (SBAB) en het MRA-programma Bouwen & Wonen, werken we aan het versneld realiseren van de plannen in deze stadsharten. Het zo veel mogelijk groeien binnen de verschillende bestaande stadsharten in de MRA – en dus niet alleen in Amsterdam – noemen we 'polycentrische' verstedelijking.* • Her en der staat e.e.a. over gezonde leefomgeving/ klimaatadaptief/circulair bouwen/natuurinclusief bouwen. Ons advies is om dit direct te koppelen aan de kwaliteit van de nieuwbouw en om in te zetten dat de nieuwe woningen toekomstbestendig worden gebouwd.

	• In het Woonakkoord staan m.b.t. Hoorn de volgende afspraken: o De gemeente Hoorn ontwikkelt een visie op de (transitie van de) stad; o De gemeente Hoorn en de provincie gaan in 2021 gezamenlijk een inhoudelijk werkatelier organiseren met als vraagstelling: "Hoe kunnen we de ambitie en visie borgen en hoe komen we tot een uitvoeringsagenda?"; o De gemeente Hoorn en de provincie organiseren in 2021 ook een "creatieve sessie" met als vraag: Hoe borgen we het proces en houden we alle betrokkenen goed aangehaakt bij deze transitie voor de stad?; o De gemeente Hoorn deelt het resultaat met de andere gemeenten. Zijn deze afspraken hierbij uitgevoerd/afgerond? En zijn de resultaten daarvan verwerkt in deze visie?
Detailhandel, bedrijven, kantoren en werkgelegenheid	De regio Westfriesland is bezig met het opstellen van de nieuwe detailhandelsvisie. Daarbij staat aangegeven dat in de Hof van Hoorn geen functiemenging gewenst is. Wanneer de gemeente in de Hof van Hoorn woningen gaat toestaan, is onze verwachting dat tegelijkertijd daarbij de wens ontstaat om dit te combineren met reguliere detailhandel. Dat achten wij niet wenselijk en komt niet overheen met wat er in de regionale detailhandelsvisie komt te staan. De vraag die we daarbij voor u en de regio willen stellen is: Waar moeten de PDV locaties dan heen? Daarnaast zien wij op blz. 31 in de visie: *We zetten in de binnenstad steeds meer in op een prettig verblijf in plaats van een doelgericht en kort winkelbezoek. Dit is belangrijk om ervoor te zorgen dat de binnenstad ook in de toekomst veel wordt bezocht.* Echter staat daarna het volgende: *… supermarkten steeds groter, waardoor deze zich moeten verplaatsen naar locaties buiten het centrum.* Vindt u dit een wenselijke ontwikkeling? Ons inziens lijkt dit een tegenstrijdigheid in zich te hebben. Supermarkten zijn trekkers van het centrum, en wanneer u "mensen reden wil geven om de binnenstad van Hoorn bezoeken", is ons advies dat u daar ook een deel van de supermarkten neer zet. Daarnaast is er in onze omgevingsverordening opgenomen dat nieuwe solitaire ontwikkelingen alleen maar mogen wanneer deze onderbouwd zijn dat dit niet leidt tot extra leegstand. Wij adviseren u, indien een dergelijke

	ontwikkeling zich voordoet, te onderzoeken en onderbouwen of dat het geval is of niet. We maken uit de tekst op dat u voornemens bent om op verschillende plekken winkelgebieden te realiseren. Onze verwachting is dat een meerderheid de ontwikkeling van wijkcentra zijn. Met de woningbouwplannen ligt het voor de hand dat daar een aantal supermarkten worden ontwikkeld. In lijn met onze omgevingsverordening adviseren wij u om streven naar een cluster van winkelgebieden. Vanwege de ogenschijnlijke tegenstrijdigheden op het gebied van detailhandel en de uiteindelijke regionale detailhandelsvisie van Westfriesland adviseren wij u om de Omgevingsvisie Hoorn hiermee in overeenstemming/lijn te brengen. Als we kijken naar bedrijventerreinen dan adviseren wij u om "de bestaande sectoren" nader te noemen ter verduidelijking (op pag. 15). Op pag. 29 gaat u in op de bedrijventerreinen waar (zware) bedrijven thuishoren. Wij adviseren u om deze bedrijventerreinen te benoemen ter verduidelijking en aan te geven dat hiervoor geen transformatie naar woningen wordt voorzien. U geeft op dezelfde pagina aan "We benutten de economische kansen die zich voordoen in de schil rondom de binnenstad." Wat heeft u daarbij voor ogen? Nieuwe locaties voor bedrijvigheid ontwikkelen? Wij adviseren u dit te verduidelijken met voorbeelden. Tevens geeft u aan: "We werken toe naar een sterke economie die innovatief en circulair is." We adviseren u om hier te benoemen welke sectoren sterk zijn in Hoorn / Westfriesland en zich steeds verder ontwikkelen. M.b.t. de zin "We maken een keuze over hoe we onze bedrijventerreinen in de toekomst inrichten" adviseren wij u om deze aan te vullen met: "..en hoe we de kwaliteit behouden". Wellicht hier wat in te gaan op parkmanagement en verduurzaming bedrijventerreinen samen met stichting Energieneutrale bedrijventerreinen? M.b.t. kantoren missen wij in uw visie de eventuele transformatie daarvan en op kantoorontwikkeling. De vragen die wij daarbij hebben zijn: Wat is de behoefte in Hoorn? En aan welke kwaliteit (klein, groot, flexplekken, etc.) is hoeveel behoefte? En op welke plekken ziet u deze segmenten dan het liefst? Overal of geconcentreerd in bepaalde gebieden? En hoe gaat u daarop sturen? Wij achten het namelijk ongewenst dat u de kantoren vervolgens weer op een nieuw bedrijventerrein toestaat.

	Op pag. 31 geeft u aan: "Ook is in de ring rondom de historische binnenstad ruimte voor grotere voorzieningen voor de regio." Aan welke grotere voorzieningen denkt u dan en welke niet? We adviseren u dit te verduidelijken. Verder geeft u op pag. 35 aan: "Ook houden we bij nieuwe ontwikkelingen (zoals woningbouwprojecten) rekening met het mogelijke verkeer dat dit met zich meebrengt." Wij adviseren u om naast "woningbouwprojecten" hier ook "werklocaties en voorzieningen" aan toe te voegen. We missen op pag. 44 m.b.t. bedrijventerreinen dat deze veel kunnen bijgedragen aan energiebesparing en het opwekken van duurzame energie. U zet daar namelijk op in samen met stichting Energieneutrale bedrijventerreinen en de Omgevingsdienst. We adviseren u dit toe te voegen. Wij adviseren u om op pag. 51 aan te geven of en zo ja, hoe u zich inzet op het behoud dan wel verbetering van de kwaliteit van bestaande bedrijventerreinen. U geeft op pag. 17 aan: "Ook voegen we tot 2030 ongeveer 3.200 banen toe". Wellicht is duidelijker en realistischer om hiervoor in de plaats op te nemen: "We spannen ons in om tot 2030 ongeveer 3.200 extra banen te realiseren." En wij adviseren u om aan te geven hoe u denkt dat te realiseren. We adviseren u om op pag. 19 bij "kloppend hart van Westfriesland" wellicht aan te geven dat Hoorn een economisch sterke stad is met een florerend modern bedrijfsleven en met werk voor x aantal werknemers.
Duurzame mobiliteit/Schoon	Wij constateren dat de ambities rondom duurzame mobiliteit/Schoon goed in de Omgevingsvisie zijn verwerkt. Op pag. 15 staat 2x de N207 aangegeven. Ons inziens moet dat de N307 zijn.
NNN	Geen opmerkingen.
Landschappen, RES/Energie en Ruimtelijke kwaliteit	Eerder hebben we geadviseerd om uw visie over de relatie van 'Regiostad Hoorn' met haar ommeland op te nemen in uw Omgevingsvisie, waarin bijvoorbeeld de volgende vragen worden beantwoord: • Wat typeert de omliggende landschappen en hoe kom je er? Wat zijn de belangrijkste kwaliteiten er van? • Welke barrières moeten worden geslecht en welke opgaven kunnen samen met buurgemeenten worden opgepakt? Zoals de overkruisbaarheid Westfrisiaweg

	verbeteren? Routes naar het ommeland? Nieuwe onderdoorgangen? Wij constateren dat op dit punt de denk- en visiegrens ophoudt bij de gemeentegrens en dat is ons inziens een gemiste kans. Ons advies is om dit met een bredere context/scoop in uw visie op te nemen. Op pag. 25 missen we de verbetering van de relaties stad-ommeland. Als het valt onder "vergroenen", adviseren wij u dit meer zichtbaar te maken in de tekst. M.b.t. "de zonnevelden aan de randen van de stad" (pag. 15) zien wij een dilemma/tegenstrijdigheid met "We verbeteren, beschermen en gebruiken de kwaliteit van het Westfriese landschap. Hiervoor zijn goede verbindingen tussen stad, land en water nodig. Er liggen namelijk veel kansen voor de verblijfs- en waterrecreatie." (pag. 14). Wij adviseren u concreter aan te geven waar u aan de randen van de stad kiest voor "het verbeteren, beschermen en gebruiken van de kwaliteit van het Westfriese landschap" en waar u "zonnevelden aan de randen van de stad" acceptabel vindt (en waar dus niet). Zodat de gewenste richting ook duidelijk wordt en toekomstige conflicten worden uitgesloten. Een aandachtspunt voor zonneparken aan stadsranden is het ontwerp. Hierin adviseren wij u aandacht te hebben voor de stad-land relatie op recreatief en ecologisch vlak. We merken hierbij tevens op dat de zonnevelden langs de stadsranden momenteel niet liggen in een RES zoekgebied, wat het vanuit de redenatie van de "zonne-ladder" ons inziens wat minder logisch maakt. De RES wordt over 2 jaar opnieuw vastgesteld met waarschijnlijk nieuwe zoekgebieden. Daar zou het alsnog in kunnen worden opgenomen. U geeft op pag. 15 aan "Schone elektriciteit wekken we lokaal op met zonnepanelen op daken en met zonnevelden in het landschap." Wij adviseren u hierbij een prioritering aan te geven: Eerst daken (bijvoorbeeld als voorwaarde bij uitgifte bedrijventerrein), dan pas in het landelijk gebied En onder welke voorwaarden wellicht? Tevens geeft u op deze pagina aan "Om de overige elektriciteitsvraag op te wekken, werken we regionaal samen." Wat bedoelt u hiermee en hoe zou dit er dan in de praktijk uit kunnen zien? Wij adviseren u dit nader te beschrijven.
Waterplanten en durfsporten	• Waterplanten en bereikbaarheid over water Waterplanten worden niet genoemd in uw visie. Ons advies is om deze wel een plek te geven in uw visie bij regionale samenwerking.

	Door de regionale samenwerking op dit dossier is Hoorn weer beter bereikbaar geworden over het water. Ook is Hoorn het maaien van waterplanten gaan coördineren voor 10 gemeenten aan het Markermeer en IJmeer. En is de lobby richting het Rijk georganiseerd voor een structurele oplossing voor een aantrekkelijk vaargebied voor de waterrecreatie op Markermeer en IJmeer. Al met al een mooi resultaat maar ook een reden om hieraan een tekst over de bereikbaarheid over water te wijden. Op pag. 33 zou u een tekst over de bereikbaarheid over water kunnen opnemen, zodat het in lijn is met de opgave en de figuur op pag. 34 waarop dit wel is aangegeven. • Durfsport Voor durfsport zijn er 2 relevante passages: H 5.2 kwaliteiten pag.49 Het stadsstrand is een belangrijke nieuwe kwaliteit van Hoorn. Hier is ruimte voor recreatie, sport, evenementen en paviljoens voor horeca en cultuur. H 5.4 ontwikkelingen pag. 53 Rondom de Marina Kaap Hoorn hanteren we en 'ja-mits-benadering' voor toeristische en recreatieve ontwikkelingen. Denk bijvoorbeeld aan uitbreiding jachthaven, horeca en durfsporten. Hieruit blijkt dat durfsporten bij Marina Kaap Hoorn gedacht zijn, terwijl de kitesurfers graag van het strand van het stadsstrand gebruik zouden willen maken. We zijn benieuwd hoe u hier tegen aan kijkt en dit vertaald naar uw Omgevingsvisie?

26. Schriftelijke zienswijze van Cumela Nederland

Geachte gemeenteraad,

De afgelopen periode is het ontwerp van de Omgevingsvisie Hoorn opgesteld. Van maandag 18 oktober tot en met zondag 28 november kan iedereen reageren op het ontwerp van de omgevingsvisie Hoorn.

Namens de cumelabedrijven (leden) van Cumela Nederland die in de gemeente Hoorn zijn gevestigd en werkzaam zijn, wordt een zienswijze ingediend in relatie tot de ontwerp Omgevingsvisie. In deze zienswijze worden naast de motivatie als belanghebbende, de activiteiten van de cumelasector en diens maatschappelijke uitdagingen nader toegelicht. Tot slot wordt ingegaan op enkele inhoudelijke thema's.

Belanghebbende

Cumela Nederland is de brancheorganisatie van de ondernemers die met mensen en materieel als specialisten in de groen-, grond- en infrasector werken. Dat doen zij als dienstverlener voor belangrijke opdrachtgevers als agrariërs, gemeenten, waterschappen, provincies, Rijkswaterstaat, bedrijven en natuurschappen. De werkzaamheden van cumelabedrijven bestaan onder andere uit (agrarisch) loonwerk, grondwerkzaamheden, cultuurtechnische werkzaamheden, mestaanwending, infrastructurele projecten, be- en verwerking van meststoffen, compostering en onderhoud van (openbare)groenvoorzieningen, natuurgebieden en oppervlaktewater.

Eén van de kerntaken van Cumela Nederland is het behartigen van de belangen van de bedrijven in deze sector in de breedste zin van het woord. Namens enkele leden die in de gemeente Hoorn zijn gevestigd alsmede leden die werkzaam zijn in de gemeente Hoorn wordt deze zienswijze ingediend.

Binnen de gemeente Hoorn is een aantal leden gevestigd. Deze bedrijven bieden een stabiele werkgelegenheid en dragen bij aan een sterk markteconomisch aandeel van de stad Hoorn en het omliggende landelijk gebied. Deze ondernemingen 'bewerken' op enigerlei wijze,

als cumelabedrijf in de vorm van verhuur of (onder)aanneming, op basis van inschatting 80 - 85% van de gronden (landbouw, watergangen, natuur, infrastructuur, groen-blauwe sector, stedelijk gebied etc.) binnen de gemeente.

Cumela Nederland kan derhalve worden aangemerkt als belanghebbende. Om de belangen van en omgevingswaarden voor deze bedrijven te beschermen is deze zienswijze ingediend.

Maatschappelijke uitdagingen en verantwoordelijkheden van de cumelasector

De cumelasector speelt met haar dienstverlening een belangrijke rol bij veel maatschappelijke uitdagingen in het algemeen alsmede bij 'uitdagingen' welke u als gemeente ook grotendeels benoemd in onderhavige visie, waarvan de meeste direct of indirect een positieve bijdrage leveren aan:

- De verbetering van lucht- en water- en bodemkwaliteit;
- De verbetering van waterveiligheid;
- Ecologisch verantwoord beheer van de groene ruimte;
- Bestendigen van duurzame landbouw en voedselproductie;
- Het creëren van korte circulaire stromen waarbij minder afval ontstaat;
- Het verbeteren van de verkeersveiligheid;
- Het versnellen van de energietransitie;
- Het versterken van het landschap en de natuur;
- Het behouden en versterken van werkgelegenheid.

Hoe dragen cumelabedrijven bij aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen en wat hebben ze daarvoor nodig

Cumelabedrijven dragen bij aan deze maatschappelijke opgaven vanuit hun technologische kennis, hun natuurlijke drang om te innoveren en hun mentaliteit om altijd hard te willen werken en probleemoplossend bezig te zijn. Hieronder zijn de belangrijkste pijlers voor cumelabedrijven weergegeven.

1. *Vakbekwaam en goed opgeleid personeel*

De basis voor ieder cumelabedrijf is gemotiveerd, goed opgeleid en getraind personeel. Maatschappelijke ontwikkelingen verlangen een steeds bredere en diepere vakkennis van de ondernemer en diens medewerkers. Ze moeten niet alleen kunnen uitleggen wat ze doen, maar ook waarom ze dit doen. Ondernemers doen dit door hun vakkrachten voortdurend op te leiden, te trainen en bij te scholen. Naast persoonlijke opleidingen en trainingen maakt ook procescertificering op bedrijfsniveau hier onderdeel van uit. Bovendien hebben cumelabedrijven door hun jarenlange ervaring zeer nuttige regio-specifieke gebiedskennis waardoor zij hun werkzaamheden effectief en rendabel realiseren.

Kennis van cumelabedrijven door opleiding of certificering bestaat o.a. uit:

- Veiligheid
- Keuring en onderhoud machines
- Green Deal 'Het nieuwe draaien' (efficiënt & zuinig machines bedienen)
- Bodemkunde
- Bemesting & teelt (precisielandbouw)
- (Water-)bodemverbetering
- Voedselveiligheid

2. *Innovatief machinepark & dito werkwijze*

Naast vakbekwame mensen is het moderne machinepark de tweede belangrijke pijler voor een cumela-ondernemer. Cumela-ondernemers onderhouden hun machines zorgvuldig, maken optimaal gebruik van technologische mogelijkheden en innovaties en staan regelmatig zelf aan de wieg van nieuwe ontwikkelingen. Oplossingen die zij voor de maatschappelijke uitdagingen bedenken zijn zeer uiteenlopend en divers.

Concrete voorbeelden zijn:

- Precisielandbouw met gebruik van
  - GPS-technologie
  - Drone-technologie
  - Drukwisselsystemen / lage bandendruk
- Natuurbeheer met gebruik van bovengenoemde systemen
- Gebruik van een jong machinepark, vervanging iedere 6 – 10 jaar
- Gebruik schonere biobrandstoffen
- Uitrusting nieuwe machines met
  - Roetfilter en scr.-katalysator
  - Hybride technologie
  - Retrofit nabehandelingssystemen
- Ontwikkeling en aanschaf van emissievrije aandrijvingen
  - Elektrisch
  - Waterstof
  - Mierenzuur

***Cumelosector**: De bedrijven in de cumelasector zijn uniek in hun soort. De sector bestaat uit circa 3.000 bedrijven met een gemiddelde bedrijfsomvang van circa 15 FTE per bedrijf. De gemiddelde bedrijfsoppervlakte bedraagt ongeveer 1,25 hectare. Uit onderzoek van het CBS blijkt dat de cumelasector de grootste werkgever is voor personeel in (en uit) het landelijk gebied met een totale jaarlijkse bruto omzet van vier miljard euro. Circa 90% - 95% van de bedrijven in de cumelasector zijn gevestigd in het buitengebied.*

***Definitie cumelabedrijf**: bedrijf dat geheel of in overwegende mate gericht is op het leveren van goederen en diensten in het landelijk gebied, aan agrarische bedrijven, niet-agrarische bedrijven en overheden, waaronder begrepen dienstverlening ten behoeve van landbouw, grondverzet, groenbeheer, natuur, bosbouw, cultuurtechniek en infra, waarbij gebruik wordt gemaakt van (landbouw-)voertuigen, motorrijtuigen met beperkte snelheid, werktuigen (graafmachines / shovels) en transportmateneel, met inbegrip van een strategische werkvoorraad aan hulp-, bouw-, grond- of reststoffen (circulanteit)*

3. *Moderne bedrijfslocaties, lokaal in het werkgebied*

Cumela-ondernemers onderzoeken bij bestaande en nieuwe bedrijfslocaties steeds de mogelijkheden om de impact op de omgeving te minimaliseren en hun bedrijfsprocessen optimaal in te richten. Keuzes op het gebied van bovengenoemde maatschappelijke doelen worden weloverwogen gemaakt.

Bij cumelabedrijven heeft er de laatste jaren inherent aan de ontwikkelingen van het landelijk gebied in brede zin, een herverdeling van werkvelden plaatsgevonden. Niet enkel de agrariërs zijn beheerder van het buitengebied of opdrachtgever voor het uitvoeren van werken.
De feitelijke activiteiten en de aard van de cumelabedrijven op de bedrijfslocatie, zijn de afgelopen jaren beperkt gewijzigd. De ruimte van het bedrijfsterrein van een cumelabedrijf wordt hoofdzakelijk gebruikt voor:

- Stalling van (landbouw)machines, motorrijtuigen met beperkte snelheid, werktuigen en overige hulpmiddelen.
- Onderhoud en reparatie aan eigen materieel.
- Ruimte t.b.v. een strategische werkvoorraad van grond- en circulaire stoffen, welke primair vrijkomen bij eigen werkzaamheden en weer lokaal toegepast kunnen worden (hoofdzakelijk groen en grond).
- Voldoende manoeuvreerruimte om veilig te kunnen werken.

Tot slot is de beschikbaarheid van een bedrijfswoning essentieel in de organisatie van de cumelabedrijven. Door de platte organisatie is een korte lijn tussen directie en uitvoering zowel bedrijfsmatig als economisch van groot belang.

Cumelabedrijven zijn hoofdzakelijk lokaal actief. Het is derhalve essentieel dat deze bedrijven centraal in het werkgebied zijn gelegen met de bedrijfslocatie.

Reactie ontwerp omgevingsvisie gemeente Hoorn
Middels deze reactie / zienswijze verzoeken wij u, om het bestaansrecht van onze (lid-)bedrijven te erkennen en om qua omgevingswaarden inpassing te geven aan de opgaven en ontwikkelingen welke voor de bedrijven relevant zijn inzake de fysieke leefomgeving. Dit geldt in relatie tot de vigerende vestigingslocatie alsmede aangaande de uitvoering van werken i.c. 'de plicht' die onze bedrijven hebben om invulling te geven aan de omgevingswaarden, beheer en behoud van de openbare ruimte in brede zin alsmede op het gebied van lokale circulaire economie en duurzaamheid. Wij vragen u dan ook om mogelijkheden te creëren om bestaande bedrijfslocaties te kunnen ontwikkelen alsook te kunnen uitbreiden, alsmede nieuwvestiging mogelijk te maken om uitvoering te kunnen geven aan de in de omgevingsvisie vermelde ambities.

Aangaande de ambitie in de visie vervullen de cumelabedrijven reeds een belangrijke rol in relatie tot aanleg, behouden en versterken van natuur, landschap, openbaar groen en de daarmee samenhangende economie.

In de visie wordt ruimte gegeven om de stad Hoorn duurzaam te ontwikkelen op diverse onderdelen, alsmede het creëren van aantrekkelijke stads- en woonwijken. Dit kan en gaat niet zonder de inbreng en participatie van de cumelabedrijven. Zij zorgen voor een groot deel van de aanleg, het onderhoud en het beheer van de diverse gronden binnen de gemeente. Daarnaast dragen de cumelabedrijven zorg voor het agrarische beheer en productie van de omliggende landbouwgronden.

Cumelabedrijven in de gemeente Hoorn zijn gevestigd in de bebouwde kom op daartoe gevestigde bedrijfslocaties. Van belang hierbij, is dat er een goede bereikbaarheid is van de bedrijfslocaties voor groot materieel. Ook dienen de plaatsen waar werk uitgevoerd wordt in de stad goed bereikbaar te zijn. Ontsluitingswegen in en rondom de gehele stad

dienen daarom goed bruikbaar te zijn voor het materieel van onze leden. Het materieel bestaat onder andere uit (landbouw-)voertuigen, motorrijtuigen met beperkte snelheid, werktuigen (graafmachines / shovels) en transportmaterieel.

Vanuit Cumela Nederland nemen wij (tevens) onze verantwoordelijkheid aangaande (landbouw)verkeer, milieueffecten, natuur, biodiversiteit, energie en duurzaamheid alsmede circulariteit (circulaire economie).

Deze thema's zien wij ook reeds terug in uw visie. Aangaande deze onderwerpen kan de cumelasector een belangrijke bijdrage leveren in uw gemeente. De transitie naar een circulaire economie zal voor alle economische sectoren een omschakeling in productie- en logistieke processen betekenen. Uitdagingen hierbij zijn onder meer:

- de optimalisatie van de inzet van energie en grondstoffen;
- ketensamenwerking en het sluiten van kringlopen;
- zoeken naar andere productieprocessen en verdienmodellen.

Het hoogwaardig hergebruik van afval- en reststromen staat volop in de belangstelling. In september 2016 heeft het Kabinet het Rijksbrede programma Nederland circulair in 2050 gepresenteerd. Hierin zet zij het perspectief op een circulaire economie uiteen: een economie waarin onder meer biotische grondstoffen efficiënt worden ingezet en optimaal worden hergebruikt. Ook beleidsambities met betrekking tot de biobased economy leiden tot een herwaardering van (met name organische) reststromen, namelijk als grondstof voor hoogwaardige biobased producten.

Als organisatie en de afzonderlijke bedrijven zijn wij reeds doende met genoemde 'transitie'. Voormelde ontwikkelingen zijn voor opdrachtgevers en cumelabedrijven reeds aanleiding om 'anders' te 'kijken' naar de reststromen die zij produceren, bijvoorbeeld groenafvalstromen die vrijkomen bij het beheer van groenstroken en wegbermen of grond die beschikbaar komt als gevolg van verschraling van natuurgebieden. Niet langer zien zij deze stromen als 'waardeloos afval', maar veel meer als potentiële grondstoffen voor nuttige toepassingen. Voor het uitvoering geven aan een circulaire economie is voldoende (buiten)opslag noodzakelijk.

Resumé

Zonder uitputtend te zijn herkennen wij ons als organisatie (namens onze leden) reeds in grote mate in de voorliggende visie. Desalniettemin zijn er ook diverse thema's c.q. aspecten, zoals voormeld, welke specifiek en in belangrijke mate voor deze 'unieke' bedrijven bijzondere aandacht behoeven en redelijkerwijs erkend danwel betrokken dienen te worden in de visie (en bij de verdere uitwerking van instrumenten in het kader van de Omgevingswet).

In de visie komt de uitnodiging om het met elkaar te doen nadrukkelijk tot uiting. Als organisatie gaan wij graag op deze uitnodiging in. Ten eerste via deze reactie / zienswijze, maar ook op andere wijze willen / kunnen wij participeren bij de verdere uitwerking van de ambities.

Gewijzigd vaststellen

Verzocht wordt deze zienswijze gegrond te verklaren en conform de beleidslijn van de Omgevingswet, waarbij de gedachte gericht is op *'Ja, mits.....'*, de concept omgevingsvisie gemeente Hoorn op grond van de genoemde aspecten gewijzigd vast te stellen i.c. de genoemde aspecten in deze visie c.q. bestemmingsplan (later: omgevingsplan) te betrekken.

Verzocht wordt om samen met ons als belangrijke sector te kijken naar reële mogelijkheden om het grondgebied van de gemeente Hoorn veiliger, mooier en beter te maken. Wij verzoeken u derhalve om met inachtneming van onderhavige zienswijze deze belangen en gevolgen te heroverwegen.

Indien nadere informatie of een toelichting gewenst is, dan zijn wij uiteraard meer dan bereid om daaraan te voldoen. U en uw medewerkers zijn van harte welkom bij enkele van onze cumelabedrijven om een beter inzicht te krijgen in de uitdagingen en verantwoordelijkheden die onze leden elke dag weer aangaan en thema's zoals ruimtegebruik, duurzaamheid, verkeersveiligheid, de kringloop economie en afstanden tot gevoelige objecten te bespreken.

27. Schriftelijke zienswijze van een inwoner

Hieronder treft u mijn bezwaren tegen uw concept omgevingsvisie. Ik zal eerst algemeen reageren en dan waar nodig specifiek ingaan op bepaalde paragrafen van uw visie.

Algemeen:
1. Wat mij opvalt in uw omgevingsvisie zijn de enorme aantallen nieuwe woningen die genoemd worden: 10.000 tot 12.000 toe te voegen woningen. Hoorn kent momenteel 33.000 huishoudens. Dit betekent dus een groei in het aantal woningen van zo'n 30 procent. Een groot deel van deze groei dient volgens uw visie opgevangen te worden in een straal van 1200 meter rondom het station en dus binnen de ring van de provinciale weg. (Pag. 14)

Dit betekent dat met name Hoorn-Noord en het gebied rond het station enorm belast zal worden. Hoorn-Noord is een karakteristieke groene oude woonwijk met historische linten en lanen waarvan het karakter onherroepelijk aangetast zal worden door een zo uitgebreide intensivering. Bovendien zal een dergelijke intensivering ook te zien zijn vanuit de aangrenzende historische binnenstad.

2. Ik ben als bewoner van Hoorn zeer betrokken bij onze mooie oude stad en vrees dat met de komst van een dergelijke omvangrijke intensivering (en hoogbouw) het monumentale karakter van Hoorn onomkeerbaar beschadigd zal worden. Het unieke karakter van Hoorn, en dus ook wat Hoorn aantrekkelijk maakt voor nieuwe bewoners wordt bepaald door de onaangetastheid van het centrum en de oude wijken eromheen. De marktwaarde van de reeds bestaande bebouwing, en Hoorn als leefomgeving in het algemeen, is onlosmakelijk verbonden met de unieke historie van de stad. Onderscheidend zijn is juist de aantrekkingskracht van Hoorn.

3. Ik erken uiteraard de ernst van de woningnood in Nederland, mijn eigen kinderen kunnen ook geen huis vinden. Ik zie ook in dat er nog plekken zijn binnen de ring van Hoorn waar woningen gebouwd kunnen worden, echter, met beleid en passend bij de omgeving. Buiten de ring is nog veel ruimte voor ontwikkeling.

4. Ook wordt het belang van veel groen in de stad steeds duidelijker. Groen maakt de stad leefbaar en is belangrijk voor het temperen van hitte en het afvoeren van regenwater. Met een dergelijke gecondenseerde intensivering als Hoorn nu te wachten staat, ontstaat er binnen de ring een soort urban jungle. Volgens de stadsecoloog van Rotterdam, Andre de Baerdemaeker, is door het natuurbeleid in Rotterdam de biodiversiteit binnen de stad groter dan in de omringende weilanden! Weilanden zijn volgens hem dode natuur waar woningbouw beter op zijn plaats zou zijn dan in de stad. Rotterdam zet dan ook in op het vergroenen van stenige wijken en niet zoals Hoorn nu van plan is het verstenen van groene wijken.

Specifiek:
5. Onder het kopje 'Meer stad worden' zegt u hier dat jongeren uit Hoorn wegtrekken om te studeren (pag. 17), dat klopt, en dat zullen ze ook blijven doen. Het bouwen van dure appartementen zal hen niet hier houden, dan wonen ze veel liever duur in Amsterdam. Als ze al met een jong gezin willen terugkeren, dan is dat zeker niet voor een appartement, maar voor een huis met tuin in een groene omgeving

dat vervolgens niet te vinden is. Bovendien vraag ik mij zeer af waar u 3200 banen vandaan wil toveren en is hoger onderwijs in Hoorn nog steeds toekomstmuziek.

Het is maar de vraag of het bouwen van appartementen voor ouderen het woningprobleem zal oplossen, heel veel ouderen zijn helemaal niet bereid om te verhuizen. Het is voor hen namelijk vaak duurder om te verhuizen naar een nieuw appartement dan om in de oude woning te blijven. Bovendien is men vaak erg gehecht aan het oude huis en tuin.

Er is recent een onderzoek gepubliceerd van het Economisch Instituut voor de Bouw (EIB) waaruit blijkt dat er te veel gekozen wordt voor binnenstedelijke locaties en appartementen. De vraag naar grondgebonden woningen met tuin wordt onderschat. Er zal een disbalans ontstaan omdat heel veel jonge gezinnen helemaal niet in een appartement willen wonen. Ook over de bereidheid van ouderen tot doorstroming naar appartementen zijn twijfels. Volgens de EIB moeten overheden ervan uitgaan dat de uitbreidingsvraag naar appartementen onder de helft ligt! Er worden veel te weinig grondgebonden woningen gebouwd. Zij spreken zelfs over een toename van de woningnood door de bouw van appartementen, omdat er juist behoefte is aan woningen in het groen, dan kunnen jonge gezinnen doorstromen en komen er genoeg appartementen vrij. Juist het bouwen van eengezinswoningen zal dus bijdragen aan de oplossing voor de woningnood. Ik verwijs u graag naar de site: www.eib.nl en de recente berichtgeving in de media.

Pagina 21: intensiveringszone.
6. Het is volkomen onduidelijk waarom Hoorn kiest voor intensivering binnen de ring (Pag. 21-22), terwijl er juist buiten de ring nog heel veel mogelijkheden zijn voor woningbouw. Bouwen buiten de ring zou Hoorn centrum en de overige wijken (Risdam en de dorpen) beter met elkaar kunnen verbinden. Met een keuze voor intensivering binnen de ring kan Hoorn onmogelijk zijn kwaliteiten behouden zoals door u omschreven op pagina 21-22.

Pagina 26 en 27: Aantrekkelijke wijken.
7. Ik heb al opgemerkt (zie bovenstaand algemeen deel) dat Hoorn-Noord met deze keuze onevenredig hard geraakt wordt en dat Hoorn zijn kernkwaliteiten kwijtraakt, terwijl er ruimte genoeg is boven de provinciale weg. Met de keuze van een straal van 1200 meter rond de beide stations bedek je bijna heel Hoorn. Het is van belang je te realiseren dat je in Hoorn rekening moet houden met het feit dat het station midden in het historisch gebied ligt. De ideeën en richtlijnen van de provincie Noord-Holland en van de landelijke overheid zijn algemeen en kunnen niet een op een worden toepast op onze unieke situatie. Het aanbrengen van zulke grote kaders, 1200 meter rondom de stations, brengt bovendien een te grote rechtsonzekerheid voor de burgers met zich mee.

Pagina 31.
8. Ik ben benieuwd hoe u de hindernis van de provinciale weg wil gaan aanpakken. Een dermate grote koersverandering van de stad Hoorn, zoals bedoeld met het ontwikkelen van een 'Binnenstad XL', verdient meer inspraak van de burgers. Het zou een verkiezingsthema moeten zijn en geen paragraafje in een visie waar niemand van op de hoogte is.

Pagina 33: bereikbaarheid.
9. U gaat in uw mobiliteitsaanpak uit van een verouderde aannamen over mobiliteit. Het experiment met de deelauto's in Nederland is mislukt. (AD 1 november 2021, kennisplatform voor mobiliteit Crow). Slechts 2 procent van de mensen met een rijbewijs maken soms gebruik van een deelauto. Bij een dermate grote ontwikkeling van woningen binnen de ring zal de mobiliteit dus een knelpunt worden, mede omdat Hoorn door zijn ligging aan het water niet van alle kanten bereikbaar is.

Pagina 43: Groen voorbereid op het veranderende klimaat.
10. Zoals al eerder opgemerkt staat de verregaande intensivering en verstedelijking op gespannen voet met uw vergroeningsdoelstellingen.

Pagina 52: Kaart ontwikkelingen.
11. Het door laten lopen van de intensiveringszone langs de Maelsonstaat en Hoorn Noord zal leiden tot een verdere tweedeling van Hoorn: er zal een corridor van intensivering en hoogbouw ontstaan langs de provinciale weg die als een soort Berlijnse muur Hoorn in twee stukken verdeelt. Als afschrikwekkend voorbeeld hoefje maar aan de Zuidas in Amsterdam te denken: daar wil ook niemand lopen, laat staan wonen. Bovendien past een intensiveringszone "Gemengd Stedelijk" in Hoorn-Noord absoluut niet bij het kleinstedelijk karakter van Hoorn Noord en de daar aanwezige historische lanen. Het is dan ook in tegenspraak met uw visie voor Hoorn-Noord uit 2017 waarin voor Hoorn-Noord een kleinstedelijk woonmilieu gedefinieerd is. De blauwe intensiveringszone loopt ook door in het Risdammerhout park. Dit is een zeer belangrijk groen stuk langs de provinciale weg en van groot belang voor het wegvangen van fijnstof.

Ik verzoek u dan ook dringend de blauwe intensiveringszone te onderbreken bij de toren van Hoorn en de onderbreking door te laten lopen tot aan de Liornestraat (ter hoogte van de Streektuinen), en weer groen te kleuren, met als vermelding klein stedelijk. Tevens verzoek ik u om te zien naar bouwmogelijkheden buiten de ring om het Hoorn buiten de ring beter te verbinden met het centrum en zo tot een homogener stadsbeeld te komen.

12. Mogelijke oplossingen voor de woningnood in Hoorn kunnen verder gezocht worden in locaties bij de gemeentegrenzen, waar heel veel groen is, in plaats van intensivering te proppen binnen de ring. Hoorn staat niet alleen in het moeten oplossen van de landelijke woningbouw taak, er zal samenwerking moeten komen met de buurgemeenten. Onderhandelingen over grensgebieden zouden zeker vruchtbaar kunnen zijn. U schrijft het zelf in uw omgevingsvisie (pag. 11): De wereld houdt niet op bij onze gemeentegrenzen. Bouwen op de ons omringende weilanden zou meewerken aan het terugdringen van het stikstofprobleem, en bovendien gaat er geen natuur mee verloren: er is immers eigenlijk sprake van agrarische industrie, monoculturen zonder enige vorm van biodiversiteit. In uw stuk (pag. 12) staat dat ook het NOVI dit ondersteunt: bouwen in én rondom de stad.

13. Ook kan men kijken naar projectontwikkeling op de Schelphoek, waar nu op een triple A locatie bouwmaterialen opgeslagen liggen. Ook naar het bedrijventerrein Hoorn 80 zou opnieuw gekeken moeten worden. Kunt u mij uitleggen waarom bij de genoemde woningnood toch prioriteit gegeven wordt aan een bedrijventerrein dat op een geweldige woonlocatie ligt? Het verplaatsen van deze bedrijven naar de periferie van Hoorn zou ook meteen een oplossing zijn voor al het vrachtverkeer dat nu nog over de provinciale weg moet.